

EN COMÚ PODEM

PROGRAMA ELECTORAL

ÍNDEX

Bloc 1. Nou model econòmic, social i ecològic

1. Canvi de model econòmic	6
1.1 Finances públiques i democràtiques	6
1.2 Teixit econòmic i industrial	8
1.3 Fiscalitat	11
1.4 Nou model de finançament per a Catalunya	13
2. Economia social, solidària i col·laborativa	15
2.1 Enfortir l'economia social i solidària per democratitzar l'economia	15
2.2 Promoure la innovació i consolidar Catalunya com a referent mundial de l'economia col·laborativa procomú	15
2.3 Foment de l'economia digital i col·laborativa	16
3. Societat de la informació i el coneixement	17
3.1 Garantir el dret d'accés, ús i còpia privada als coneixements i les cultures	17
3.2 Promoure l'ús social i cooperatiu del programari lliure de codi obert i de la gestió de dades obertes	17
3.3 Promoure l'accés universal i la neutralitat de la xarxa	17
3.4 Garantir la privacitat a la xarxa	17
3.5 Promoure una política tecnològica lliure i descentralitzada	18
4 Drets Laborals	19
4.1 Impulsar un pla de creació d'ocupació i igualtat d'oportunitats	19
4.2 Impulsar una llei per garantir el dret a un treball digne	19
4.3 Recuperar el caràcter públic dels serveis d'ocupació i garantir igualtat a l'accés als mateixos	19
4.4 Garantir unes relacions laborals en igualtat i lliures de discriminació	20
4.5 Garantir els drets laborals de la gent jove: per un treball en igualtat d'oportunitats	20
4.6 Treballar en igualtat sense discriminació per raó de gènere	20
4.7 Implantar un nou sistema de relacions laborals més democràtiques: participar a l'organització del treball	21

4.8 Recuperar la capacitat adquisitiva dels salaris per a reactivar l'economia	21
4.9 Millorar el sistema de formació professional per a garantir la igualtat d'oportunitats	21
4.10 Impulsar un nou sistema de contractació laboral: ocupació estable i amb més drets	22
4.11 Desenvolupar una nova regulació de l'acomiadament més segura i garantista	22
4.12 Enfortir l'exercici dels drets a la negociació col·lectiva i dret de vaga	22
4.13 Derogar la reforma de les prestacions i subsidis de desocupació	23
4.14 Introduir un sistema de compra pública que potencii les conductes socialment responsables en l'ocupació	23
4.15 Implantar una adequada política de prevenció de riscos laborals, per una ocupació segura i amb drets	23
4.16 Reformar la llei de mútues col·laboradores de la seguretat social	24
4.17 Potenciar la reindustrialització: un nou model productiu per una ocupació estable i de qualitat	24
4.18 Garantir pensions dignes per tothom	24

Bloc 2. Medi ambient i territori

1. Encapçalar la lluita contra el canvi climàtic	25
2. Energia	26
2.1 Apostar per un sistema elèctric públic	26
2.2 Accelerar la transició energètica cap a un món 100% renovable	26
2.3 Apoderar els municipis en el sector de l'energia	26
2.4 Impulsar l'estalvi i l'eficiència energètica	27
3. Aire	28
3.1 Promoure un aire net i sa	28
3.2 Lluitar contra la contaminació acústica	28
4. Aigua	29

4.1 Protegir l'Ebre, el seu delta i tota la conca de les agressions que pateix	29	1.2 Acabar amb els talls de subministraments bàsics i la pobresa energètica.....	39
4.2 Impulsar una gestió pública, democràtica i no lucrativa de l'aigua	29	1.3 Garantir el dret a l'accés a uns serveis socials públics i de qualitat.. ..	39
4.3 Reconèixer l'aigua com un dret humà per impulsar-ne una política pública forta	29	1.4 Defensar un model de serveis socials i proximitat... ..	39
5. Residus	30	1.5 Rescat ciutadà a les persones en situació de dependència	39
5.1 Promoure instruments econòmics per millorar la gestió de residus... ..	30	1.6 Reforma per una llei de dependència més justa	40
5.2 Establir l'obligatorietat de la recollida selectiva de la matèria orgànica... ..	30	1.7 Garantir el dret a ser infant, eradicar la pobresa infantil.....	40
5.3 Promoure la prevenció de residus	30	1.8 Garantir un habitatge estable a les persones sense llar	40
6. Medi rural, agricultura i pesca	31	1.9 Tercer Sector: defensar l'associacionisme d'acció social i de proximitat	41
6.1 Assegurar la sostenibilitat de les activitats i la qualitat de la vida en el medi rural	31	2. Salut	42
6.2 Afavorir la sobirania alimentària i l'agricultura familiar.	31	2.1 Considerar la salut com un dret fonamental. Restablir l'autèntic Servei Nacional de Salut (SNS) i reforçar les seves competències autonòmiques	42
6.3 Promoure la producció agropecuària ecològica i competitiva... ..	31	2.2 Assegurar uns serveis de salut orientats a la salut de la comunitat: prevenció i promoció de la salut a més de l'assistència sanitària	42
6.4 Potenciar la pesca sostenible i preservar el futur dels nostres pescadors	32	2.3 Millorar la qualitat, l'eficiència i l'avaluació del SNS	42
7. Mobilitat i infraestructures del transport	33	2.4 Garantir la independència del col·lectiu de professionals de la salut en relació a la indústria química i farmacèutica. Política pública de medicaments i recerca	43
7.1 Garantir l'accés universal al transport públic	33	2.5 Drets i llibertats individuals en l'àmbit sanitari.. ..	43
7.2 Prioritzar el transport ferroviari de passatgers i de mercaderies	33	2.6 Democratitzar el SNS. Garantir els drets i donar resposta a les necessitats i variabilitat en salut de la ciutadania amb la seva participació	44
7.3 Aplicar una fiscalitat ecològica del transport i promocionar per la via fiscal altres modes de transport	33	3. Habitatge	45
7.4 Descentralitzar els ports i aeroports	34	3.1 Aturar tots els desnonaments per motius econòmics que puguin conduir a la manca d'habitatge.....	45
7.5 Impulsar el Corredor Ferroviari Mediterrani	34	3.2 Crear un fons d'habitatge social... ..	45
8. Territori i urbanisme	35	3.3 Declarar el dret a l'habitatge com a dret subjectiu exigible davant l'Administració	45
8.1 Posar fi a les agressions al territori.....	35	3.4 Prioritzar el lloguer en les promocions públiques d'habitatge	45
8.2 Convertir les plusvàlues generades per l'acció pública en un bé comú	35	3.5 Regular i limitar els preus de l'habitatge i del sòl.....	46
8.3 Impulsar la rehabilitació urbana per millorar i conservar la ciutat existent, no per estendre-la.....	35	3.6 Establir un procediment de segona oportunitat que permeti liquidar el deute hipotecari i, si cal, fer la reducció ordenada de tots els deutes que afecten les persones i famílies	46
8.4 Protegir el patrimoni cultural.. ..	36	3.7 Contrarestar les condicions avantatjoses dels fons d'inversió respecte a les persones afectades en la compra de préstecs hipotecaris	46
8.5 Derogar la Llei de costes del PP per aconseguir que es faci un ús sostenible del litoral.	36	3.8 Aprovar una nova llei d'arrendaments urbans que protegeixi els arrendataris i fomenti l'habitatge de lloguer	47
8.6 Ampliar la xarxa d'espais naturals del conjunt de l'Estat	36	4. Educació	48
9. Defensa dels animals	37	4.1 Enfortir un sistema d'educació pública i de qualitat per a tothom	48
9.1 Garantir el benestar dels animals utilitzats per a l'experimentació i altres fins científics.....	37	4.2 Fomentar una educació pública inspirada en valors d'interculturalitat, laïcitat, inclusió, civisme, cooperació, solidaritat i coeducació	48
9.2 Millorar la protecció, la defensa i el benestar dels animals	37	4.3 Garantir l'exercici efectiu del dret a l'educació mitjançant la introducció de mesures de compensació econòmica que eliminin la desigualtat de partença.	49
9.3 Avançar cap a l'abolició de la tauromàquia	37		
9.4 Declarar el territori espanyol lliure de circs amb animals i d'exhibició de cetacis i dofins en captivitat i advocar per un canvi de model dels zoos	37		

Bloc 3. Justícia social i ciutadana

1. Drets socials	38
1.1 Renda Garantida de Ciutadania.....	38

4.4 Augmentar progressivament la inversió en educació fins a aconseguir que en els propers anys representi el 7% del PIB	49
4.5 Recuperar i repensar les condicions bàsiques dels centres educatius.....	50
4.6 Fomentar la formació al llarg de la vida, tot millorant els nivells educatius obligatoris, postobligatoris i infantils, així com impulsant la creació de centres per a persones adultes ...	50
4.7 Promoure un sistema educatiu que educui en la ciutadania i la construcció d'una societat democràtica i participativa	50
4.8 Dignificar i promoure la formació professional com una opció educativa postobligatòria de qualitat i al servei de les necessitats de la ciutadania ...	51
4.9 Elaborar participativament una nova llei per tal de donar estabilitat i dinamisme al sistema educatiu ...	51
4.10 Un sistema educatiu en millora permanent	51
4.11 Impulsar les metodologies actives i participatives	52
5. Universitat i recerca	53
5.1 Garantir l'accés universal a l'educació universitària amb independència de la situació socioeconòmica	53
5.2 Proposar una nova Llei d'Universitats per garantir l'autonomia i la transparència de les universitats	53
5.3 Incrementar la inversió pública en educació superior fins al 2% del PIB per equiparar-nos amb la mitjana europea	53
5.4 Augmentar la inversió pública en beques, de l'actual 0,11% fins arribar a la mitjana europea del 0,24% del PIB.....	53
5.5 Eliminar la precarització a les universitats i centres de recerca	53
5.6 Incrementar les ajudes pre i postdoctorals	54
5.7 Reformular els criteris d'avaluació de la carrera investigadora.....	54
5.8 Consolidar un pla de mobilitat al llarg de la carrera investigadora.....	54
5.9 Desenvolupar un "Pla estratègic de suport i foment a la investigació i la transferència de coneixement 2016-2020".	55
5.10 Dissenyar polítiques científiques més transparents i socialment compromeses.....	55
5.11 Augmentar la inversió pública en R+D+i ...	55
6. L'esport com a dret de la ciutadania.....	57
7. Cultura.....	58
7.1 Impulsar un pla de xoc cultural	58
7.2 Generar un nou marc competencial i administratiu	58
7.3 Impulsar un nou model de governança de la cultura	58
7.4 Aprovar una nova llei de propietat intel·lectual..	59
7.5 Impulsar la igualtat de gènere en l'àmbit cultural.....	59
8. Llengua catalana	60
9. Feministes i LGTBI+	61
9.1 Governança amb perspectiva de gènere ...	61
9.2 Promoure els drets econòmics de les dones i combatre la feminització de la pobresa ...	61
9.3 Reorganitzar els temps de cures i de treball assalariat per assolir la justícia de gènere i situar la sostenibilitat de la vida al centre.....	61
9.4 Garantir el dret al propi cos, a la salut sexual i reproductiva	62
9.5 Lluitar contra les violències vers les dones	62
9.6 Lluitar contra el tràfic d'éssers humans amb finalitat de prostitució forçada.....	63
9.7 Garantir els drets socials de les persones que exerceixen la prostitució al nostre país	63
9.8 Garantir el dret a la igualtat i a la no-discriminació per raó d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere	64
9.9 Desenvolupar un marc d'atenció a la salut integral de les persones trans des d'una perspectiva despatologitzadora ..	64
9.10 Restablir el Pla Nacional sobre la Sida i garantir els drets de les persones que viuen amb VIH/sida ..	64
9.11 Garantir el dret a la reproducció assistida a la sanitat pública de tot l'Estat a les dones lesbianes, bisexuals i a les que desitgin emprendre la maternitat en solitari.....	65
10. Joventut	66
10.1 Fer front al problema de l'exili econòmic i garantir la mobilitat europea dels i les joves.....	66
10.2 Combatre l'atur i la precarietat juvenil.....	66
10.3 Emancipació juvenil i projectes de vida per als joves	66
10.4 Fomentar la participació social i política de la joventut.....	66
11. Gent gran	68
11.1 Garantir un envelliment actiu, amb suficiència econòmica i de ple dret ..	68
12. Migracions ..	69
12.1 Garantir el dret a la sanitat universal ..	69
12.2 Promoure la ratificació del conveni 189 de la OIT sobre treballadores i treballadors de la llar	69
12.3 Garantir el dret a vot de les persones emigrants ...	69
12.4 Garantir el dret a vot de la població immigrant	69
12.5 Establir els mecanismes que possibilitin el retorn de les persones migrants	69
12.6 Lluitar contra el tràfic de persones.....	70
12.7 Derogar la llei d'estrangeria i facilitar el procés d'obtenció de la nacionalitat ..	70
12.8 Garantir els drets de les persones en els corredors humanitaris a la frontera sud ..	70
12.9 Garantir les condicions de les i els interns als Centres d'Estada Temporal d'Immigrants ..	71
13. Diversitat funcional	72
13.1 Ampliar el dret a vot de les persones amb diversitat funcional.....	72
13.2 Llei d'inclusió laboral de persones amb diversitat funcional.....	72

Bloc 4. Revolució democràtica

1. Procés constituent i dret a decidir	73
1.1 Obrir processos constituents per canviar-ho tot	73
1.2 Catalunya té dret a decidir el seu futur en un referèndum	74
1.3 Defensar l'autogovern de les polítiques de recentralització	74
2. Radicalitat democràtica	75
2.1 Transparència i lluita contra la corrupció	75
2.2 Participació i democràcia directa	76
2.3 Innovació institucional	77
2.4 Empoderament	79
2.5 Compromisos extrainstitucionals	80
3. Seguretat	81
3.1 Derogar immediatament la "Llei mordassa"	81
3.2 Avançar en la democratització dels cossos policials	81
3.3 Crear cossos especials de prevenció, mediació i resolució de conflictes	81
3.4 Lluitar contra els delictes d'odi i discriminació	81
3.5 Millorar i dotar de recursos els serveis d'emergències i de protecció civil	81
4. Justícia	83
4.1 Millorar l'organització i el funcionament de l'Administració de Justícia	83
4.2 Modificar el nou Codi Penal i instaurar una política criminal progressista	83
4.3 Exigir la immediata implantació del protocol de les Nacions Unides per a la prevenció de la tortura i els maltractaments	83
4.4 Impedir la detenció en règim d'aïllament	83
4.5 Restablir la jurisdicció universal i afavorir la justícia penal internacional sense limitacions	83
4.6 Impulsar la justícia de proximitat	83
4.7 Regular el model d'associacions cannàbiques basades en l'autoconsum i sense ànim de lucre	83
4.8 Despolititzar la justícia	83
4.9 Garantir el bon funcionament del torn d'ofici i la justícia gratuïta	83
4.10 Eliminar els Tribunals de Justícia Militar	83
5. Dret a la informació	84
5.1 Garantir el dret a una informació plural i de qualitat	84
5.2 Desgovernamentar RTVE i fer que sigui un servei públic efectiu	84
5.3 Impulsar una llei que reguli els drets laborals dels i les periodistes	84
5.4 Fomentar i protegir el tercer sector de la comunicació	84
5.5 Fer accessible la informació pública als col·lectius minoritaris	85
6. Laïcitat	86

6.1 Garantir i fer visibilitat de la laïcitat de l'Estat	86
6.2 Revisar la fiscalitat de l'Església catòlica	86
6.3 Establir la laïcitat en l'educació	86
6.4 Prevenir la intolerància religiosa	86

7. Memòria democràtica	87
7.1 Elaborar una política memorial integral i democràtica	87
7.2 Reconèixer i dignificar les víctimes del franquisme	87
8. Goversos locals i organització territorial	88
8.1 Defensa del municipalisme i l'autonomia local. Derogació de la LRSAL	88
8.2 Un nou finançament pel món local	88
8.3 Desenvolupar una organització territorial pròpia per a Catalunya: les vegueries	89
9. Acció exterior i Unió Europea	90
9.1 Revisar els Tractats de la Unió Europea	90
9.2 Revertir l'orientació austeritària de la política macroeconòmica europea	90
9.3 Impulsar d'una Conferència Europea del Deute	90
9.4 Dissenyar una proposta de nova política fiscal europea	90
9.5 Transformar profundament el Banc Central Europeu	90
9.6 Creació d'una capacitat solidària europea per a l'endeutament (eurobons)	91
9.7 Treballar amb un pressupost comunitari suficient	91
9.8 Implementació efectiva de l'Impost de Transaccions Financeres	91
9.9 Lluitar contra els paradisos fiscals i els <i>tax rulings</i>	91
9.10 Rebutjar el TTIP i altres tractats anàlegs	91
9.11 Continuar treballant amb la Unió pel Mediterrani	91
9.12 Donar suport a les reivindicacions del poble sahrauí	91
9.13 Donar suport a la reivindicació del poble palestí d'una Palestina independent i en pau amb Israel	92
9.14 Impulsar la presència i participació de les institucions catalanes i de la llengua catalana a Europa	92
10. Pau, cooperació i Drets Humans	93
10.1 Contribuir de forma decidida a l'acollida de persones refugiades	93
10.2 Contribuir a una solució pacífica als conflictes de Síria i Líbia	93
10.3 Aprovar un Pla de Drets Humans	93
10.4 Reforçar i ampliar les polítiques de cooperació al desenvolupament	94
10.5 Reduir el nombre de Forces Armades	94
10.6 Revisar i auditar els Programes Especials d'Armament	94
10.7 Abandonar les polítiques de protecció a les indústries fabricants d'armes i augmentar el control i la transparència en l'exportació i importació d'armes	94
10.8 Creació d'un exèrcit comú de la UE i sortida de l'OTAN	95
10.9 Denunciar l'acord bilateral amb EUA i tancar les bases militars de Morón i Rota	95

Bloc 1. NOU MODEL ECONÒMIC, SOCIAL I ECOLÒGIC

1. CANVI DE MODEL ECONÒMIC 2. ECONOMIA SOCIAL, SOLIDÀRIA I COL-LABORATIVA 3. SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ I EL CONEIXEMENT 4. DRETS LABORALS

1. Canvi de model econòmic

Per superar les crisis a les que ens han portat les polítiques neoliberals, cal una altra política econòmica amb noves prioritats i nous eixos d'actuació per possibilitar la superació dels problemes socials i ambientals, a partir d'un canvi del model productiu que afavoreixi el creixement d'allò en què cal créixer i el decreixement en allò que cal reduir o eliminar. Hi ha alternativa al model neoliberal que ens tracten d'imposar basat en què augmenti el PIB sense generar ocupació ni benestar social, i incrementant les desigualtats.

Cal acabar amb l'austeritat, proposant com a noves prioritats polítiques: la lluita contra la desigualtat, la plena ocupació en condicions dignes i estables, i la prestació sense retallades dels drets socials.

Un nou model econòmic on conflueixin diversos sectors i trajectòries d'innovació i democratització econòmica en marxa, així com les reivindicacions dels treballadors i treballadores per unes millors condicions de vida, de les mobilitzacions populars per la defensa del patrimoni i serveis públics, i la sensibilitat ecològica i de justícia social intergeneracional.

EN COMÚ PODEM promovem una economia que persegueixi el bé comú, la qual cosa vol dir reduir les desigualtats, combatre la pobresa i l'atur, propiciar una prosperitat compartida i recuperar l'equilibri ecològic.

Proposem una economia en què el creixement econòmic i el consumisme deixin pas a les coses que realment importen a la gent, com la salut i el benestar en totes les facetes de la vida, la seguretat en la feina i l'estabilitat econòmica, l'accés a un habitatge digne, a la formació en totes les etapes de la vida, a la cultura i al gaudi del temps lliure, a la participació en els afers comuns i a enfortir les relacions de col·laboració i cooperació per aconseguir una societat més cohesionada, solidària i pròspera.

1.1 Finances públiques i democràtiques

1.1.1 Model econòmic social i sostenible. Cap a una economia ecològica

Volem una economia que a la vegada que recuperi l'equilibri ecològic garanteixi l'eliminació de la pobresa i l'atur i la reducció de les desigualtats. En oposició a l'economia del creixement infinit proposem una economia ecològica, basada en la suficiència i en la justícia, que tingui en compte les limitacions físiques del planeta, la petjada ecològica i la distribució equitativa dels recursos naturals no renovables entre tota la població.

Volem una economia en què el creixement econòmic i el consumisme deixin pas a les coses que realment importen a la gent, com la salut i el benestar psicològic, la seguretat en la feina i l'estabilitat econòmica, l'accés a un habitatge digne, a la formació en totes les etapes de la vida, a la cultura i al gaudi del temps lliure, a la participació en els afers comuns i a enfortir les relacions de col·laboració i cooperació per aconseguir una societat més cohesionada, solidària i resilient.

Proposem un canvi de model econòmic (A) i un de model productiu (B):

A) Model econòmic: economia en equilibri amb el planeta, que significa:

— **Escala sostenible:** la dimensió de l'economia s'adapta a la capacitat dels ecosistemes de proveir de recursos i absorbir residus.

— **Distribució justa:** les persones tenen les mateixes oportunitats d'obtenir riquesa i ingressos.

— **Assignació eficient** dels recursos limitats.

- **Alta qualitat de vida:** el creixement econòmic deixa pas a les coses que realment importen a la gent, com la salut, el benestar, l'ocupació segura, el temps lliure, la fortalesa comunitària i l'estabilitat econòmica.
- **El foment de l'ús per davant de la possessió.** El foment de la venda de serveis en lloc de productes. La implantació de les 4 R (reutilitzar, reduir, reciclar i recuperar) i el foment de l'economia circular i de residu zero.

B) Model productiu:

- **Economia baixa en carboni,** transició energètica cap a les renovables, l'eficiència i l'estalvi. Augment dels llocs de treball dels sectors de l'estat del benestar i R+D.
- **Enfortir les relacions de col·laboració i cooperació** per aconseguir una societat més cohesionada, solidària i resilient.
- **Definir i calcular** sistemàticament nous indicadors complementaris al PIB per mesurar el benestar social, la qualitat de vida i la bona salut mediambiental amb criteris de sostenibilitat.

1.1.2 Gestió democràtica del deute públic

Durant els darrers anys de crisi econòmica hem vist com el sector públic ha sufragat amb milers de milions els forats causats per la gran banca. La ciutadania estem pagant la ressaca d'una festa en la qual se n'han beneficiat uns pocs i ara **entre tots/la resta** en patim les conseqüències. Fruit d'això el deute públic s'ha disparat, però a sobre no hem vist com aquest fet ha anat acompanyat de polítiques que permetessin rescatar les persones i reactivar l'economia. Cal afrontar el deute de forma integral, i per això proposem:

- **Impuls d'una auditoria ciutadana del deute:** una auditoria que haurà de comptar amb la participació ciutadana i transparència, per analitzar i valorar si una part del deute es pot considerar il·legítima (com ara, els recursos econòmics financers emprats en rescatar o ajudar el sistema financer i altres grups o projectes empresarials com les autopistes, les autovies, el dèficit tarifari de les companyies elèctriques...).
- **Convocar una Conferència Europea del Deute** en què participarien tots els actors públics implicats a nivell estatal, europeu i internacional, amb l'objectiu de trobar una solució negociada i adaptada a cada país que pugui incloure una reducció i/o reestructuració del deute, els terminis i els interessos del deute, i la introducció de "clàusules de creixement" per al reemborsament del deute.
- **Supressió de l'article 135 de la Constitució Espanyola,** reformat per PP i PSOE, que estableix com a prioritat màxima reduir el dèficit i no reduir l'atur o garantir els drets bàsics.
- **Revisar els objectius de dèficit considerant la sostenibilitat** en termes de venciments per període i no en termes de quantitat total contra el PIB.

- **Subordinar els imports màxims d'interessos del deute a pagar** per període a l'evolució del PIB establint un sostre i un terra. Establir un ordre en la prioritat de pagament a deutors en cas de problemes de liquiditat que discrimini en funció de la localització i la naturalesa del deutor. Aquells que tinguin la seu a paradisos fiscals o que estiguin incursos en plets legals contra països per motius fiscals obtindran la pitjor ràtio de prioritat.

1.1.3 Regular i impulsar un nou model financer per prioritzar l'interès social

Des dels anys 80 s'ha estat intensificant el procés de financiarització de l'economia i s'ha fomentat la llibertat de moviments de capitals, i s'ha permès als bancs defugir el control legislatiu dels estats. La crisi financera del 2008 ha posat en evidència que es requereix una regulació adequada i ferma del sector financer. L'absència d'aquesta regulació i les relacions incestuoses que s'han produït entre el poder financer i el poder polític han derivat en un rescat bancari monumental. Totes aquestes ajudes, no obstant això, no han millorat l'accés al crèdit, i els bancs han prioritzat les inversions especulatives i han ofegat l'economia. Enfront d'aquesta situació cal impulsar un nou model financer que tingui com a prioritat l'interès social enfront dels beneficis privats dels accionistes. Això passa per:

- **Constituir una banca pública** per donar una orientació del crèdit d'acord amb les necessitats socials i que fomenti una economia sostenible, i facilitar la creació d'una banca pública per part de la Generalitat de Catalunya.
- **Prioritzar, reforçar i promoure l'ús del sistema de finances ètiques i cooperatives.**
- **Recuperar el paper de les caixes d'estalvi** limitant-ne l'activitat a un àmbit de proximitat i assegurant-ne una gestió democràtica i ciutadana i controls també democràtics i ciutadans.
- **Comprometre les entitats financeres a facilitar el crèdit necessari,** especialment els bancs que han estat rescatats.
- **Sotmetre els bancs privats a una estricta regulació** per evitar que excedeixin un cert volum, limitant-ne les activitats especulatives i separant la banca comercial de la banca d'inversió.
- **Reinstaurar les limitacions tradicionals de l'activitat bancària,** com són la separació entre banca comercial i banca d'inversió, la prohibició de donar crèdit a la borsa i l'obligació de consolidar en el balanç totes les societats satèl·lits (SIV).
- **Prohibir a la borsa les pràctiques que de sempre se sap que són nocives** (venda a crèdit, compra a crèdit, etc.) i de les inventades recentment, com els productes derivats i els sintètics.
- **Establir taxes que gravin** fortament les operacions sense període de maduració i especialment les relacionades amb el mercat intradia a la borsa.

- **Impulsar l'existència de moltes llicències bancàries en mans de bancs petits** que competeixin entre ells i que en cas d'incompliment normatiu puguin ser tancats sense causar risc sistèmic.

1.1.4 Crear una banca pública

La concentració del sistema financer en unes poques entitats financeres, així com el deficient disseny del sistema monetari a la zona euro, permeten als bancs sotmetre els estats a un xantatge permanent. Durant molts anys s'ha fet creure que la gestió pública era inherentment ineficient, no obstant això, la crisi financera ha demostrat la falsedat d'aquesta premissa. Enfront d'aquesta situació cal impulsar un nou model financer que tingui com a prioritat l'interès social enfront dels beneficis privats dels accionistes. La creació d'una banca pública constitueix un instrument de poder en mans de l'Estat que li permet superar la pressió dels mercats financers privats sobre l'economia nacional i permet impulsar polítiques de caràcter social i estratègic.

La direcció d'un banc públic ha de gaudir d'uns estatuts que reflecteixin l'equilibri entre la gestió tècnica i eficaç i la vocació de servei públic que ha de tenir aquesta entitat.

- **Impulsar el crèdit tenint com a prioritat l'interès social** i les inversions a llarg termini de caràcter estratègic i controlar els fluxos financers per reduir els capitals que s'amaguen als paradisos fiscals.
- **Utilitzar el tipus d'interès de forma progressiva**, rebaixant els costos financers a les famílies amb dificultats i a les petites empreses i autònoms.
- **Accedir a les línies de crèdit del BCE a tipus d'interès preferent**, sense necessitat d'acudir als mercats privats de deute.
- **Mobilitzar els recursos financers suficients per recuperar** el control dels sectors estratègics de l'economia i incentivar el desenvolupament d'activitats productives sostenibles, apostant per una renovació del sistema energètic.

1.1.5 Fer impossibles per llei les "retallades" i tenir garantida la sostenibilitat de les polítiques socials i de salut

Les malanomenades "polítiques d'austeritat" han suposat a la pràctica retallades dels serveis més essencials. No podem seguir fent passos enrere en la conquesta de serveis bàsics, al contrari: cal avançar cap a uns serveis públics més forts i universals. Proposem:

- **Establir per llei que no es pugui reduir** per cap nivell d'administració l'import total anual de **la despesa en salut, en cura i en serveis socials** en les quals tingui competències, és a dir, fer impossibles per llei les "retallades" i tenir garantida la sostenibilitat de les polítiques socials i de salut.
- **Aprovar una llei estatal bàsica de convergència** amb la mitjana de la UE-15 en els nivells de serveis socials, educació, salut i dependència. Si hi ha increment del PIB a nivell estatal, garantir una equiparació progressiva de la despesa en salut i serveis socials per càpita amb el nivell mitjà de la UE, com a màxim en dues legislatures. Es tracta de revertir la situació actual per la qual es condiona l'estat del benestar als minvants recursos fiscals.

1.2 Teixit econòmic i industrial

1.2.1 Pla Nova Economia, Nova Ocupació

Es tracta d'una proposta rigorosa i ambiciosa que implica la creació de llocs de treball al conjunt de l'estat al llarg d'aquesta legislatura. Representa una millora de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, un reforçament de l'Estat del benestar i l'orientament del nostre país cap a un model econòmicament més sostenible, cap a l'economia verda. La proposta es basa en la imprescindible modernització del model productiu. Aquesta nova ocupació és menys vulnerable a les situacions de crisi: una estratègia per no recaure en els errors que han portat el nostre país a la pitjor crisi econòmica.

3 eixos i 14 objectius:

Eix 1: Creació d'ocupació en els àmbits de la cura i el benestar

Objectius	Justificació
Sector de la cura de nens i nenes de 0 a 3 anys. Augmentar la taxa d'escolarització fins al nivell dels països europeus avançats.	Als països més avançats, fins a dues tercers parts dels nens i les nenes de menys de 3 anys assisteixen a llars d'infants 30 hores setmanals o més. De mitjana es crea un lloc de treball per a cada 9 infants atesos.
Sector de la dependència i la cura de la gent gran. Professionalitzar el sector informal, atendre les necessitats existents i augmentar la taxa d'activitat de les dones que abandonen la feina per tenir cura de familiars grans.	Extrapolació al conjunt de l'estat de l'informe del Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya del 2008 sobre el sector de la dependència quantificant els llocs de feina que es crearan a Catalunya.
Reforçar el sector escolar de 3 a 18 anys, reduir el fracàs escolar a la meitat, com a Europa. Potenciar el coneixement d'idiomes estrangers.	Igualar la ràtio de persones ocupades en sector educatiu per habitant de la UE-15.
Avançar en la convergència en despesa sanitària amb l'Europa avançada en el sector sanitari i sociosanitari.	Igualar la ràtio de persones ocupades per habitant de la UE-15 en el sector sanitari i de serveis socials. ➔

Objectius	Justificació
Àmbit de la formació no obligatòria. Millorar la qualificació i l'ocupabilitat de la força laboral mitjançant l'educació permanent i contínua, i reduir la precarització de l'ensenyament universitari.	Equiparar-se amb la UE-15 en la formació contínua no reglada del 25% de la força laboral.
Serveis públics associats a la justícia, la inspecció (fiscal, laboral, ambiental) i el suport a polítiques laborals actives (assessoria en ocupabilitat). Convergir en qualitat i eficàcia de la prestació dels serveis públics amb els països avançats.	Aquestes mancances de personal en diferents serveis públics formen part del gran diferencial amb els països de la UE-15 quant a personal al servei de les administracions públiques. Pel que fa als orientadors, a Espanya n'hi ha un per cada 190 aturats, a Holanda un cada 60, al Regne Unit un cada 34, a Alemanya un cada 31 i a França un cada 12. La IHE (Inspectores de Hacienda del Estado) reclama incrementar la plantilla d'inspectors i personal de suport en 5.600 efectius per a Espanya.

Eix 2. Creació d'ocupació per un canvi a un model productiu sostenible

Objectius	Explicació de com crear-los
Recuperar ocupació en el sector primari, mitjançant una revalorització i una rendibilització social de les activitats, en estreta col·laboració amb les indústries agroalimentàries de qualitat, el sector d'energies renovables (biomassa, biocombustibles, etc.) i el sector dels serveis (turisme, educació, etc.).	Dades de l'informe sobre ocupació verda de l'Observatori de la Sostenibilitat espanyol i l'informe Institut Sindical de Treball Ambient i Salut sobre ocupació en energies renovables, al sector de la biomassa i els biocarburants.
Polítiques de sostenibilitat: energies renovables i indústries i serveis complementaris, noves xarxes de distribució energètica intel·ligents, generalització dels gestors energètics per a habitatges, indústries i equipaments públics, increment del reciclatge fins als nivells europeus avançats.	Dades de l'informe sobre ocupació verda de l'Observatori de la Sostenibilitat i espanyol l'informe ISTAS sobre ocupació en energies renovables.
Reconversió del sector de la construcció en rehabilitació energètica d'edificis.	Aplicar la ràtio de treballadors/habitatge al parc públic d'habitatge pendent de crear a Espanya. L'agència catalana de l'habitatge gestiona actualment uns 14.000 habitatges de lloguer públic i 600 altres actuacions (rehabilitacions, etc.) amb una plantilla de 350 empleats, o sigui, 36 habitatges per empleat. Amb aquesta ràtio 3000 nous gestors donarien per 108.000 habitatges. A la ciutat de Nova York, el patronat d'habitatge públic gestiona 178.000 apartaments de lloguer i 97.000 subvencions a l'habitatge, amb 11.600 empleats en plantilla (és el patronat d'habitatge més gran dels Estats Units), amb una ràtio de 24 empleats per habitatge gestionat.
Infraestructures públiques associades al nou model de sostenibilitat. Increment de l'ocupació lligada a la mobilitat sostenible (xarxes ferroviàries i de transport col·lectiu, xarxes d'electricitat per endollar els vehicles, logística intermodal, i adaptació de les infraestructures al canvi climàtic). Els plans d'infraestructures públiques anunciats, descomptades les darreres retallades, amb gran part de finançament privat, també han de facilitar la creació d'aquests llocs de treball addicionals.	Previsions de nova contractació del Ministeri de Foment aplicades a una major inversió d'infraestructures.
Ocupació qualificada en els sectors R+D, TIC i financer. Avançar cap al 3% de despesa en R+D.	Convergència amb la UE-15.
Potenciar la creació de noves empreses i, en especial, les d'economia social per generar, conjuntament amb els efectes de la reactivació derivada de la creació de llocs de treball dels objectius anteriors, llocs de treball addicionals, en especial en els sectors quinari, de serveis i indústries auxiliars empresarials i de serveis personals, impulsant també el canvi d'hàbits de consum cap a un model més sostenible.	

Eix 3. Per un repartiment millor de la feina i per la convergència en la taxa d'activitat amb Europa

Impulsar el repartiment de la feina i tendir a la reducció generalitzada de la jornada laboral sense reducció de sous que permetria crear nous llocs en sectors tradicionals (bàsicament en serveis: comerç, turisme, logística, etc.) addicionals als previstos en els objectius anteriors —la resta es crearien entre els nous llocs generats en els objectius específics de l'Estratègia per la creació d'ocupació i el canvi de model productiu, entre els sectors públic i privat.

Finançament:

- **Inversió pública.**
- **Una part de les inversions en modernització energètica** ha de ser autofinançada amb el propi rendiment, en forma d'estalvi elèctric.
- **Buscar la complicitat i inversió privada** del sector afí a aquest nou model productiu i de l'economia social.
- Cal **tenir en compte el retorn fiscal dels llocs de feina creats**, molta de l'ocupació creada passarà de ser receptora d'un subsidi d'atur a ser aportadora fiscal mitjançant el pagament de l'IRPF.

1.2.2 Impuls a la indústria i la reindustrialització en sectors estratègics i punters

Cal recuperar la vocació industrial, que els darrers anys ha estat ignorada i substituïda per projectes de l'economia especulativa, que han generat llocs de treball sense valor afegit i amb salaris baixos.

- **Realitzar les inversions en infraestructures pendents necessàries** per afavorir el desenvolupament industrial i l'exportació: el corredor mediterrani, el tercer fil a Tarragona, el transport de mercaderies per ferrocarril, l'adequació dels polígons industrials.
- **Impulsar sectors industrials emergents (biomèdica, renovables, tecnologies de la informació i la comunicació, videojocs...),** apostant per la innovació i la recerca i per la transferència de coneixements entre la universitat i la indústria d'acord amb l'Estratègia Europea 2020, per les energies renovables, per l'electrificació del transport, etc.
- **Impulsar la creació de cooperatives i d'empreses d'economia social i solidària** com a eina per als processos de reconversió empresarial, vetllant per la participació de les persones treballadores en els processos, i de reindustrialització.
- **Aprofitar les possibilitats dels nous fons estructurals i socials de la Unió Europea** per consolidar i potenciar projectes industrials que afavoreixin la implantació d'una economia verda.

1.2.3 Suport i protecció als treballadors i les treballadores autònoms i autònomes i les pimes

Segons l'Institut Nacional d'Estadística el 95% de totes les empreses de l'Estat Espanyol són autònoms, microempreses i petites empreses. El gruix de l'ocupació el generen aquestes unitats productives, que a diferència de les grans empreses no reben pràcticament cap recolzament institucional. Els principals problemes que afecten aquest sector productiu són la caiguda de la facturació com a conseqüència de les retallades salarials, la morositat derivada d'un sistema de pagament obsolet i desequilibrat, la falta d'accés a finançament en condicions òptimes motivat per la negligència del sistema financer privat que prioritza les inversions especulatives enfront de la funció social de donar crèdit al teixit productiu i per la competència deslleial de les economies d'escala que deslocalitzen la producció a entorns geogràfics on no es respecten els drets laborals. Si volem impulsar la contractació indefinida i de qualitat és necessari recolzar institucionalment el teixit productiu que constitueixen la petita empresa i els autònoms. Per a això, proposem:

- **Millorar l'accés al finançament** a través de la futura banca pública i l'Institut de Crèdit Oficial desvinculant el patrimoni familiar en els avals.
- **Establir quotes de la Seguretat Social percentuals i progressives en funció del rendiment net.** Estudiar l'equiparació de les prestacions del Règim Especial de Treballadors Autònoms amb el Règim General de la Seguretat Social. Possibilitar el pagament trimestral, en lloc de mensual, de les cotitzacions, i només des de l'inici de l'activitat, i simplificar els tràmits. Analitzar la possibilitat de desenvolupar un règim de cotitzacions a temps parcial.
- **Promoure un pla de microcrèdits a autònoms i pimes,** a partir de plans de negoci i estudis de viabilitat que demostrin una orientació estratègica i operativa per aconseguir reflotar tècnicament i comercial cada empresa dins dels mercats elegits.
- **Recolzar amb assegurances públiques els petits empresaris i autònoms** enfront dels impagaments, i legislar per evitar els abusos en els pagaments a termini.
- **Llei de Segona Oportunitat,** també per a pimes i autònoms. Impulsar aquesta reestructuració mitjançant un veritable règim de segona oportunitat i un procés simplificat de reestructuració i cancel·lació de deutes, tant per a persones físiques com per a persones jurídiques, que realment les alliberi de deutes passats, un cop la situació de fallida és efectiva. Els processos de resolució hauran d'incloure tots els deutes generats en l'activitat anterior, inclosos els deutes amb la Seguretat Social i amb Hisenda.
- **Introduir el criteri de l'IVA de caixa com a universal i obligatori.** Tal i com està plantejat actualment, l'IVA de caixa no és útil per a les pimes, perquè les grans empreses rebutgen les pimes que l'utilitzen per poder deduir l'IVA abans de pagar les factures. L'única forma de fer que resulti efectiu és fer-lo obligatori per a totes les empreses.

- Modificar la llei concursal per garantir que els crèdits pendents de **cobrament per part dels autònoms dependents tinguin la mateixa prioritat i consideració que els deutes salarials**.
- **Vetllar per un bon funcionament i fer un seguiment de la prestació per cessament d'activitat**, que generarà possibles beneficiaris a partir del novembre d'aquest any (Mútues d'Accidents de Treball i Seguretat Social).
- Impulsar una **modificació de l'Estatut del Treball Autònom que garanteixi i amplii els drets dels autònoms dependents** i del col·lectiu que es pot incloure sota aquesta denominació.
- Impulsar la reivindicació **que els autònoms en situació de cessament de l'activitat professional tinguin dret, en les mateixes condicions que les persones provinents del món assalariat**, a l'accés a les prestacions no contributives i als subsidis existents en cada moment.
- Modificar la normativa per tal **d'ampliar l'actual termini a un mínim de 5 anys, a fi que les persones assalariades, amb dret a prestació per desocupació i que sense esgotar-la s'hagin establert com a autònomes** i cessin posteriorment en l'activitat com a tals, puguin cobrar les prestacions suspeses i no exhaurides en el seu dia.
- **Modificar l'actual normativa de les mútues** per tal que els autònoms també puguin accedir, com les empreses, als òrgans de govern i control.
- **Establir un pla específic per a la detecció de falsos autònoms** i el reconeixement de la condició de treballadors assalariats amb els drets inherents.

1.2.4 Democratització dels sectors estratègics

Els darrers anys hem notat els efectes de la manca de regulació, control i participació ciutadana sobre sectors estratègics de la societat, que tenen un paper essencial en la garantia dels drets fonamentals i també en el funcionament del conjunt de l'economia d'un estat. Això és producte de l'onada privatitzadora i desreguladora que ha deixat qüestions clau com l'electricitat, el gas o l'aigua en mans de grans empreses privades que només busquen obtenir el màxim benefici. Cal que la ciutadania torni a poder actuar sobre aquests sectors clau per posar-los al servei de la gent, en un doble sentit:

- **Reapropiació pública de sectors estratègics com l'aigua, el gas o l'electricitat**. Això implica en alguns casos, com ara en l'energia, la creació d'un operador públic potent, que recuperi la propietat pública de la xarxa elèctrica i actuï atenent a necessitats i interessos socials. En altres casos implicarà que la propietat i la gestió no puguin caure en mans d'interessos lucratius, com en el cas del suport a la remunicipalització de l'aigua. Aquests processos s'han de dur a terme mitjançant el diàleg social i garantint la continuïtat de les plantilles i el reconeixement dels drets laborals adquirits.
- **Participació del teixit social i d'economia social**: per una gestió convenient d'aquests serveis volem que no només hi

participin les institucions públiques sinó també el teixit social i ciutadà, els agents socials, així com les empreses de l'economia social i col·laborativa, que incorporin les necessitats de la majoria de la ciutadania en les decisions sobre la seva gestió.

1.2.5 Preservar i millorar el model comercial característic de Catalunya

Millorar-lo per fer-lo més just, sostenible i competitiu, frenant la implantació desmesurada de grans cadenes, centres comercials allunyats de la trama urbana consolidada, creant serveis que donin valor afegit al comerç local i de proximitat, tot garantint l'accés al finançament, a l'associacionisme comercial i a la formació continuada, i facilitant el relleu generacional.

- Garantir la capacitat de decisió del Govern Català sobre les condicions d'accés i d'exercici de l'activitat econòmica, derogant els aspectes de la Llei 20/2013 de garantia de la unitat de mercat que ho impedeixen i que imposen la "llicència comercial única".
- **Mantenir les limitacions a la instal·lació d'equipaments comercials** fora de la trama urbana consolidada (TUC) i controlar les operacions urbanístiques de gran magnitud que porten aparellades actuacions comercials seguint aquest model.
- **Modificar la legislació laboral pertinent per tal de millorar les condicions laborals** de les persones treballadores del sector especialment les autònomes i les que treballen a la gran distribució.
- **Territorialitzar tots els recursos que l'Estat destina a polítiques de comerç** per tal que les gestioni directament la Generalitat de Catalunya a partir de la realitat i les necessitats del sector.
- **Afavorir un model comercial propi integrat a la ciutat**, de proximitat i de qualitat, que respecti els drets de les persones consumidores i treballadores, derogant els aspectes del RD 20/2012 que ho impedeixen, com la llibertat d'horaris, els períodes de rebaixes, etc.

1.3 Fiscalitat

1.3.1 Lluitar contra el frau fiscal i l'economia submergida

Reformar el sistema i l'administració fiscals per tal d'assolir la suficiència financera de les administracions públiques i l'equilibri presupostari i arribar a una fiscalitat més justa, igualitària i progressiva, augmentant del pes dels impostos directes, lluitant de forma efectiva contra el frau i l'evasió fiscals, i modernitzant el sistema tributari en el seu conjunt dins el marc europeu i estatal degudament harmonitzats. Avui, la causa principal del dèficit públic és el nivell elevat de frau fiscal que realitzen, principalment, les grans fortunes i els grans grups empresarials, i una economia submergida equivalent al 23% del PIB.

Per això ens comprometem a:

- Crear censos obligatoris de béns i drets radicats a l'Estat i a fora.
- **Lluitar decididament contra els paradisos fiscals.** Prioritzar decididament les entitats financeres i empreses que no operin en paradisos fiscals. No reconèixer personalitat jurídica a les societats constituïdes en paradisos fiscals per intervenir en el tràfic mercantil espanyol.
- **Reduir al màxim els pagaments en efectiu,** avançar cap a un model de transaccions electròniques 100%.
- Fer les reformes legals necessàries per poder **investigar el frau fiscal internacional**, sigui quin sigui l'origen de la informació que el denuncia, i evitar que grans defraudadors quedin sense pena per qüestions formals.
- Introduir mecanismes per **impedir l'enginyeria fiscal.**
- **Fer la inspecció fiscal immediata dels patrimonis** i les rendes que van declarar els amnistiats fiscals del PP.
- **Crear una oficina antifrau (OAF)** a nivell estatal adscrita i depenent de la Direcció General de l'AEAT. Seria un organisme multidisciplinari amb competències d'investigació del frau fiscal organitzat i del contraban i el blanqueig de capitals associat, encarregat de l'auxili judicial, i amb funcionaris propis i el Ministeri Fiscal.
- **Incrementar fortament els efectius humans i els recursos tècnics i legals de l'Agència Estatal d'Administració Tributària** i dels òrgans autonòmics equivalents per tal de perseguir el frau fiscal i l'economia submergida. Les agències i les inspeccions tributàries autonòmiques hauran de treballar coordinadament amb l'Agència Estatal d'Administració Tributària i d'altres organismes de fora d'Espanya per cooperar en la lluita contra el frau fiscal i lluitar contra l'evasió fiscal. Reduint un 30% el frau fiscal obtindríem al voltant de 27.000 milions d'euros si considerem el frau fiscal de 90.000 milions d'euros estimat a Espanya pel 2013.
- **Aprovar un nou estatut orgànic per a l'AEAT** de manera que esdevingui una administració tributària al servei de l'estat però independent políticament, i al servei de tots els nivells d'administracions públiques.
- **Per eliminar la discriminació** que pateixen les rendes del treball en relació amb les del capital en l'IRPF proposem convergir entre els tipus impositius d'ambdós tipus de rendiments.
- **Garantir un tracte igualitari en l'impost de Societats** per a les societats productives i les d'inversió, i que aquestes tributin al mateix tipus que les productives. En aquest sentit, estariem parlant d'eliminar els privilegis fiscals de les SICAV (tipus de gravamen 1%) o d'altres figures societàries que es graven al 18%.
- **Gravar en major mesura els nivells més alts de renda en l'IRPF.** En aquest sentit, proposem un nou tram en l'IRPF amb un tipus marginal del 50% per a rendes superiors a 100.000 € anuals, en convergència amb els països nòrdics.
- **Crear un impost que superi l'antic impost de Patrimoni,** amb el nou Impost sobre la Riquesa (IR) cedit al 100% a les comunitats autònomes.
- **Crear un impost que gravi les entitats financeres** i les entitats vinculades per la possessió sense ocupar o per les plusvàlues obtingudes amb la venda d'habitatges situats a l'estat espanyol i adquirits en ambdós casos mitjançant processos hipotecaris, desnonaments o dacions en pagament de deutes. L'impost tindria dos fets imposables:
 - Per la propietat dels habitatges descrits anteriorment que als sis mesos de l'adquisició no s'hagin venut o no estiguin llogats a preus socials (fins a 500 euros/mes) es gravarà el propietari de l'habitatge amb un impost creixent en funció del temps que quedi buit.
 - Per l'increment de valor obtingut pel propietari amb la venda dels habitatges descrits abans, que serà calculat com a diferència entre el valor registral d'adquisició per part de l'entitat financera o de l'entitat vinculada i el valor real de mercat en la venda a un tercer, es gravarà aquest benefici al tipus únic del 99% de la plusvàlua obtinguda.
- Incorporar una **modificació a l'actual impost estatal sobre els dipòsits de la banca** consistent en:
 - Cedir-lo a les comunitats autònomes d'acord amb el criteri del lloc de residència del titular dels dipòsits.
 - Establir dos trams impositius d'acord amb els diners que en forma de dipòsits de tercers gestionen les entitats: fins a 600 milions, del 0,4%, i més de 600 milions, del 0,5%.
- En la mesura en què rebutgem l'increment de l'IVA imposat pel PP i proposem la derogació del RD 20/2012, perquè considerem que és un increment fiscal injust i indiscriminat que està afectant majoritàriament les classes populars, restituir el tipus d'IVA reduït i superreduït per tots els béns que han canviat de classificació, com els serveis culturals, el material escolar, les ulleres... Treballar per impulsar les reformes legals necessàries a l'Estat i a la UE per establir un impost sobre els béns de luxe amb un tipus més elevat que el tipus normal.

1.3.2 Una fiscalitat més justa i solidària

Disposar d'un Estat del benestar al nivell dels estàndards europeus requereix una fiscalitat que tingui capacitat de subministrar els recursos necessaris i que compleixi amb el principi de progressivitat fiscal (qui més té i guanya més contribueix), que recuperi la capacitat recaptatòria perduda i l'augmenti, i que incorpori també a la reforma fiscal la perspectiva de gènere. Cal augmentar els ingressos per tal de finançar i consolidar l'Estat del Benestar que és fruit de les lluites de tots i totes.

- **Eliminar els beneficis fiscals** de tot el sistema tributari espanyol que no corresponguin a finalitats de caràcter exclusivament d'interès i contingut socials o ecològics.

- Per avançar en l'equitat i fer un IBI progressiu, establir-ne una escala de **gravamen creixent en funció del valor de l'immoble**, així com la potestat d'establir bonificacions en funció de les circumstàncies econòmiques, personals i/o familiars.
- Imposar de forma immediata una **Taxa Tobin sobre les Transaccions Financeres** que a més de garantir ingressos també és una taxa per lluitar contra l'especulació financera. Auditar els acords bilaterals de doble imposició.
- **Evitar el dúmping fiscal** en els impostos en què les comunitats autònomes tinguin capacitat normativa.
- **Establir un impost específic sobre les vendes realitzades per Internet** o mitjançant altres mecanismes de facturació des de seus internacionals, que es pagui en proporció d'aquestes vendes al propi país.

1.3.3 Impulsar una fiscalitat ambientalment avançada pel canvi de model productiu i de consum

Cal introduir mesures noves de fiscalitat ambiental que promoguin els canvis en el comportament de les persones i les empreses cap a un consum més responsable i que faciliti la transició cap a una societat sostenible i cap a una reducció de la petjada ecològica. La proposta va en un doble vessant, amb modificacions d'alguns impostos ja existents i la inclusió de noves figures impositives.

Per això ens comprometem a:

- **Aprovar un pla d'incentius fiscals específics per fomentar l'adquisició de vehicles elèctrics** i als vehicles adscrits a un règim de *carsharing* reconegut per l'autoritat municipal competent i la introducció de l'eurovinyeta.
- Modificar els actuals impostos:
 - **IRPF:** introduir una deducció per adquisició d'abonaments de transport públic. Ampliar els supòsits de desgravació fiscal de l'IRPF per a actuacions i inversions en finques en custòdia i espais naturals protegits.
 - **IVA:** aplicar el tipus normal en comptes del reduït a serveis com la fumigació de plantacions o el transport aeri, i aplicar, en canvi, el reduït a les rehabilitacions i els habitatges protegits.
 - **Impost sobre determinats mitjans de transport (matriculació):** eliminar l'exempció de la qual gaudien fins ara totes les embarcacions d'esbarjo i les aeronaus, i vehicles i motocicletes, i reforçar el vincle entre el tipus impositiu i les emissions de CO2 augmentant el nombre de categories.
 - **Modificar els impostos locals** per tal de bonificar les inversions en instal·lacions d'estalvi, d'eficiència i que introdueixin les renovables.

- Tendir progressivament a **anivellar l'impost sobre el petroli i el gasoil amb la mitjana europea**, en funció de les emissions contaminants, i crear un impost sobre l'energia nuclear i l'emmagatzematge de residus radioactius, la recaptació del qual es destinaria en part a un fons, gestionat per les comunitats autònomes, per al desenvolupament alternatiu de les zones on se situen les centrals, per millorar-ne el teixit econòmic.
- **Aprovar un impost per l'abocament i la incineració de residus**, els ingressos del qual es cedirien a les comunitats autònomes si no el tenen ja establert.
- **Crear un impost sobre substàncies d'elevat nivell de preocupació**, com les classificades per la normativa com a carcinògenes, mutàgenes o tòxiques per a la reproducció.
- **Crear un gravamen sobre les activitats que es beneficien directament o indirecta del patrimoni natural** per finançar la creació d'un fons públic de conservació. Aquesta proposta ja es du a terme a països com Àustria.

1.4 Nou model de finançament per a Catalunya

Un nou model de finançament basat en els següents principis:

- **Hisenda pròpia**, amb el ple desenvolupament de l'Agència Tributària de Catalunya. La hisenda catalana recaptarà tots els tributs imposats a Catalunya, per als quals té plenes capacitats normatives, en el marc del respecte a l'autonomia i a la suficiència financera de les administracions locals, dels acords que s'estableixin amb l'Estat i de l'espai fiscal comú que estableixi la UE, i es coordinarà amb la hisenda de l'Estat, les hisendes locals i a nivell europeu, amb l'objectiu de combatre el frau fiscal. De la recaptació a Catalunya se'n deduiran les aportacions a l'Estat per al finançament de les competències compartides, les aportacions als mecanismes de cooperació i solidaritat acordats i les aportacions al finançament de les administracions locals i supranacionals.
- **Equitat:** cal garantir l'anivellament de forma que el conjunt de territoris tinguin capacitat de prestar els serveis bàsics sempre que es realitzi un esforç fiscal similar, i els recursos necessaris perquè els diferents territoris puguin desenvolupar les seves competències. I tenint en compte els diferencials territorials de cost de la vida i altres factors que objectivament afecten els ingressos i les despeses necessàries per prestar els serveis públics. No pot ser que el Govern central utilitzi la clau de la caixa com una mesura per castigar o afavorir les comunitats de forma electoralista.
- **Justícia territorial:** introducció del principi d'ordinalitat per tal que Catalunya no vegi alterada la seva posició en l'ordenació de les comunitats autònomes en recursos per càpita homogenis, nets de les corresponents aportacions a l'Estat, que romanen a Catalunya. Amb aquest principi es permet seguir operant la redistribució territorial solidària de rendes, evitant situacions injustes i no desincentivant l'esforç fiscal dels territoris.

- **Solidaritat interterritorial:** el repartiment ha de ser solidari en funció de les necessitats socials de cada territori. Es prioritzarà que el fons de compensació sigui utilitzat per a despeses socials i d'inversió en emprenedoria, medi ambient, transició energètica, coneixement i capital humà, amb una clara aposta per la promoció i extensió dels drets socials, el desenvolupament de les persones i la sostenibilitat.

Juntament amb la inversió autonòmica, cal apostar per una revisió del pla d'inversions estatals en infraestructures, perquè no es trobi

subjecte a clientelismes i favoritismes polítics, i garantir així un model descentralitzat, més eficient i que reculli les necessitats reals del teixit productiu i que substitueixi el model radial actual.

És imprescindible donar compliment, i de manera retroactiva, a la disposició addicional tercera de l'Estatut, per a inversions en infraestructures.

2. Economia social, solidària i col·laborativa

L'economia social, solidària i col·laborativa constitueix una realitat empresarial transformadora basada en l'autogestió i la cogestió, en la presa democràtica de decisions, en la propietat en mans dels treballadors i treballadores i cooperativistes que adquireixen la capacitat de decisió sobre l'empresa i la manera d'organitzar-se. Promou per tant la primacia de la persona i de l'objecte social per sobre del capital, l'adhesió voluntària i oberta, el control democràtic pels seus integrants, la conjunció dels interessos de les persones usuàries i de l'interès general, la defensa i aplicació dels principis de solidaritat i responsabilitat, autonomia de gestió i independència respecte dels poders públics i el destí dels excedents a la consecució dels objectius a favor del desenvolupament sostenible, de l'interès dels seus integrants i de l'interès general.

2.1 Enfortir l'economia social i solidària per democratitzar l'economia

L'economia social i solidària té un pes important a l'economia del país. Representa com a mínim el 12% del PIB en facturació i 2.210.000 llocs d'ocupació. Però aspirem a fer que aquesta realitat representi com a mínim el 30% del PIB a parts iguals amb l'economia pública i amb una economia convencional molt més responsable.

Proposem fer-ho mitjançant les següents mesures:

- **Impulsar polítiques específiques de finançament** per al sector per mitjà de l'aplicació de deduccions en l'impost de la Renda de les Persones Físiques per a la inversió tant en capital social com en préstec en qualsevol de les seves modalitats a cooperatives, societats laborals, empreses d'inserció i centres especials de treball, equiparables a les deduccions per inversió en empreses noves o de recent creació.
- **Potenciar la posada en marxa de fons d'inversió socials** per mitjà d'una normativa pròpia i d'estímul fiscal.
- **Dissenyar polítiques que facilitin que empreses en crisi** puguin ser recuperades per persones treballadores per mitjà de cooperatives de treball associat.
- **Establir programes d'ajudes a entitats** representatives de l'economia social per a la creació de plataformes empresarials que possibilitin la intercooperació, creant sinergies que millorin la capacitat competitiva de les empreses d'economia social.

2.2 Promoure la innovació i consolidar Catalunya com a referent mundial de l'economia col·laborativa procomú

De la mateixa manera que cal un canvi polític, cal un canvi econòmic. La política econòmica no només "no funciona" sinó que reforça un model productiu que té —ja d'abans de la crisi— greus problemes estructurals que el fan insostenible (especialització en sectors d'escàs valor afegit, productivitat feble, dependència energètica, debilitat externa) i caduc, ja que no aprofita els avantatges compa-

ratius de la societat catalana vers la creativitat social i la innovació econòmica. Tot i la retòrica de les reformes econòmiques, el Govern no ha abordat aquests problemes.

Mentrestant creix la producció col·laborativa procomú basada en el coneixement obert. Les possibilitats de comunicació que han obert les noves tecnologies han tingut com a resultat un augment de dinàmiques d'agrupació i col·laboració al voltant d'objectius o interessos comuns, la qual cosa s'ha traduït en un nou model productiu i de distribució entorn de la construcció col·laborativa de recursos. El model de producció procomú entre iguals es refereix a la producció i compartició de recursos comuns a partir de la col·laboració (en ocasions a gran escala) d'individus a través de plataformes en línia. Hi ha diverses tendències: la producció col·laborativa de recursos de coneixement obert, l'economia col·laborativa basada en un model de consum que afavoreix la compartició de recursos, el finançament col·lectiu o les monedes socials. Aquest nou model productiu ha tingut un gran impacte en indústries com ara la de producció de programari en el qual s'ha convertit en un referent clau, i s'està qüestionant la producció d'altres continguts audiovisuals i de coneixement (per exemple en el sector educatiu i acadèmic, encara que aquest últim sector està mostrant més reticències al canvi).

Les noves modalitats de producció requereixen, d'una banda, una regulació adequada de les activitats. Sobretot respecte a la regulació de l'activitat de les empreses transnacionals que ofereixen infraestructura i serveis a l'economia procomú a Catalunya. Catalunya ha estat una regió clau a Europa en el desenvolupament d'aquest model, amb un gran capital creatiu i d'innovació, i ha comptat amb un gran potencial per a la consolidació d'un sector productiu robust i per consolidar-se com a regió de referència al món. El sector pot ser un motor d'internacionalització i d'augment de les exportacions catalanes.

Per tot això proposem una nova llei de promoció de l'economia col·laborativa i procomú que contempli:

- **Promocionar el procomú com a tercer model productiu**, que reforça una economia més social i eficient i que dona una sortida propública i d'obertura de les administracions en la involucració de la ciutadania en la resolució de problemes públics. La promoció des de les administracions de models d'economia col·laborativa en el vessant procomú, basats en el promoció del coneixement. El coneixement obert es basa en unes condicions d'accés que afavoreixen l'ús i el reús dels recursos (copyleft enfront de copyright a través de llicències com la GPL o les llicències Creative Commons), i que concep el coneixement com un bé comú. Les noves tecnologies han obert moltes oportunitats per democratitzar l'accés al coneixement i als mitjans de producció. El coneixement obert incentiva la creativitat i la innovació.
- **Impulsar nous indicadors de valor.**
- **Regular per potenciar la figura del ciutadà com a generador de valor.** Reconèixer el valor procomú generat. Afavorir l'activitat econòmica col·laborativa i en xarxa i autònoma (autònoms).
- **Potenciar les ciutats col·laboratives.** Dotar les ciutats i poblacions de protocols que permetin tenir iniciatives de cura i cobrir necessitats en l'espai comú.

- **Afavorir la creació de nous sistemes de distribució col·laboratius** i basats en la intel·ligència col·lectiva per promoure xarxes col·laboratives globals en favor de la producció i el consum locals, i les pimes (enfront de grans conglomerats econòmics deslocalitzats).
- **Desenvolupar un pla d'economia col·laborativa procomú** basada en el coneixement obert. Aquest pla ha de desenvolupar un model productiu integral i sostenible basat en el coneixement col·laboratiu i lliure (que garanteixi els drets d'ús, còpia, modificació i redistribució).

2.3 Foment de l'economia digital i col·laborativa

- **Es donarà suport i s'impulsarà l'emprenedoria col·lectiva** en el sector de l'economia col·laborativa procomú, mitjançant l'impuls de hubs (centres, comunitats) d'innovació.
- **S'afavorirà l'accés a espais de treball i de *coworking*** (llocs de treball compartits) a les incubadores d'emprenedors i empreses start-up, de manera que s'arribi a crear una xarxa

d'espais de col·laboració (Fablabs, makerspaces, etcètera) que permetin a petits emprenedors la mutualització de recursos, l'oferir serveis compartits i el facilitar la innovació de forma descentralitzada, de manera que la ciutadania i el teixit productiu se'n beneficiïn. Impulsarem els fons públics d'inversió en aquests sectors i la col·laboració públicoprivada en la generació d'aplicacions digitals d'interès general.

- **Es promourà la integració, la col·laboració sectorial** i l'escalabilitat del sector (que permetin la mutualització de recursos, l'oferta de serveis compartits i la facilitació de la innovació de forma descentralitzada). Promocionar Catalunya com una regió favorable al procomú.
- **Es crearà un clúster d'innovació.**
- Es definirà un marc de desenvolupament sectorial integrat basat en **la integració de molts petits proveïdors de serveis** per a la creació conjunta de grans indústries competitives internacionalment.
- **S'afavoriran sinergies entre l'economia digital i l'economia social i solidària a Catalunya.**

3. Societat de la informació i el coneixement

Des d'una perspectiva transformadora, les polítiques relacionades amb les Tecnologies de la Informació i la Comunicació s'han de plantejar de manera completa i transversal per a poder abordar l'objectiu prioritari d'igualtat i cohesió social que volem per la nova la Societat de la Informació i del Coneixement.

3.1 Garantir el dret d'accés, ús i còpia privada als coneixements i les cultures

L'adopció de les noves tecnologies de la informació ha comportat una possibilitat més gran d'accés i distribució de recursos immaterials, com ara informació, cultura o coneixement. També s'ha produït un canvi qualitatiu en el nombre de persones amb accés a instruments (de gravació, mescla, disseny, entre d'altres) per a la creació cultural o de coneixement, tot ampliant molt la disposició a "crear", intervenir creativament i qüestionar decisions i fonts d'autoritat. En altres paraules, ha crescut el nombre de persones que es consideren avui creatives o que desenvolupen activitats creatives. Les generacions digitals desenvolupen identitats interactives o creatives (enfront de la identitat de "consum" d'espectacles); creen i adapten continguts i alimenten les seves pròpies audiències; estan més (i millor) informades; i tenen una disposició més gran a crear la seva pròpia opinió i qüestionar l'autoritat basada en posicions de "saber". Cal facilitar des de les administracions la transició de les indústries lligades a la cultura i al coneixement per adaptació dels models de negoci al nou entorn d'Internet i posar èmfasi en l'adveniment de nous models de sostenibilitat per a les noves pràctiques creatives.

Per això proposem:

- **Garantir el dret d'accés, ús i còpia privada als coneixements i cultures** (en contingut, format i infraestructures), tot reforçant les clàusules d'ús legítim que encara permetin els tractats internacionals signats.
- **Dret a la còpia privada.**
- **Adopció de llicències lliures** *copyleft* per als continguts de les administracions.

3.2 Promoure l'ús social i cooperatiu del programari lliure de codi obert i de la gestió de dades obertes

- **Introduir clàusules que assegurin que les inversions de caràcter públic en la producció, promoció i difusió d'obres culturals, educatives, científiques, de programari, disseny o de qualsevol altre mena potencialment subjectes a propietat intel·lectual, siguin públiques de debò i que es publiquin en formats i amb llicències lliures** (GPL, CC-by-sa o equivalents).
- D'acord amb els marcs normatius existents, **les institucions públiques han d'utilitzar exclusivament estàndards oberts** i cal vetllar que així sigui, a tots els contractes de la administració.

- **Redefinir el full de ruta d'implantació del programari lliure** a les administracions i impulsar un compromís per executar-lo. Cal un suport ferm al desplegament del programari lliure en l'àmbit de l'escola.
- **Tots els continguts creats des de les administracions han de passar al domini públic** i ser publicats en llicències lliures (*copyleft*). Cal crear repositoris i espais documentals per facilitar l'accés a aquests continguts i fer actuacions de promoció i divulgació sobre els usos i beneficis de les llicències lliures. D'acord amb això, també farem una avaluació de tots els contractes d'externalització dels serveis informàtics, tot potenciant l'ús de programari lliure.

3.3 Promoure l'accés universal i la neutralitat de la xarxa

Internet té un potencial democratitzador enorme. Tanmateix, han estat nombrosos els intents per part de grans corporacions de controlar i limitar el seu accés i els seus continguts. Perquè la xarxa sigui al servei de tothom, cal garantir que sigui neutral i per això proposem:

- **Potenciar la neutralitat de la xarxa** per garantir que es limita el paper de les empreses que proveeixen el suport a la comunicació i preservar que el servei ofert pels prestadors dels serveis no distingeixi ni prioritzi de manera arbitrària els continguts, serveis, aplicacions o altres amb criteris de propietat, marca, font d'origen o preferència.
- **No es pot imposar cap restricció als drets i les llibertats fonamentals** sense una resolució judicial. La llei ha de garantir la protecció de dades, la neutralitat a la xarxa i la definició d'Internet com un servei universal gratuït per al conjunt de la ciutadania. La normativa legal ha de consolidar l'ampliació de l'actual servei per fer-lo universal i ha d'assegurar una velocitat mínima suficient i ampliable en funció dels avanços tecnològics.

3.4 Garantir la privacitat a la xarxa

El cas d'Edward Snowden, que va destapar la xarxa d'espionatge secret per part de la CIA, no ha fet més que fer visible la manca de privacitat que patim en fer servir Internet. Cal garantir els drets més fonamentals, per la qual cosa proposem:

- **Garantir que en l'ús de les TIC** es protegeixi el dret a la intimitat i el dret a saber qui té les nostres dades personals, com s'hi ha accedit, per a què s'utilitzen i possibilitar-ne el seu control i cancel·lació.
- **La gestió del tractament de dades massives** (conegut a l'entorn professional com a *big data*) obtingudes pels serveis de les administracions públiques, en especial les referides a la salut de les persones, ha d'estar sota el lideratge exclusiu de l'administració pública i sempre per a projectes de recerca encarregats per aquesta i amb clars objectius d'interès públic.

- **Garantir que la velocitat de les connexions a Internet** sigui almenys equiparable a la dels països més avançats en aquest àmbit.

3.5 Promoure una política tecnològica lliure i descentralitzada

Considerem el desplegament d'infraestructures de telecomunicacions des del sector públic per a la ciutadania, les empreses i les mateixes administracions, com la millor garantia per poder disposar de nous serveis, de qualitat, a preus competitius i arreu del país. És la garantia que aquestes infraestructures siguin de propietat pública i ofereixin un servei públic.

Per tant:

- **Cal afavorir la compartició d'infraestructures entre operadors**, tot establint sistemes de contraprestació i exigint

inversions reals als operadors que vulguin actuar en el mercat de les telecomunicacions.

- Entenem els nous models de desplegament de xarxes de fibra òptica que proposa la **Xarxa Oberta de Catalunya** com una experiència de model que ha de **permetre accelerar l'extensió territorial**. Demanem que el Govern sigui transparent en explicar els acords i contractes i que aquests aportin plena competència en serveis i qualitat.
- **S'ha de garantir el dret a l'accés a Internet** amb la potenciació de les xarxes obertes com Guifi.net
- **Hem de desenvolupar lleis destinades a impedir els monopolis** en els mitjans de comunicació amb la limitació del percentatge d'un mateix àmbit comunicacional (o en tots ells), que pot tenir un mateix grup o empresa (de ràdio, televisió, Internet...).

4 Drets Laborals

El neoliberalisme té a la seva agenda la desregulació absoluta del mercat de treball i la pèrdua de força dels treballadors i treballadores, així com de les organitzacions que els representen.

En el cas de l'Estat espanyol, un dels principals laboratoris neoliberals dels últims anys, les dues reformes laborals de major profunditat, la del PSOE al 2011 i del PP al 2012, les dues amb el suport de CiU (abstenció necessària el 2011 i vot a favor el 2012), han estat una màquina de generar atur, però sobretot la causa de la destrucció de drets socials i laborals més important dels darrers 30 anys.

Davant el fracàs d'aquest model de desregulació, precarietat i baixos costos laborals, EN COMÚ PODEM apostem per la creació de treball digne, estable, segur, de qualitat i amb drets, un component essencial per a una sortida social de la crisi. Reduir l'atur i crear llocs de treball de qualitat, que afavoreixin la conciliació personal i facilitin la desmercantilització de la vida, en l'horitzó de la plena ocupació, en sectors de transició energètica i ecològica i de l'estat del benestar. a partir d'un Pla de creació d'ocupació i d'atenció a la igualtat d'oportunitats.

4.1 Impulsar un pla de creació d'ocupació i igualtat d'oportunitats

S'ha d'afavorir la conciliació personal i facilitar la desmercantilització de la vida, en l'horitzó de la plena ocupació, a sectors de transició energètica i ecològica i de l'estat del benestar.

Cal combatre aquesta opció política de repartiment insolidari de l'ocupació, en primer lloc amb l'objectiu de promoure el dret al treball, tal i com regula l'art. 35 de la CE. Una fita que no només depèn de reformes legals, absolutament necessàries, sinó també d'un canvi radical a les polítiques econòmiques del Govern de l'Estat, que posin les persones i les seves necessitats al centre de la política econòmica i per això ens comprometem a:

- **Repartir el treball amb la reducció generalitzada de la jornada laboral, per llei, sense reducció de sous.** Penalitzar les empreses que realitzin hores extres. Combatre el treball involuntari a temps parcial així com la seva feminització. Fomentar noves formes de repartiment sense biaix de gènere, com ara permisos retribuïts de maternitat i paternitat obligatoris i intransferibles, jubilacions parcials amb noves contractacions, etc.
- **Comprometre l'administració amb la contractació directa i indirecta** (compra pública de béns i serveis) perquè garanteixi l'ocupació d'aquells col·lectius amb més risc d'exclusió social o més dificultats per trobar feina.
- **Regular el dret a la jubilació** anticipada i a la jubilació parcial com a mecanisme per crear treball.

4.2 Impulsar una llei per garantir el dret a un treball digne

Els governs del PSOE i el PP han imposat reformes legals que han provocat forts desequilibris en les relacions laborals, han augmen-

tat la capacitat d'imposició de les empreses i han afeblit el sistema de convenis col·lectius, amb la consegüent destrucció massiva de llocs de treball, la precarització extrema dels drets i les condicions laborals i la disminució preocupant dels salaris. Cal un canvi profund a l'orientació del model de relacions laborals i per fer front a aquesta realitat proposem:

- **Derogar les reformes laborals de PP i PSOE per injustes i inútils.** Donar compliment als tractats internacionals ratificats per l'Estat espanyol a la matèria, entre els quals destaquem la Carta Social Europea, la Directiva de Treball Temporal i els Convenis de l'OIT.
- **Ratificar el Conveni 189 OIT** relatiu als drets laborals de les persones que treballen a la llar i garantir la seva equiparació en condicions i drets a la resta de llocs de treball.
- Substituir la normativa derogada per **una llei que defineixi un sistema de relacions laborals, garantista del dret a un treball digne**, en les següents matèries:
 - a. Igualtat en l'accés a l'ocupació
 - b. Relacions Laborals
 - c. Salaris
 - d. Formació Professional
 - e. Contractació
 - f. Organització del Treball
 - g. Acomiadament
 - h. Negociació Col·lectiva
 - i. Mútues col·laboradores de la Seguretat Social
 - j. Reformar el sistema de pensions per garantir-ne de dignes per a tothom
 - k. Derogació de la reforma de les prestacions i subsidis de desocupació

4.3 Recuperar el caràcter públic dels serveis d'ocupació i garantir igualtat a l'accés als mateixos

Des del moment en què es va autoritzar el paper d'intermediari de les agències de col·locació privades amb finalitats lucratives va resultar impossible garantir l'ocupació com un dret fonamental, sense discriminació en l'accés als serveis públics d'intermediació. Junt amb el paper preponderant de les ETT i les empreses de serveis integrals i la retallada dels recursos destinats a aquest servei públic, això ha portat a una situació de greu discriminació en l'accés als sistemes públics d'ocupació a l'Estat espanyol.

Per revertir aquesta situació implementarem:

- **La recuperació del caràcter públic de les activitats dels serveis públics** d'ocupació amb prohibició de les ETT i les agències de col·locació amb finalitats lucratives.
- **La prohibició a les empreses de treball temporal i de serveis integrals** d'actuar amb funcions d'agències de col·locació o intermediació.
- **La potenciació dels serveis públics d'ocupació** com a instruments bàsics de les polítiques actives d'ocupació i la recerca de feina.
- **L'exclusió legal de les administracions públiques a recórrer als serveis de les ETT**, empreses de serveis integrals i qualsevol agència de col·locació aliena als Serveis Públics d'Ocupació.
- **La dotació al Servei Públic d'Ocupació Estatal** i als Serveis Públics de les Comunitats Autònomes dels recursos humans, materials i econòmics necessaris per a l'eficàcia en l'acompliment de les seves funcions.

4.4 Garantir unes relacions laborals en igualtat i lliures de discriminació

EN COMÚ PODEM volem un mercat de treball amb igualtat d'oportunitats i de condicions entre homes i dones, joves, persones immigrants, persones amb diversitat funcional i gent gran. Cal garantir els drets laborals com un primer pas per assolir la igualtat, però també hem de fer polítiques per estimular-ho.

Per fer-ho possible ens comprometem a:

- **Garantir que el jovent disposa dels mateixos drets laborals** que la resta de la població activa. Cobertura en cas d'atur, contractació amb igual salari i jornada; potenciació de l'FP per a millorar la seva contractació; pla integral d'acció per al retorn del jovent expatriat...
- **Acabar amb la discriminació laboral de les dones.** Impulsar polítiques d'igualtat laboral de gènere, particularment en matèria salarial. Nous drets laborals associats a la igualtat i corresponsabilitat en el treball de cura.
- **Acomplir la quota de reserva de la LISMI**, per tal de fer possible l'accés al mercat de treball de les persones amb diversitat funcional.
- **Introduir una dimensió laboral a un Pacte Nacional per la Immigració**, com a instrument útil per a la integració de les persones immigrants. Reconèixer, a nivell estatal, les competències professionals de la població nouvinguda, atenent la seva trajectòria laboral d'origen.
- **Dotar la Inspecció Laboral** dels mitjans humans i materials necessaris per a la lluita contra l'explotació i la discriminació laboral.

4.5 Garantir els drets laborals de la gent jove: per un treball en igualtat d'oportunitats

Per fer-ho possible ens comprometem a:

- **Garantir que a les empreses el jovent en pràctiques no laborals gaudeix dels mateixos drets laborals** que reconeixen els contractes en pràctiques, és a dir, contracte laboral, salari i cotitzacions a la Seguretat Social.
- **Equiparar salarialment els contractes en pràctiques o formatius** als contractes ordinaris per evitar la segregació laboral del jovent.
- **Reformar la situació de les persones becàries i del personal de recerca de les universitats i institucions de recerca**, per garantir que realitzen tasques essencialment lligades a la seva formació en recerca. Recuperació de la cotització a la Seguretat Social d'aquests col·lectius.
- **Crear un pla integral que faciliti el retorn amb feina del jovent emigrant.** Superar la desemparança social, política i econòmica del jovent que ha emigrat per causes econòmiques, tot garantint el dret a l'acompanyament i al retorn.
- **Elaboració d'un nou Pla per a l'aplicació de la Garantia Juvenil**, que no incrementi la precarietat laboral i vital de la gent jove, derogant prèviament el Pla d'aplicació de la Garantia Juvenil elaborat pel PP i el "Plan de Emprendimiento Joven", basats en les bonificacions a les empreses i que no són mesures de lluita contra la precarietat laboral de la gent jove.

4.6 Treballar en igualtat sense discriminació per raó de gènere

Per fer-ho possible ens comprometem a:

- **Acabar amb la discriminació laboral de les dones.** Impulsar polítiques d'igualtat que evitin qualsevol discriminació de gènere i en especial la discriminació salarial.
- **Augment de la dotació pressupostària dels plans d'ocupació destinats a les dones.** Estudiar i potenciar fórmules de creació de llocs de treball per als sectors femenins més vulnerables, especialment per a les dones víctimes de la violència masclista, aturades de llarga durada, dones migrades i dones en situació d'exclusió social.
- **Incorporació d'indicadors de gènere als sistemes de seguiment i avaluació** de serveis i recursos estatals de formació i ocupació, per permetre valorar els resultats obtinguts i el seu impacte en termes de gènere i, si s'escau, el disseny i la incorporació de mesures correctores.
- Implementar un **Pla de xoc contra la precarietat laboral femenina**. Aplicar mesures que garanteixin de forma efectiva la **igualtat salarial** entre dones i homes. Endurir la legislació respecte a la discriminació salarial i obligar al desplegament de

mecanismes de control i sanció. Abordar la precarietat sobre els models de contractació, revisions de drets de conciliació i jornades laborals, lluita contra la segregació horitzontal i vertical, així com l'assetjament sexual i per raó de sexe, entre d'altres.

- Garantir l'impuls de les administracions **de programes per la inserció laboral** de les dones amb itineraris integrals: orientació + formació + ocupació.
- **Impulsar programes específics de formació i inserció laboral per a dones migrades**, crear programes de foment de l'autoocupació i agilitzar la convalidació dels títols universitaris.

4.7 Implantar un nou sistema de relacions laborals més democràtiques: participar a l'organització del treball

Les reformes legals dels últims anys, aprovades pel PSOE i el PP amb el suport parlamentari de CiU, han estat com una màquina generadora d'atur, però sobretot han provocat la pèrdua de drets socials i laborals més important des de l'Estatut dels Treballadors, amb la consegüent desregulació del mercat de treball, individualització de les relacions laborals i pèrdua de força de la representació dels treballadors i les treballadores.

Cal introduir la democràcia als centres de treball, com a element essencial de regulació de les relacions laborals a l'Estat espanyol.

Per això, impulsarem:

- **Introduir la flexibilitat interna negociada, basada a la negociació col·lectiva** i una participació més gran en l'organització del treball. Així, la modificació substancial de les condicions de treball deixaria de ser potestat exclusiva de l'empresa.
- **Restringir la regulació de la classificació professional** i la mobilitat funcional al conveni col·lectiu sectorial.
- **Recuperar l'autorització administrativa** prèvia tant per a la modificació substancial, com per als ERO de suspensió i reducció de jornada.
- **Garantir els drets dels treballadors i de les treballadores en cas d'externalització productiva.** Responsabilitat solidària de l'empresa principal, respecte a l'acompliment de totes les obligacions laborals i limitació de la cadena de subcontractes amb garantia del conveni col·lectiu aplicable, per tal d'evitar el dúmping empresarial. Equiparació de drets entre els treballadors i les treballadores de l'empresa principal i la subsidiària.
- Estendre el concepte de **successió d'empresa a la transmissió de l'activitat empresarial** que no vagi acompanyada de mitjans de producció.

4.8 Recuperar la capacitat adquisitiva dels salaris per a reactivar l'economia

La reactivació de l'economia necessita aturar la caiguda dels salaris i que aquests recuperin la seva capacitat adquisitiva, de manera que la participació de la massa salarial en la renda s'estabilitzi primer i recuperi el perdut durant els anys de crisi. La despesa de la població assalariada és un dels factors (junt amb la millora de les prestacions d'atur i la despesa en serveis públics) que poden fer augmentar la demanda interna i generar ocupació estable i de qualitat, així com un augment de recaptació fiscal, imprescindible per garantir el finançament del gir social que necessita la política econòmica a l'Estat espanyol.

D'altra banda, els guanys empresarials, que no han deixat de créixer durant els anys de la crisi, s'estan produint sobre una retallada salarial sense precedents, traspasant el cost de la crisi a qui no l'ha provocat, fent necessària una reversió d'aquest procés per motius de justícia social.

Per revertir la situació ens comprometem a:

- **Incrementar el salari mínim interprofessional** fins assolir l'objectiu de la Carta Social Europea del 60% del salari mitjà pactat en conveni col·lectiu (actualment 1.000 €). Aplicar la mateixa ràtio a la pensió mínima contributiva.
- **Derogar la llei de desindexació de l'economia espanyola**, tornant a fer de l'IPC l'índex de referència per a l'actualització de preus en tots els sectors de l'economia.
- **Introduir clàusules de revisió salarial**, en funció de l'IPC Real.
- **Ampliar els nivells de cobertura del Fons de Garantia Salarial**, augmentant el nombre de mensualitats i els imports màxims, tant pel que fa a indemnitzacions com a salaris.

4.9 Millorar el sistema de formació professional per a garantir la igualtat d'oportunitats

La formació professional ha de ser el pilar fonamental per a la millora de la qualificació de la població activa, amb l'objectiu de garantir el principi d'igualtat d'oportunitats. Unes polítiques formatives, que han de garantir l'accés a la formació professional al llarg de la vida de les persones i permetre també el nostre enriquiment i creixement com a persones. Un objectiu que requereix ser dissenyat i executat amb la participació dels agents socials i necessàriament ha de respectar el marc competencial de les Comunitats Autònomes en l'execució de les mateixes.

Per tal de fer-ho possible, impulsarem:

- **Regular totes les etapes de l'FP**, tant la inicial com les accions d'inserció i reinserció laboral i la formació contínua.

- **Solucionar el desequilibri entre educació superior i FP**, així com el gran dèficit en formació professional de grau mig.
- **Invertir en la millora de l'FP** de grau mig com a eina d'accés a nous sectors productius i nous llocs de treball, prestigiant-la i vinculant-la a les apostes estratègiques dels nostres sectors.
- **Impulsar un model de formació professional dual** entès com a modalitat d'inserció i formació, sempre amb contracte laboral. Recuperar les escoles-taller i les cases d'oficis.
- **Regular les condicions laborals associades a la realització de pràctiques a les empreses**, tot garantint que compten amb els mateixos drets laborals que reconeixen els contractes en pràctiques.
- **Disseny d'un programa de retorn al sistema educatiu per al jovent** amb baixa qualificació, per tal de millorar la seva qualificació i ampliar les possibilitats d'una inserció laboral d'èxit i de qualitat.
- **Per al jovent** amb qualificacions intermitges, **facilitar els processos d'acreditació de competències** i ampliar les ofertes de formació continua.

4.10 Impulsar un nou sistema de contractació laboral: ocupació estable i amb més drets

L'aposta per polítiques laborals que descausalitzen la contractació ha augmentat la temporalitat i ha provocat un important augment del contracte de treball a temps parcial. Només el 47% dels contractes pertanyen a la categoria d'indefinitos a jornada completa i això provoca també una important caiguda dels ingressos per cotitzacions a la Seguretat Social, així com una gran inseguretat jurídica i precarització extrema de les condicions de treball.

Per revertir aquesta situació impulsarem:

- **Recuperar el principi de causalitat laboral**, fent del contracte indefinit el contracte de referència i derogant qualsevol modalitat que pugui implicar la desaparició de la causa al contracte, en aquest sentit, derogació del contracte de suport als emprenedors.
- **Derogar l'última reforma legal del contracte de treball a temps parcial**. La jornada no superarà el 80% de la jornada a temps complet. Suprimir les hores complementàries en contractes de durada determinada i la possibilitat de realitzar hores extra o complementàries voluntàries. Garantir la plena protecció social, amb l'única diferència de l'import de les bases de cotització.
- **Convertir en indefinit el contracte celebrat en frau de llei**. La utilització d'una modalitat contractual desconnectada de la causa del contracte implicarà la presumpció del seu caràcter indefinit.
- **Reformar els programes d'incentiu a la contractació** i canalitzar-ho cap a ajuts directes a programes i actuacions

de creació d'ocupació. Implementar els sistemes de bonus-malus per bonificar l'estabilitat a la contractació i penalitzar la precarietat, l'acomiadament i l'eventualitat a la contractació.

4.11 Desenvolupar una nova regulació de l'acomiadament més segura i garantista

L'augment de la disponibilitat unilateral per part de l'empresari en les condicions de treball, inclosa la modalitat de contractació i la facilitat, així com la reducció de costos en l'acomiadament, han portat a una situació de gran inseguretat jurídica respecte a la durada i vigència dels contractes de treball. Modalitats d'acomiadament com l'anomenat acomiadament exprés han contribuït a crear un clima social en què la rotació de plantilles ha esdevingut una eina de gestió més, en lloc d'un error estratègic en la gestió empresarial, greument perjudicial per als resultats de les empreses, així com un element determinant en la precarització extrema en que viu la població laboral a l'Estat espanyol.

Per això ens comprometem a:

- **Recuperar la causalitat als supòsits d'extinció de la relació laboral**. La falta de causa, el frau de llei i la falta d'activitat probatòria per part de l'ocupador determinaran la nul·litat de l'acomiadament.
- **Derogar la modalitat d'acomiadament anomenada exprés**.
- **Considerar que sota supòsits d'acomiadament** per causes econòmiques, l'àmbit per a l'acreditació de la causa serà el conjunt del grup empresarial.
- **Recuperar la capacitat d'opció del treballador** en cas d'acomiadament improcedent.
- **Recuperar la capacitat contractual de la representació dels treballadors i de les treballadores en la tramitació dels acomiadaments col·lectius**: reimplantar el període de consultes amb emissió d'informe i amb recuperació del tràmit d'autorització administrativa de la decisió extintiva.

4.12 Enfortir l'exercici dels drets a la negociació col·lectiva i dret de vaga

La llibertat sindical, com a dret fonamental regulat a la Constitució, ha de constituir garantia de la llibertat per establir, amb la negociació col·lectiva, la regulació de les condicions de treball, sense perjudici del compliment de la normativa marc a la matèria.

Per això impulsarem:

- **Recuperar la plena eficàcia vinculant dels convenis col·lectius**.
- **Potenciar la prevalença del conveni col·lectiu sectorial**, enfront de l'actual aplicació preferent dels convenis d'empresa, com a mecanisme de solidaritat i mecanisme antidúmping salarial, que eviti la unilateralitat en la fixació de condicions laborals de qualsevol mena.

- **Enfortir l'aplicació i vigència dels convenis col·lectius**, recuperant la ultraactivitat dels mateixos, sense límit de temps.
- **Protecció de l'exercici del dret de vaga**, amb derogació de l'art. 315 del Codi Penal i, en el seu defecte, exclusió expressa de l'aplicació dels preceptes del codi penal a les conductes desenvolupades en el legítim exercici del mateix.

4.13 Derogar la reforma de les prestacions i subsidis de desocupació

La retallada pressupostària en matèria de protecció a les persones en situació legal de desocupació, ha anat associada a modificacions normatives que restringeixen les prestacions i subsidis de desocupació, particularment les adreçades a persones en situació d'atur de llarga durada i persones més grans de 61 anys. Aquesta és una situació que cal corregir, per causa dels nivells d'atur existents a l'Estat espanyol i del volum de població en risc d'exclusió social associat a aquest fet.

Per a revertir aquesta situació implementarem:

- **Incrementar la cobertura en cas d'atur** per a les persones joves. Cal reformar les actuals prestacions i ajuts que exclouen moltes persones joves, situant-se en risc d'exclusió social i sense poder endegar un projecte vital autònom.
- **Revertir la reforma dels subsidis d'atur** que va acompanyar la reforma laboral, pel que fa a les persones més grans, de manera que augmenti el seu grau de cobertura. Establir mecanismes per tal de no veure perjudicades les seves expectatives de pensió a conseqüència de la pèrdua de cotització en l'últim tram de la seva carrera de cotització.

4.14 Introduir un sistema de compra pública que potencii les conductes socialment responsables en l'ocupació

L'administració pública ha esdevingut el primer operador econòmic al mercat laboral a l'Estat espanyol, des d'una doble perspectiva: directament com a ocupador i indirectament com a generador d'ocupació a les empreses adjudicatàries dels contractes públics.

Aquesta creixent importància de la contractació administrativa ha donat lloc a una problemàtica molt específica: l'avaluació de la prestació dels serveis públics i els criteris d'adjudicació d'aquests en relació a la qualitat de l'ocupació necessària per a la prestació del servei públic.

Per fer front a aquesta realitat proposem:

- **Regular els criteris per a l'acreditació d'empreses** i els plecs de condicions. Garantir la participació sindical a l'elaboració dels plecs de condicions i l'adjudicació dels contractes. Introducció de clàusules socials en matèries com l'ocupació, la salut laboral i el medi ambient, les polítiques d'igualtat, la subcontractació o la revisió de preus, entre d'altres.

- **Introduir el concepte de solvència social, prèviament a l'adjudicació**, tant com a criteri per a la classificació d'empreses, com a les clàusules de tots els plecs de condicions, amb referències a l'obligació d'acompliment de la normativa laboral general i el conveni col·lectiu de referència.
- **Introduir el concepte d'insolvència social sobrevinguda**: quan en cas d'incompliment reiterat dels requisits d'ocupació es resolrà anticipadament l'adjudicació.
- **Introduir el concepte de baixa temerària social**: quan una oferta no contempli l'acompliment de la normativa laboral o el conveni col·lectiu de referència, constituirà causa per a la desestimació de l'oferta.

4.15 Implantar una adequada política de prevenció de riscos laborals, per una ocupació segura i amb drets

La prevenció de riscos laborals (PRL) ha de ser una inversió per a la millora de la salut i la seguretat de treballadors i treballadores i la competitivitat de les empreses. Per tal d'assolir aquest objectiu, cal impulsar les mesures necessàries per aconseguir avançar en les condicions de treball i la qualitat de la prevenció de riscos laborals a les empreses.

Per això proposem:

- **Garantir l'acompliment de la legislació vigent** en matèria de prevenció de riscos laborals, tant al sector privat com a les administracions públiques. Considerar com a requisit imprescindible per demanar ajuts o subvencions públiques, així com per accedir a l'adjudicació de contractes públics, tenir aprovat prèviament el pla d'empresa de PRL i no superar la taxa de sinistralitat mitjana del sector productiu corresponent.
- **Desenvolupar polítiques formatives de PRL**: incloure continguts preventius a l'ESO, estudis d'arquitectura i enginyeries tècniques i superiors. Establir una línia de suport a la recerca (R+D+I) en el camp de la prevenció de riscos laborals.
- **Aplicació al 100% de la legislació de salut pública** en els apartats concrets de salut laboral i desenvolupament dels apartats sobre tractament preventiu de malalties professionals.
- **Desenvolupar polítiques formatives de PRL**: incloure continguts preventius a l'ESO, estudis d'arquitectura i enginyeries tècniques i superiors. Establir una línia de suport a la recerca (R+D+I) en el camp de la prevenció de riscos laborals. Impulsar polítiques específiques adreçades a les PIMES per millorar la gestió i la qualitat de les accions en matèria de PRL.
- **Garantir la perspectiva de gènere** a totes les accions que es plantegin en matèria de PRL.
- **Aplicació al 100% de la legislació de salut pública** als apartats concrets de salut laboral i desenvolupament dels apartats sobre tractament preventiu de malalties professionals.

4.16 Reformar la llei de mútues col·laboradores de la seguretat social

Cal abordar l'actuació de les mútues col·laborades de la Seguretat Social (en endavant MATPSS) com a entitats que gestionen recursos públics que, per causa de la seva gestió en base a criteris exclusivament privats, no redunden en una millora de la salut de la ciutadania.

Per revertir la situació, impulsarem:

- **Introduir un sistema de tutela administrativa de fons públics**, amb el nomenament d'un interventor de la SS a cada MATPSS. Sotmetre-les a la llei de contractes de l'Estat. Tutela sanitària per a l'Administració de la concessió i extinció de la prestació pública. Traslladar al sistema públic d'ocupació el pagament de la prestació de desocupació dels treballadors autònoms.
- **Democratitzar el control de la gestió de la Seguretat Social**. Gestió independent de les MATEPSS sota tutela de l'Administració. Elecció de la modalitat d'assistència sanitària exclusivament per part de la persona treballadora.
- **Garantir l'accés de les treballadores a la prestació de risc durant l'embaràs o lactància**, enfront de la seva denegació injustificada en base a criteris aliens als riscos existents al lloc de treball.
- **Equiparar els drets de la totalitat d'usuaris i usuàries de la sanitat**. Control exclusiu de la incapacitat temporal comú d'altres, baixes i seguiment per part dels facultatius de la SS. Retorn de la gestió econòmica d'IT per contingències comunes a la Seguretat Social. Increment de la quantia de la prestació per incapacitat comuna al 75% des del primer dia i al 100% per contingències professionals.
- **Posar fi a la discriminació en el pagament de quotes** entre les empreses cobertes per la SS i les empreses cobertes per entitats col·laboradores equiparant-ne els imports. Eliminació del RD 404/2010, de 31 de març, de reducció de les cotitzacions per contingències professionals.

4.17 Potenciar la reindustrialització: un nou model productiu per una ocupació estable i de qualitat

Durant els últims anys hem assistit a un progressiu desmantellament del teixit productiu a l'Estat espanyol, que ha afeblit la indústria i contribuït a la destrucció i la precarització de l'ocupació, al desequilibri territorial i a la pèrdua de cohesió social. Cal iniciar un procés de reindustrialització a sectors d'alt valor afegit, amb inversions en innovació vinculada al teixit productiu local, com a eina generadora de riquesa i cohesió social, per implantar un nou model productiu sostenible i basat en l'ocupació estable, segura i de qualitat.

Per revertir aquesta situació, impulsarem:

- **Garantir que els ajuts públics a les empreses** es tradueixin en compromisos de creació de treball estable, de qualitat i de permanència a llarg termini a l'Estat. L'incompliment dels compromisos d'inversió donaran lloc al retorn dels ajuts i la penalització en l'accés futur a ajuts o contractacions públiques.
- **Fer una política activa del teixit productiu i industrial** que afavoreixi la relocalització i territorialització de les activitats industrials, que doni suport a noves activitats i empreses i doti els polígons d'activitat econòmica dels serveis i infraestructures necessaris, tot vetllant per l'equilibri territorial.
- **Desenvolupar un Pla Nacional de Reindustrialització** per tal de fer de la indústria una part fonamental del teixit productiu del país. Una indústria que mantingui la seva aportació a la creació de riquesa i ocupació, que sigui moderna, sostenible i orientada a productes d'alt valor afegit.
- **Desenvolupar els instruments** necessaris per assegurar que els processos d'**internacionalització de les empreses** no suposin deslocalitzacions i garanteixin al mateix temps els drets laborals de la població local.

4.18 Garantir pensions dignes per tothom

Les successives reformes del sistema públic de pensions i les consegüents retallades de drets socials són un exemple més d'un Govern, el del PP, que legisla per als sectors empresarials que representa: els sectors financers i empresarials que han provocat la situació actual i que la crisi la paguin els treballadors i les treballadores. I això després d'aportar 90.000 milions d'euros -l'equivalent a un any de pensions- per a ajuts als bancs i caixes.

I per això impulsarem:

- **Derogar les reformes de pensions del PP i el PSOE**.
Modificació de les normes de càlcul de la jubilació.
- **Increment de la pensió mínima contributiva fins a l'SMI**.
Finançament mitjançant la recuperació dels tipus patronals de cotització per desocupació, l'actualització de la base mínima de cotització al nou SMI i l'eliminació del sostre màxim de cotització, sense modificar l'import de la pensió màxima.
- **Combatre l'economia submergida**, estimada en un 23% del PIB, l'equivalent a 4 anys de pensions.
- **Gestionar plans de pensions públics** per part de la tresoreria de la SS, via cotitzacions complementàries, tot suprimint els incentius fiscals als plans de pensions privats.
- **Garantir un finançament suficient del sistema públic de pensions**, plantejant-se un finançament mixt en el qual la SS pugui rebre part dels seus ingressos del sistema tributari.

Bloc 2. MEDI AMBIENT I TERRITORI

1. ENCAPÇALAR LA LLUITA CONTRA EL CANVI CLIMÀTIC 2. ENERGIA 3. AIRE 4. AIGUA 5. RESIDUS 6. MEDI RURAL I AGRICULTURA 7. MOBILITAT I INFRAESTRUCTURES DEL TRANSPORT 8. TERRITORI I URBANISME 9. DEFENSA DELS ANIMALS

L'economia especulativa ha consolidat la idea que el creixement econòmic és infinit i els seus impactes són insignificants si es comparen amb els beneficis potencials que ofereix. Tanmateix, el planeta ens està ensenyant dia sí dia també que no només això no és cert, sinó que els recursos que estem fent servir són limitats, que som a prop d'arribar a aquest límit i que, a més, estem alterant fins i tot el comportament del planeta. De nosaltres depèn posar-nos a treballar per una economia i una societat que siguin respectuoses amb l'entorn.

Des d'EN COMÚ PODEM creiem que els reptes del canvi climàtic, el model energètic, els béns comuns com l'aigua, l'aire o l'alimentació i la manera en què ocupem l'espai i ens hi relacionem ofereixen una oportunitat única per transitar cap a una societat sostenible, en què el llegat que deixem als nostres fills i filles sigui un planeta més sa, més habitable i on es visqui millor.

1. Encapçalar la lluita contra el canvi climàtic

El canvi climàtic és un dels principals reptes que ha d'afrontar la humanitat. En són responsables tant les activitats de combustió de diferents sectors (energia, transport, indústria, construcció...) com altres activitats productives, la producció agrària i ramadera o fins i tot els incendis forestals. Tot plegat és conseqüència de la crema massiva d'hidrocarburs, en augment constant fins que l'arribada als pics de producció —l'anomenat pic petrolier (*peak oil*)—, on ja ens trobem, i els immediats pics del gas i el carbó ha començat a alterar aquest patró, en lloc de disminuir-ne el consum fruit de la iniciativa humana.

La lluita contra el canvi climàtic és crucial per pal·liar les greus conseqüències que genera: amenaces sobre el litoral per l'augment del nivell del mar, la pèrdua de la fertilitat dels sòls o l'augment del risc d'incendis forestals i inundacions, entre d'altres. Lluitar contra el canvi climàtic és lluitar per la societat d'avui i de demà.

Per revertir aquesta situació proposem **mesures de justícia social i climàtica** que inclouen:

- **Implementar un pla de transició energètica** que redueixi dràsticament les emissions, calendaritzades en l'horitzó 2020 i 2030, i que garanteixi que l'any 2050 no hi hagi emissions de gasos d'efecte d'hivernacle provocades per l'activitat humana.
- **Contribuir financerament amb els països més empobrits** en els seus programes d'adaptació i mitigació, atès que tenim més responsabilitat en l'escalfament global.
- **Liderar la iniciativa política a escala europea i mundial** per fer front al canvi climàtic.
- **Desenvolupar un pla de mitigació i adaptació** en tots els àmbits responsables **de les emissions**, tant directes com difuses, a través de la relocalització de l'economia.
- **Potenciar el paper de les comunitats autònomes** i els municipis en la lluita **contra el canvi climàtic**, tot desplegant plans d'adaptació propis en ciutats, administracions públiques i sectors estratègics (energia, transport, etc.).

2. Energia

L'energia és la base material a partir de la qual funciona tot el que ens envolta, des dels processos productius i el transport, passant per l'agricultura, els comerços o els serveis. Des d'ara i durant els propers anys l'era dels combustibles fòssils haurà de donar pas a un model energètic sostenible i sense emissions. Volem aprofitar aquest pas per democratitzar el sector de l'energia en totes les seves vessants, començant per un sector elèctric que a l'estat espanyol està en mans d'uns pocs privilegiats.

2.1 Apostar per un sistema elèctric públic

El sector elèctric està en mans d'un oligopoli que domina totes les fases del procés, des de la generació fins a la comercialització, i opera amb enormes beneficis i escandalosos sous dels directius. Hi ha un excés de capacitat de producció molt per sobre dels màxims històrics de consum, un dels preus de l'electricitat més elevats d'Europa i un suposat deute dels consumidors respecte a les elèctriques (l'anomenat dèficit tarifari) de 30.000 milions d'euros. Al mateix temps, centenars de milers de famílies pateixen situació de pobresa energètica.

El sector elèctric ha de passar de servir les grans multinacionals a posar-se al servei de les persones. Per això proposem:

- **Fer una auditoria sobre l'origen del deute elèctric i dels costos del sector.**
- **Assegurar que la remuneració de centrals nuclears i hidroelèctriques** ja amortitzades es faci segons els costos reals i detectar pràctiques de manipulació de preus.
- **Reapropiar-se des de l'àmbit públic de la xarxa de distribució i transport.**
- **Revisar les tarifes** de la part regulada per incentivar l'estalvi.
- **Revisar els conceptes imputats** com a activitats regulades amb càrrec als peatges d'accés a fi de garantir que només s'imputen activitats relacionades amb l'operació del sistema, el transport i la distribució d'energia elèctrica.
- **Facilitar sense costos** ni traves administratives la connexió a la xarxa de totes les instal·lacions renovables que ho demanin.
- **Promoure que les administracions públiques** contractin el proveïment amb empreses que comercialitzin exclusivament electricitat d'origen renovable.

2.2 Accelerar la transició energètica cap a un món 100% renovable

L'ús dels hidrocarburs i l'energia nuclear són els principals responsables del canvi climàtic i de la generació de residus radioactius perillosos que deixem injustament a les generacions futures. Si no

actuem proactivament, el pic de producció del petroli —en el qual ja ens trobem— causarà més injustícies i desigualtats.

Per això cal accelerar la transició cap a un món en el qual la generació d'energia sigui distribuïda i basada al 100% en l'ús de les energies renovables. L'economia verda i el model de generació descentralitzada asseguruen la generació de feina sostenible, distribuïda entre autònoms i petites i mitjanes empreses.

Així doncs, cal:

- **Substituir immediatament i amb efectes retroactius el decret d'autoconsum del PP** per una nova llei que estableixi el balanç net i afavoreixi la generació elèctrica amb renovables.
- **Modificar la Constitució perquè incorpori els principis de sostenibilitat mediambiental** i obligui l'Administració, les empreses i la ciutadania a respectar-los.
- **Definir un pla nacional d'impuls de l'R+D+I** per a les energies renovables.
- **Impulsar l'IDAE** per garantir el desplegament equilibrat de la generació amb renovables a tot l'Estat i els sectors econòmics.
- **Obligar les administracions a compensar** amb generació renovable l'energia consumida pels nous equipaments.

2.3 Apoderar els municipis en el sector de l'energia

El sector energètic està en mans d'un oligopoli que opera buscant els seus interessos empresarials i en contra del bé comú. De moment els municipis no existeixen com a actors en la planificació energètica a gran escala. La transició energètica cap a un model 100% renovable s'ha de basar en la producció i la gestió descentralitzada de l'energia i això significa que el paper de les administracions locals —a més de la ciutadania i el moviment cooperatiu— és fonamental en un model basat en l'autoproducció.

Per això proposem:

- **Incorporar** els municipis com a actors fonamentals en el **desenvolupament de la planificació energètica**. És molt important que aquesta política incorpori el treball, les iniciatives, l'experiència i el coneixement dels municipis, i que els municipis assumeixin la seva coresponsabilitat en aquesta transició i comprenguin les oportunitats que això suposa.
- Dotarem els municipis dels instruments necessaris per:
 - **Reduir les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle.**
 - **Reduir el consum energètic i fer-lo més eficient.**
 - **Incrementar la producció local**, el consum i, especialment, l'autoconsum d'energia renovable en un horitzó del 100% renovable.

2.4 Impulsar l'estalvi i l'eficiència energètica

L'energia més barata i verda és la que no es consumeix. Les tecnologies que hi ha disponibles actualment permetrien estalviar immediatament un 30% d'energia primària (2020, respecte al 2007) per obtenir el mateix nivell de producció i serveis.

Així doncs, proposem:

- **Elaborar un pla estatal d'estalvi i millora** de l'eficiència energètica que defineixi els objectius per als sectors de la indústria, l'habitatge i el comerç, i habiliti els recursos financers necessaris.
- **Posar en marxa un pla estatal de rehabilitació energètica** que estableixi els recursos i les prioritats d'intervenció, i que prioritzï les actuacions destinades a reduir els consums energètics dels habitatges en situació de pobresa energètica.
- **Facilitar el finançament suplementari** al mercat allà on aquest no arribi, especialment en el sector de la rehabilitació energètica d'habitatges i el petit comerç.
- **Desenvolupar les tecnologies**, els recursos i les capacitats per garantir el compliment dels objectius europeus en relació amb la implementació dels edificis de consum d'energia gairebé nul.
- **Impulsar l'actuació del CDTI, el CIEMAT i l'IREC i les universitats** per desenvolupar l'R+D+I per a noves tecnologies d'estalvi i eficiència energètica.
- **Obligar les companyies elèctriques** a posar a disposició dels ciutadans les dades dels seus consums i promoure programes de reducció de la factura energètica domèstica i del petit comerç.
- **Implementar gradualment sistemes de processos d'eficiència energètica al sector primari.**

3. Aire

Avui sabem que l'aire és un dels pilars clau en el benestar de les persones. Les polítiques públiques han de posar per tant l'atenció en la seva qualitat i els factors que produeixen impactes negatius. Volem impulsar una política sobre l'aire potent i transversal.

3.1 Promoure un aire net i sa

La qualitat de l'aire és un aspecte fonamental en la vida, la salut i el benestar de tothom. Es calcula que **cada any la contaminació atmosfèrica provoca 27.000 morts prematures a tot l'Estat i una despesa pública superior als 38.000 milions d'euros**. Tots els sectors productius hi estan relacionats, des del transport i la mobilitat fins a la indústria i les infraestructures. Tanmateix, no es compleix el principi de “qui contamina paga”.

Perquè volem un aire net i sa, creiem que cal reduir la contaminació atmosfèrica actual i promoure la coresponsabilització, articulant les polítiques d'aire amb les energètiques i de canvi climàtic.

Per això proposem:

- **Prioritzar la mobilitat a peu, en bicicleta i transport públic** sobre el vehicle privat, i posar fi a les actuals polítiques de grans infraestructures.
- **Establir una normativa ambiental** als ports i aeroports de l'Estat tenint en compte quins aparells són més contaminants.
- **Electrificar els ports de l'Estat** perquè els vaixells que hi amarrin puguin connectar-se a la xarxa elèctrica i deixar d'emetre partícules contaminants.
- **Millorar els controls i fer complir les sancions a les indústries** que sistemàticament vulneren els permisos d'emissió que tenen.

- **Promoure un model energètic basat en les energies renovables** i tancar progressivament les plantes de generació elèctrica que utilitzen gas, petroli i carbó.

3.2 Lluitar contra la contaminació acústica

Reduir la contaminació acústica és un pilar fonamental en el benestar i la salut de les persones, per bé que no sempre se li dona la rellevància que té. De fet, l'Organització Mundial de la Salut considera que la contaminació acústica —o el soroll— és la primera molèstia ambiental als països desenvolupats, una problemàtica que afecta especialment les zones metropolitanes. Un augment de l'estrès, l'alteració del son i el risc d'infart i d'hipertensió són algunes de les conseqüències de viure en un ambient sorollós.

Tot i que la Llei del soroll del 2003 va intentar ordenar les diferents disposicions i normatives existents fins aleshores —i que la mateixa Unió Europea ha regulat—, a dia d'avui encara estem molt lluny de viure en un ambient acústicament sa.

Per això proposem un pla d'acció estatal que inclogui:

- **Promoure la mobilitat sostenible**, especialment a les zones urbanes, incentivant la reducció de la velocitat del trànsit rodat.
- **Actuar sobre el paisatge urbà**, utilitzant pantalles acústiques i asfalts porosos.
- **Implementar millors mesures de control i seguiment** sobre la contaminació acústica a tot el territori.
- **Crear campanyes de sensibilització** tant per a la ciutadania com per a les mateixes administracions.

4. Aigua

Som aigua. El 75% del nostre cos està format per aquest líquid vital sense el qual no podem viure més de 3 dies. L'aigua forma part de nosaltres i per tant n'hem de tenir cura, corresponsabilitzant-nos-en. Venim d'uns anys en què la visió de l'aigua com un negoci s'ha imposat a la visió de l'aigua com un bé comú, de tothom i sobre la qual ningú n'hauria de poder fer negoci a costa de la privació dels altres. Nombroses veus estan ja obrint el camí cap a una nova cultura de l'aigua i des d'EN COMÚ PODEM volem impulsar-les i potenciar-les.

4.1 Protegir l'Ebre, el seu delta i tota la conca de les agressions que pateix

El riu Ebre fa anys que és objecte de mercadeig per part d'aquells que consideren que l'aigua és un recurs econòmic més, il·limitat i al servei de qui en pugui treure més benefici econòmic. De l'intent de transvasament de l'època Aznar hem passat a un Pla Hidrològic que preveu la construcció massiva de nous embassaments i l'augment desmesurat de les terres que es pretenen dedicar al conreu, una planificació clarament insostenible que suposaria, entre d'altres, la desaparició del delta, un espai d'alt valor ecològic i en el qual viuen i treballen 50.000 persones. Volem uns rius que siguin portadors de vida com a garantia d'un present i un futur millors per a tothom, i per fer-ho cal recuperar i aplicar una visió sostenibilista de l'Ebre i tota la seva conca, incloent-hi la Noguera Pallaresa, la Noguera Ribagorçana i el Segre, entre d'altres.

És per això que volem:

- **Derogar immediatament l'actual Pla Hidrològic de l'Ebre**, així com els projectes d'embassaments previstos, preservar els aqüífers com a reserves naturals i ampliar les reserves naturals fluvials a les capçaleres.
- **Incorporar uns cabals ambientals** que tinguin en compte la Directiva Marc de l'Aigua i les propostes del Consell de Sostenibilitat de les Terres de l'Ebre, i protegir de projectes urbanístics les zones inundables de la llera.
- **Elaborar un pla de garantia d'abastament** que permeti minimitzar el transvasament de l'Ebre cap a Tarragona.
- **Reformular les confederacions hidrològiques actuals** per democratitzar-les i donar veu a tots els actors, a més d'implicar l'Agència Catalana de l'Aigua en la cogestió de la conca de l'Ebre, que suposa un 50% del territori català.
- **Impulsar un model agrari sostenible**, arrelat i lliure de grans infraestructures, com el canal Segarra-Garrigues.

4.2 Impulsar una gestió pública, democràtica i no lucrativa de l'aigua

L'abastament d'aigua als domicilis és competència dels municipis, que poden decidir si volen prestar aquest servei ells mateixos o delegar-lo en una empresa privada. La privatització afecta avui més de la meitat de la població espanyola i un 84% de la població cata-

lana, amb unes tarifes un 25% més cares de mitjana, talls d'aigua indiscriminats a qui no pot pagar el rebut, opacitat i poca (o nul·la) sensibilitat ambiental. Mentrestant, països com Holanda o l'Uruguai tenen protegit per llei el caràcter públic de la gestió de l'aigua i garanteixen l'accés a aquest recurs arreu. Així mateix, molts pobles i ciutats d'aquí i de tot el món estan tornant a la gestió pública, remunicipalitzant el servei i incorporant la veu dels veïns i veïnes en les seves decisions. Per tot això ens comprometem a:

- **Blindar legalment el caràcter públic de la gestió de l'aigua** sota una perspectiva de bé comú, promocionant formes de gestió publico-cooperatives i publico-comunitàries i d'altres no mercantils amb protagonisme ciutadà.
- **Eliminar la figura del cànon de concessió**, un instrument recaptatori que **encareix innecessàriament el rebut de l'aigua** sense que aquest increment es reflecteixi en una millora del servei.
- **Donar suport als processos de remunicipalització de l'aigua** que s'estan donant a través de la creació d'equips jurídics i tècnics que puguin acompanyar i assessorar els municipis.
- **Introduir i ampliar en els òrgans de decisió la veu dels col·lectius socials i dels veïns i veïnes** per avançar cap a una gestió més democràtica de l'aigua.

4.3 Reconèixer l'aigua com un dret humà per impulsar-ne una política pública forta

L'any 2010 l'Assemblea General de l'ONU va reconèixer que l'accés a l'aigua i al sanejament havien de ser considerats un dret humà fonamental sense el qual no és possible la realització d'altres drets humans. En aquesta mateixa direcció s'ha expressat recentment el Parlament Europeu, després d'una iniciativa que ha recollit prop de dos milions de signatures i on la Comissió Europea ha recordat als estats que són competents en aquesta matèria. Mentrestant, milers de famílies continuen tenint problemes per pagar el rebut de l'aigua o pateixen talls de subministrament per motius econòmics, i des de les administracions es permet que les grans empreses del sector vagin arrelant-se a les diferents capes de la societat, amb presència a les universitats, influència en el sector judicial o portes giratòries.

Per tot això creiem que cal:

- **Reconèixer legalment l'accés a l'aigua** i al sanejament com un dret humà dins de la Llei d'aigües estatal.
- **Garantir un mínim universal** de 50 litres per persona i dia.
- **Impulsar els partenariats i les col·laboracions** entre empreses públiques d'aigua, tant en l'àmbit estatal com internacional.
- **Potenciar el coneixement i la formació acadèmica sobre l'aigua** i altres subministraments bàsics des de la perspectiva del bé comú.
- **Cancel·lar les col·laboracions publico-privades** que vulnerin la independència de les administracions, com ara l'acord entre el Consell General del Poder Judicial i la Fundació Agbar.

5. Residus

La promoció del consum desmesurat ens ha portat no només a produir cada cop més sinó també, per extensió, a tenir un volum de residus cada cop més elevat. Des d'EN COMÚ PODEM creiem que cal treballar per reduir el nombre de residus fins arribar al "residu zero", així com millorar els processos de tractament que tenim avui dia.

5.1 Promoure instruments econòmics per millorar la gestió de residus

Aprovar una llei de prevenció de residus que fomenti la reducció, el reciclatge i la reutilització de residus, amb mesures com les següents:

- **Establir un cànon a l'abocament** i la incineració de residus per incentivar la recollida selectiva. Crear impostos per generació de residus o sobre determinats productes d'un sol ús, com les bosses de plàstic o les tovalloletes humides no biodegradables.
- **Eximir de pagar l'IVA a productes reutilitzats** o a activitats de reparació i reutilització de productes. Desplegar el sistema de dipòsit com a instrument per promoure la recollida de determinats tipus de productes d'interès especial (piles, acumuladors, telèfons, etc.) per la seva perillositat o perquè contenen materials estratègics (metalls preciosos, terres rares).
- **Implantar un sistema de dipòsit, devolució i retorn (SDDR)**, inicialment per als envasos de begudes d'un sol ús, però que es podria estendre a altres productes envasats.
- **Descartar la incineració i coïncineració de residus** per raons d'eficiència energètica i d'aprofitament de recursos i per evitar els impactes ambientals i sobre la salut que comporta aquest tractament finalista.
- **Actuar sobre l'abandonament de residus al mar**, com un dels problemes més urgents en l'àmbit estatal i internacional, aplicant instruments legals, econòmics i fiscals més eficaços, com els SDDR, mesures en el sector pesquer i de transport marítim, etc.

5.2 Establir l'obligatorietat de la recollida selectiva de la matèria orgànica

El 30% de la superfície espanyola corre risc de desertificació per erosió dels sòls a causa de pràctiques agrícoles i forestals inadequades, incendis forestals i altres factors. D'altra banda, l'agricultura estatal és molt dependent de la importació de fertilitzants químics. Aquestes situacions es podrien atenuar recuperant els residus orgànics i utilitzant-los com a adob o esmena per als sòls empobrits. Tot i això, malgrat que la matèria orgànica suposa el

40% del total de residus municipals, no hi ha una normativa estatal que obligui els municipis a prestar el servei de recollida selectiva d'aquesta fracció.

Cal aprovar un pla estatal de bioresidus que estableixi l'obligatorietat de la recollida separada d'aquesta fracció:

- **Establir objectius de qualitat de la matèria orgànica recollida.**
- **Fomentar la gestió de la fracció orgànica en plantes de proximitat** descentralitzades i afavorir el compostatge domèstic o comunitari.
- **Fer una diagnosi de la necessitat de matèria orgànica en els sòls** per zones o regions per promoure l'aplicació dels residus orgànics com a esmena agrícola i per lluitar contra la desertificació i la pèrdua de sòls.
- **Promoure els sistemes de recollida més efectius**, com la recollida porta a porta.

5.3 Promoure la prevenció de residus

Malgrat que la prevenció de residus és la primera prioritat en les polítiques de gestió, el Govern estatal ha aprovat el Pla de Prevenció de Residus sense mesures ni objectius vinculants —i sense un pressupost associat que en garanteixi el compliment—, per la qual cosa es redueix a una mera guia orientativa. Cal promoure una revisió del Pla de Prevenció de Residus que inclogui objectius i mesures concretes i pressupostades per promoure la reducció en origen, la reutilització i la desmaterialització en tots els àmbits:

- **Fomentar l'ecodisseny per minimitzar** la incorporació al mercat de productes no reutilitzables o no reciclables o amb presència de productes tòxics, nocius o perillosos.
- **Investigar i combatre els casos d'obsolescència programada.**
- **Potenciar la reutilització d'envasos i embalatges.** Promoure l'estandardització dels envasos —especialment de begudes— per facilitar la competitivitat dels envasos i embalatges reutilitzables. Establir objectius vinculants de reutilització en el sector dels envasos i embalatges comercials, així com per als fluxos amb alt potencial de reutilització, com RAEE, mobles o tèxtils.
- **Potenciar la preparació per a la reutilització de productes com els RAEE**, els mobles o la roba —garantint-ne la recollida separada i establint objectius específics de reutilització—, així com el consum de productes reutilitzats.
- **Actuar contra el malbaratament alimentari** en el sector primari i agroalimentari, així com en l'àmbit de la distribució, la restauració i l'àmbit domèstic.

6. Medi rural, agricultura i pesca

Tenim un sector primari que porta anys essent durament castigat pels processos de concentració, on cada cop menys actors controlen tot el procés de producció i distribució. Les polítiques de foment de l'activitat rural han de permetre reequilibrar el territori i donar igualtat d'oportunitats a tothom, a la vegada que han de promoure pràctiques sostenibles i incentivar els circuits locals i de proximitat.

6.1 Assegurar la sostenibilitat de les activitats i la qualitat de la vida en el medi rural

El despoblament, l'envelliment i la masculinització de la població rural és un problema de tots i té a veure amb la manca de polítiques que garanteixin uns serveis i un desenvolupament adequat de les noves tecnologies, que promoguin la generació d'ocupació de qualitat i la incorporació de joves ben formats i amb iniciatives per crear riquesa i ocupació. Hem d'assegurar un món rural viu, amb serveis equivalents als que ofereixen les àrees metropolitanes. Un món rural ple d'oportunitats laborals de qualitat per a tothom que en vulgui formar part.

Per això proposem:

- **Vetllar amb tots els instruments propis** del l'Estat perquè els habitants de les zones rurals gaudeixin de tots els serveis necessaris i de qualitat: sanitat, transport públic, accés a la cultura, connexions a xarxes de telefonia, bancs, tràmits burocràtics, etc.
- **Reactivar la Llei 45/2007 de desenvolupament sostenible del medi rural**, dotant-la d'un pressupost adequat, i elaborar un nou Programa de Desenvolupament Sostenible del Medi Rural, assegurant la sostenibilitat de les activitats i la qualitat de la vida en el medi rural.
- **Executar un pla de promoció de les xarxes de consum de proximitat**, distribució i venda de *kilòmetre zero* i cooperatives de consum, buscant fórmules d'innovació que garanteixin un preu just per als productors i els consumidors i adaptant les normes per fer-ho viable.
- **Millorar l'oferta de formació professional amb noves titulacions relacionades amb la producció agroecològica**, la pesca sostenible, la transformació agroalimentària artesanal, l'aprofitament de recursos forestals, les energies alternatives en l'àmbit rural i l'ecoturisme.

6.2 Afavorir la sobirania alimentària i l'agricultura familiar

La sobirania alimentària és fonamental. És el nostre deure que tota la població tingui accés a aliments de qualitat i en una quantitat suficient. Per fer-ho hem de vetllar perquè els productors agraris d'escala familiar, la petita i mitjana empresa i les cooperatives de productors siguin la unitat bàsica de l'agricultura. No podem deixar l'agricultura i, per tant, l'alimentació en mans de grans empreses amb forts interessos econòmics i convertir els agricultors en proletaris del camp.

- **Afavorir l'accés a la terra** i evitar l'especulació i la concentració de la propietat de terres, cosa que desplaça la població i posa en risc la seguretat alimentària.
- **Promoure una reforma fiscal basada en principis ambientals i socials**, incloent-hi una redefinició dels impostos segons els principis de "qui contamina paga" i "qui conserva rep", que permeti un suport efectiu a la gestió sostenible de les explotacions agràries i forestals i el manteniment de les pràctiques amb més valor ambiental.
- **Regular la contractació de treballadors temporals, immigrants o no**, per lluitar contra els abusos afavorint els acords bilaterals i la contractació en origen.
- **Revisar profundament el model d'aplicació de la Política Agrícola Comuna (PAC)**: regionalització dels fons del Programa de Desenvolupament Rural per a Catalunya, excloent dels ajuts els qui no tinguin l'activitat agropecuària com a activitat principal.
- **Exigir al Govern de l'Estat** que es posicioni en tots els àmbits en què participa, **en contra de l'Acord Transatlàntic de Comerç i Inversions (TTIP)**, així com contra altres acords que estan en fase de definició i que posen en risc l'agricultura familiar i professional i la sobirania alimentària.

6.3 Promoure la producció agropecuària ecològica i competitiva

L'agricultura és la principal font de contaminació difusa al món. L'agricultura ecològica i l'agroecologia són models de producció agrària compatibles amb la protecció del medi ambient i la salut del consumidor. Hem de garantir que l'activitat agrícola, ramadera, forestal i pesquera sigui respectuosa amb el medi on es desenvolupa. Aquestes activitats econòmiques han de preservar el seu principal capital: el medi natural en el qual es desenvolupen.

Per fer-ho proposem:

- **Posar en marxa un nou Pla Estatal de Foment de l'Agricultura Ecològica** amb una dotació pressupostària que inclogui fiscalitat favorable a aquest tipus de producció, a més d'impulsar la recerca i transferència tecnològica i substituir tota la compra pública d'aliments possible per compra pública de proximitat i aliments ecològics.
- **Declarar Espanya Estat lliure de transgènics**, buscant alternatives econòmicament atractives al blat de moro en zones on hi ha gran implantació de blat de moro transgènic i promovent la recerca d'alternatives locals a la soja i el blat de moro en el pinso.
- **Implantar un pla per reduir un 30% l'ús de pesticides químics** en l'àmbit agrícola fins al 2020, augmentant els controls de residus en aliments i aigües, establint una taxa a la fabricació i la venda de pesticides químics i fent campanyes de conscienciació a pagesos i tècnics.

- **Promocionar i incentivar la ramaderia extensiva** gairebé universal, establir un pla integral per a la conversió de les dejeccions ramaderes en oportunitats d'obtenció d'energia (metà) i adobs orgànics d'alt rendiment i impulsar un programa d'ajut d'adequació de les granges al benestar animal.

6.4 Potenciar la pesca sostenible i preservar el futur dels nostres pescadors

L'activitat pesquera té una gran tradició al nostre país i està fortament lligada a la cultura i el desenvolupament econòmic de molts pobles del litoral. Per això volem canviar la gestió de la pesca per fer-la una activitat productiva sostenible social i ecològicament per tal de que segueixi sent una font de sobirania alimentària. Aquesta és una prioritat que ha d'anar lligada a la conservació i manteniment dels ecosistemes marins per això és imprescindible aplicar mesures en ambdós sentits.

- **Prioritzar les ajudes a la pesca artesanal i a la pesca costanera litoral**, entesa com aquella flota que ocupa els mateixos ports base, opera en els mateixos caladors locals, aglutina el teixit social tradicional de les poblacions costaneres, està gestionada per pimes i empreses familiars d'un sol vaixell en què treballen un o diversos membres de la mateixa família, realitza marees diàries, feineja dins de les 12 milles del Mar

Territorial, no congela ni processa les captures a bord perquè està demostrat que és la que genera més ocupació de qualitat i dóna més beneficis socioeconòmics i ambientals a les comunitats costaneres.

- **Elaborar un Pla progressiu per acabar amb els descarts el 2017**, unit a incentius per evitar la captura de les espècies marines no desitjades, per exemple, mitjançant l'ús d'arts de pesca més selectius, així com mesures per evitar la creació d'un mercat paral·lel per les espècies de captura incidental.
- **Elaborar un Informe Anual de l'estat de les pesqueries de Catalunya per tal de conèixer amb criteris científics** com estan els estocs i poder aplicar els indicadors als plans de gestió, a l'establiment de vedes, disminució/eliminació del descarts, etc per aconseguir un bon estat ecològic el 2020 (RMS).
- **Retornar a les CCAA la gestió de la línia d'ajuts a les vedes** que s'ha centralitzat i realitzar els pagaments amb caràcter retroactiu del 2014 un cop aprovat el programa operatiu del Fons Europeu Marítim i de Pesca (FEMP).
- **Ampliar les Reserves Marines fins arribar el 2020** al 10% de la superfície marina tal i com requereix el Conveni de les Nacions Unides sobre diversitat Biològica 2020 i dotar els recursos públics que garanteixin el manteniment i l'efectiva protecció.

7. Mobilitat i infraestructures del transport

A pesar de que la gran majoria de la població realitza desplaçaments curts en el seu dia a dia, les polítiques de transport i mobilitat s'han basat en la creació de grans infraestructures, com AVEs i aeroports, que després han demostrat ser un fracàs. És hora de posar la mobilitat al servei de la majoria, fomentant un transport públic de primer ordre i on tothom hi pugui accedir.

7.1 Garantir l'accés universal al transport públic

Cal convertir el suport al transport públic en una veritable estratègia a totes les escales. Per aquest motiu es necessita una llei marc de bases de mobilitat sostenible i segura que el defineixi com un dret i n'asseguri la promoció i les actuacions per garantir-ne l'accés.

Entre els aspectes que aquesta llei ha de preveure, destaquen els següents:

- **Fomentar la demanda i la xarxa de transport públic col·lectiu** perquè tingui una competitivitat que el converteixi en l'opció més favorable de transport.
- **Definir els nivells de qualitat exigibles** com a servei públic, pel que fa a la seguretat, l'accessibilitat, la fiabilitat, els horaris i el preu.
- **Llançar campanyes informatives sobre l'ús responsable del cotxe i de la moto.**
- **Fomentar el cotxe compartit** (*car pooling*) i el cotxe multiusuari (*car sharing*) com a alternatives a la tinença de vehicle privat i l'aparcament compartit per avançar cap a un rendiment millor dels espais d'aparcament dels centres de treball i les ciutats.
- **Incentivar la creació d'aparcaments de dissuasió** a les estacions de tren amb l'objectiu de fomentar la intermodalitat i un ús més eficient del vehicle privat.
- **Fomentar la connexió dels polígons industrials i els centres comercials** o de lleure amb transport públic.
- **Obligar a formular plans d'accessibilitat en transport públic** a les grans empreses en zones de concentració d'activitats industrials i terciàries, així com els centres de les administracions públiques.
- **Impulsar la seguretat en la mobilitat**, donant més protecció jurídica als ciclistes i vianants. Cal aprovar un full de ruta per reduir a la meitat els morts i ferits, també a les àrees urbanes, i una normativa que protegeixi realment els més vulnerables: vianants i ciclistes.
- **Continuar adaptant el servei a les persones amb mobilitat reduïda per garantir l'accessibilitat 100%.**

7.2 Prioritzar el transport ferroviari de passatgers i de mercaderies

Tradicionalment els plans d'infraestructures han estat un simple catàleg de grans obres que en molts casos responen més a interessos especulatius que no pas a les necessitats de la majoria de la ciutadania.

Amb aquesta proposta es vol donar un enfocament al transport i a la mobilitat entenent-los com un servei i una necessitat integrals, per arribar a definir amb posterioritat les seves necessitats infraestructurals. A més, en l'actual context de crisi energètica i econòmica planejaments faraònics com l'"AVE per a tots" són totalment inviables.

Per aquests motius proposem:

- **Fer una diagnosi ferroviària** amb indicadors transparents de demanda que tingui en compte les principals relacions de mobilitat metropolitana, regional i de mercaderies, considerant l'accessibilitat al servei, la freqüència de pas, el cost, la integració tarifària del servei i la competitivitat amb altres mitjans de transport.
- **Electrificar la xarxa ferroviària que encara no ho està.**
- **Potenciar els serveis de rodalies i regionals** i passar del sistema d'inversions concentrat només en l'alta velocitat a un que prioritzi la millora dels serveis de rodalies i regionals, els que utilitza el 95% de la població. Les línies de rodalies de Barcelona necessiten un suport robust per part de l'Administració i corregir dèficits històrics, com els que pateix l'R3, entre d'altres.
- **Passar d'un ministeri** que es dedica gairebé exclusivament a promoure **obres públiques**, moltes inútils, **a un ministeri que dissenyi i gestioni polítiques de promoció d'una mobilitat** de persones i mercaderies **sostenible**, segura, eficient.

7.3 Aplicar una fiscalitat ecològica del transport i promocionar per la via fiscal altres modes de transport

És un fet indiscutible que el transport és una de les principals fonts de contaminació de l'entorn que genera la nostra societat. Aquesta contaminació té efectes directes sobre els ecosistemes globals i locals i sobre la salut de les persones.

L'estructura econòmica actual ha crescut i es desenvolupa al voltant del consum de combustibles fòssils. A més, cal considerar la gran importància i pes que té la indústria automobilística en l'economia, per la qual cosa es subvenciona i promou l'adquisició de vehicles.

Per aquest motiu, cal substituir la fiscalitat actual per una de nova que afavoreixi l'ús dels sistemes sostenibles.

En aquest sentit proposem:

- **Incorporar incentius fiscals** per a l'abandonament dels motors de combustible fòssil.
- **Eliminar els privilegis fiscals** de l'aviació i taxar el combustible de l'aviació per evitar el dúmping econòmic d'aquest sistema en relació amb els mitjans terrestres.
- **Igualar la taxació** entre motors de gasolina i de gasoil, ara favorable a aquests últims.
- Per a l'anomenada *mobilitat obligada* es **bonificarà el transport públic dels treballadors i estudiants**.
- **Introduir l'ecotaxa coneguda com a Eurovinyeta**.

7.4 Descentralitzar els ports i aeroports

La gestió centralitzada actuals dels ports i aeroports estatals no s'està demostrant com una estratègia eficaç com a mecanisme de coordinació i optimització dels recursos i l'activitat econòmica. Al contrari, es manifesta una clara utilització partidista i conjuntural de les accions de gestió, així com una descoordinació amb altres estratègies de desenvolupament del territori, un elevat desconeixement de la realitat de l'entorn i una falta d'implicació en la resolució de problemàtiques específiques.

Per aquests motius es considera necessari transferir la competència de la seva gestió i desenvolupament als diferents territoris de l'Estat perquè les gestionin conjuntament amb les ciutats on estan implantats.

Aquesta transferència anirà acompanyada del corresponent finançament i actualització de les inversions.

7.5 Impulsar el Corredor Ferroviari Mediterrani

El Corredor Ferroviari Mediterrani es considera un eix de transport cabdal. Aquest eix suposa l'accés als principals ports mediterranis espanyols, de manera que es genera una política d'estalvi de costos i benefici mediambiental perquè es potencien els dos mitjans més eficients i això beneficia la connexió i competència amb xarxes de transport mundial.

Per altra banda, es tracta d'un eix on es troben concentrats habitants i activitat industrial. L'eix Algesires-Estocolm arriba als 3.500 quilòmetres, connectant 245 milions de ciutadans (el 54% d'habitants de la Unió Europea) i el 66 % del producte interior brut europeu.

Per tot això volem desencallar en els propers quatre anys el Corredor Ferroviari Mediterrani i que els trens de mercaderies i viatgers puguin circular pel litoral, des del sud de Múrcia fins a França.

8. Territori i urbanisme

La política del “totxo” que hem viscut és més que coneguda. L'esclat de la bombolla immobiliària i especulativa va obrir la porta a la crisi econòmica i totes les conseqüències que encara estem patint. Tot sobre la base de projectes faraònics sense sentit que acabem pagant la ciutadania. És hora de dir prou a la barra lliure de l'especulació i posar per davant les necessitats reals de la població.

8.1 Posar fi a les agressions al territori

La política especulativa de les últimes dècades a casa nostra s'ha construït a còpia de megaprojectes i infraestructures que no responen ni responen a les necessitats reals de la ciutadania. Inversions multimilionàries en ports, aeroports, línies d'alta velocitat i projectes energètics són només alguns dels àmbits en els quals la mà dels grans interessos financers ha esquitxat el territori de contaminació, conflictivitat social i també, sovint, de corrupció.

Organitzacions i moviments socials s'han aixecat molts cops per denunciar l'ús mercantilista de la terra i els recursos. És hora de dir prou i per això ens comprometem a:

- **Auditar el projecte Castor**, avaluar el deute públic que ha generat i investigar les responsabilitats jurídiques que se'n puguin derivar.
- **Prohibir legalment la fracturació hidràulica (fracking)** i les prospeccions petrolíferes al litoral.
- **Aturar el projecte de BCN World.**
- **Posar fi a l'activitat descontrolada i els abocaments massius d'Iberpotash a les mines de sal.**
- **Cancel·lar els projectes en actiu de línies de molt alta tensió (MAT)** i considerar la necessitat de les que es troben en funcionament.
- **Derogar el Pla Hidrològic de l'Ebre** tenint en compte la resolució del Consell de Sostenibilitat de les Terres de l'Ebre.
- **Evitar que el canal Segarra-Garrigues serveixi com a banc d'aigües** per un transvasament del Segre cap a Barcelona.
- **Aparcar definitivament el projecte del quart cinturó.**
- **Tancar progressivament les centrals nuclears al llarg d'aquesta legislatura.**

8.2 Convertir les plusvàlues generades per l'acció pública en un bé comú

Les plusvàlues de les millores urbanes, decidides col·lectivament, s'han de destinar a la millora de les condicions de vida de la col·lectivitat, no s'han de regalar a uns o deixar que altres agents privats se n'apropriïn, de manera que s'acabi generant un “negoci urbanístic” que, com hem vist, té unes conseqüències nefastes per al bé comú,

d'exclusió del mercat d'una part de la població, generació de bombolles i relegació a un segon pla de les indústries de producció.

Cal, doncs, revertir aquesta situació i per fer-ho és imprescindible elaborar una nova llei del sòl. Quan ningú estigui particularment interessat en una reclassificació o una requalificació urbanística haurem posat fi a l'especulació immobiliària i la conseqüent depredació de la ciutat i del territori.

Per això ens comprometem a:

- **Establir mecanismes de control públic de la producció de sòl i sostre d'habitatge i altres usos urbans.**
- **Recuperar les plusvàlues** generades per decisions de la col·lectivitat (acció pública), també per la via fiscal.
- **Fer neutres per als propietaris les decisions urbanístiques sobre el que és comú.**
- **Establir un sistema de valoracions immobiliàries** en funció dels valors inicials i no de les expectatives urbanístiques.
- **Formular els mecanismes necessaris de repartiment equitatiu** entre les diferents àrees i barris de la ciutat per desplegar polítiques urbanes redistributives.

8.3 Impulsar la rehabilitació urbana per millorar i conservar la ciutat existent, no per estendre-la

La rehabilitació, entesa des d'una mirada àmplia, inclou conceptes com el manteniment i la conservació del parc construït, el reciclatge i la reutilització d'edificis infrautilitzats o la recuperació de barris amb deficiències, tant constructives com socioeconòmiques. En tots els casos és tracta d'un fenomen que pretén generar un desenvolupament sostenible de les poblacions, emprant menys recursos territorials, materials i energètics i reduint significativament el volum de residus que generen les operacions lligades a l'obra nova.

És per aquest motiu que la rehabilitació es considera un factor de sostenibilitat propi de les societats més avançades en qüestions mediambientals i que respecten la seva tradició constructiva com a part de la seva cultura.

El foment de la rehabilitació requereix la complicitat i l'esforç de tots els agents que intervenen en el procés: personal tècnic amb formació específica en aquesta disciplina, empreses contractistes especialitzades, una normativa tècnica i urbanística adaptada a la realitat de la rehabilitació, un finançament que permeti als propietaris planificar correctament el manteniment de les finques, i una sensibilització dels usuaris i la població en general per promoure un ús correcte als edificis.

Per això proposem:

- **Professionalitzar el sector de la rehabilitació**, entenent-lo com un sector econòmic diferenciats de la construcció: revisió de competències professionals, capacitació de treballadors, recuperació d'oficis tradicionals, etc.

- **Revisar i generar normativa específica en aquesta matèria**, com per exemple la generació d'un codi tècnic de rehabilitació (CTR).
- **Incorporar a la Llei del sòl** els conceptes de rehabilitació sostenible i regeneració urbana.
- **Establir mesures econòmiques i fiscals** per situar la rehabilitació en un lloc preferent respecte de l'obra nova.

8.4 Protegir el patrimoni cultural

Els nostres carrers, places, edificis històrics i altres elements històrics són un llegat amb un valor incalculable que ens han deixat els que ens han precedit. Estudiar i entendre la rellevància d'aquest patrimoni cultural contribueix a comprendre'ns a nosaltres mateixos avui i avançar com a societat cohesionada i democràtica.

Per fer-ho cal actualitzar el marc legal mitjançant la renovació de la llei vigent, datada del 1985, de manera que apostem per:

- **Renovar la Llei de patrimoni històric espanyol per una nova Llei del patrimoni cultural** per integrar-hi el Patrimoni Mundial i el segell del Patrimoni Europeu, de manera que s'articulin les lleis autonòmiques i polítiques locals dotant-se d'un pla de gestió econòmica, una política fiscal de tots els nivells de protecció i una promoció de la rehabilitació, suprimida pel Govern del PP el 2013.
- **Incorporar el valor de la preservació i el foment** del patrimoni i el paisatge material i cultural de manera transversal en el conjunt d'actuacions que s'emprenguin des de les administracions.
- **Actualitzar normativament la nova estructura de l'Estat** i integrar-hi tota la tasca més avançada realitzada per governs autònoms, diputacions i ajuntaments.
- **Elaborar un pla de finançament i gestió** econòmica i un sistema de retorn dels recursos mitjançant les **taxes turístiques**.
- **Desenvolupar una política fiscal gradual**, que doni resposta a tots els nivells de protecció i no només a un sol nivell, com passa actualment.
- **Apostar per la sostenibilitat**, promocionant la rehabilitació general a les ciutats, destinant recursos a la investigació i protegint els nuclis històrics de l'impuls especulatiu turístic.

- Modificar l'1% cultural, canviar les orientacions i els destins atenent als diferents vessants patrimonials materials i immaterials. **Augmentar i millorar la distribució territorial** i establir unes fórmules clares d'accés a les administracions locals amb intermediació dels governs corresponents. Impulsar la creació contemporània i garantir-ne els usos públics i socials.

8.5 Derogar la Llei de costes del PP per aconseguir que es faci un ús sostenible del litoral

La Llei de costes del Govern del PP va reduir les zones de protecció de la costa i va desafectar moltes edificacions que la llei anterior incloïa, la qual cosa va generar impactes molt negatius al litoral. Per tant, és urgent derogar-la per evitar nous atacs urbanístics fruit de l'especulació i implementar un marc legal que actualitzi la llei anterior. Per tot això ens comprometem a:

- **Consolidar la defensa del patrimoni litoral.**
- **Arbitrar polítiques de protecció** del paisatge litoral encara verge.
- **Establir plans d'actuació per a la recuperació progressiva** dels espais protegits per la llei que estan actualment ocupats o privatitzats.
- **Aturar immediatament qualsevol obra il·legal** o de dubtosa legalitat que s'estigui fent en els àmbits de protecció del litoral.

8.6 Ampliar la xarxa d'espais naturals del conjunt de l'Estat

Als valors tradicionals de protecció del medi físic i biòtic singularment valuós o fràgil cal afegir-hi els valors de la natura com a proveïdora de serveis ambientals sostenibles. Cal transcendir el simple concepte de protecció ambiental per valors naturals singulars afegint-hi els espais que contribueixen al benestar i la salut de la població.

Cal, doncs, que sigui possible protegir per llei espais que contribueixen a la qualitat ambiental de l'hàbitat humà, tant en zones periurbanes i urbanes com en espais que contribueixen a la protecció de recursos bàsics com l'aigua o l'atmosfera.

Per aquests motius protegirem per llei els espais que proveeixen serveis ambientals valuosos i, si cal, aquestes proteccions incorporaran plans d'inversió per a la millora d'aquests espais.

9. Defensa dels animals

Una societat tolerant és una societat que té cura de tots els éssers vius, humans i no humans. Iniciatives sorgides del moviment en defensa dels animals, com l'abolició de la tauromàquia o la demanda de circs sense animals estan cada cop més acceptades. No obstant això, queda molt per fer en aquesta matèria. La protecció, la defensa i el respecte del benestar dels animals és un objectiu comú per impulsar un model de ciutadania responsable, compromesa i compassiva.

9.1 Garantir el benestar dels animals utilitzats per a l'experimentació i altres fins científics

- **Analitzar noves propostes legislatives per a la millora de les condicions dels animals** utilitzats per a l'experimentació i altres fins científics, així com la supressió progressiva i justificada de pràctiques que comportin maltractament i explotació abusiva.
- **Prohibir noves granges o centres de cria d'animals destinats a l'experimentació** i tancar progressivament els existents, eliminant la publicitat i imposant un gravamen dissuasiu.
- **Crear una legislació** amb un pla estratègic per reubicar **els animals que deixin de tenir utilitat per a l'experimentació**.

9.2 Millorar la protecció, la defensa i el benestar dels animals

- **Elaborar una llei que s'inspi en la relació ètica, la ciència i el respecte al medi ambient** i a una "justícia" també per als animals. Compromís d'elaborar durant aquesta legislatura una llei marc estatal de protecció dels animals amb la participació de les comunitats autònomes i els ens locals i supramunicipals, la comunitat científica, les associacions de protecció i defensa dels drets dels animals i la comunitat educativa.

- **Potenciar la coordinació entre l'Administració central, autonòmica i local** per desenvolupar polítiques de protecció dels animals.
- **Modificar el Codi Civil espanyol a fi de reconèixer els animals com a éssers sensibles.** Proposar la modificació del Codi Penal basant-se en el vincle existent entre el maltractament als animals i la violència cap als humans.

9.3 Avançar cap a l'abolició de la tauromàquia

- **Donar suport a l'abolició de la tauromàquia i altres espectacles de crueltat amb els animals** a tot el territori, donant suport i recursos a les comunitats autònomes i als ajuntaments perquè puguin adaptar-se a la nova situació d'abolició.
- **Vetllar pel compliment del Conveni Europeu sobre Protecció dels Animals** i excloure de les subvencions les empreses ramaderes que crien i reproduïxen toros destinats a la tauromàquia.
- **Suprimir el Premi Nacional de Tauromàquia** i derogar la declaració de festes d'interès turístic nacional i internacional. La tauromàquia no es pot considerar patrimoni cultural.

9.4 Declarar el territori espanyol lliure de circs amb animals i d'exhibició de cetacis i dofins en captivitat i advocar per un canvi de model dels zoos

- **Crear una comissió de treball** al Congrés dels Diputats **per canviar el model dels parcs zoològics** a partir de criteris científics i pedagògics. Donar impuls a noves propostes que plantegin un canvi de model, com la de ZooXXI.
- **Prohibir els espectacles i exhibicions amb dofins i cetacis en captivitat.** Establir mesures i proposar-ne en àmbits internacionals per a la protecció dels cetacis per contribuir a garantir la seva supervivència i el seu benestar, en llibertat.

Bloc 3. JUSTÍCIA SOCIAL I CIUTADANIA

1. DRETS SOCIALS 2. SALUT 3. HABITATGE
4. EDUCACIÓ 5. UNIVERSITAT I RECERCA
6. L'ESPORT COM A DRET DE LA CIUTADANIA
7. CULTURA 8. LLINGUA CATALANA 9. FEMINISTES I
LGTBI+ 10. JOVENTUT 11. GENT GRAN 12. MIGRACIONS
13. DIVERSITAT FUNCIONAL

1. Drets socials

Les polítiques d'austeritat aplicades pel PP a l'Estat i per CIU a Catalunya, derivades de la Troika, han incrementat com mai la pobresa, la desigualtat i l'exclusió social al nostre país, desmantellant el nostre Estat del benestar i fent pagar la crisi a aquelles persones que no en són responsables.

Hi ha un altre camí, una alternativa, que situa els interessos de les persones per sobre dels econòmics que vetllarà perquè a través d'un nou procés constituent la legislació que se'n derivi no generi més exclusió i freni les desigualtats, és possible el canvi de paradigma si va unit a una reforma fiscal que permeti incrementar els recursos que es destinen.

EN COMÚ PODEM continuarem lluitant per millorar els nostres drets socials, que són la font principal de seguretat i benestar material, incorporant noves demandes socials i defensant el nostre estat del benestar.

1.1 Renda Garantida de Ciutadania

Reconeixement del dret a una prestació econòmica de Renda Garantida de Ciutadania (RGC) com a prestació no contributiva de la Seguretat Social per fer front a l'estat de necessitat. Tindrà dret a percebre-la les persones majors d'edat que no disposin de rendes, sigui quin sigui l'origen, superiors a 675 € mensuals. La quantia inicial de la prestació bàsica serà de 675 €/mes per la primera persona de la unitat de convivència i augmentarà en funció dels seus integrants (35% addicional pel segon i 20% per la resta) fins a un màxim de 1.290 €. La prestació serà un dret subjectiu per situació

de necessitat (no condicionat a les eventuais mesures d'inserció) i sense controls invasius i humiliants als beneficiaris. El pla integrarà totes les prestacions socials de quantia inferior als llindars garantits.

Qui, sent perceptor de l'RGC, accedeixi a un treball remunerat tindrà dret a cobrar, si és el cas, una quantia de la prestació que complementi el sou fins a garantir uns ingressos mínims de 900 €/mes (incrementats també en funció del número de membres de la unitat de convivència), per evitar la "trampa de la pobresa" (renunciar a una feina amb una quantia similar o inferior a la de la prestació) i amb les següents condicions:

- La quantia del complement de l'RGC mai no serà superior a la quantia bàsica de 675 €.
- El dret a cobrar aquest complement serà temporal, amb una retirada gradual de la prestació.
- El cobrament del complement de l'RGC mai no podrà comportar l'incompliment empresarial de les obligacions legals ni contribuir-hi.
- El complement es farà efectiu a partir d'uns ingressos laborals reconeguts per sobre de 250 €/mes per tal d'evitar possibles situacions de frau.

A banda, **posarem en marxa mesures complementàries de suport monetari per atendre situacions d'urgència social:** desnonaments, despeses d'accés i manteniment de l'habitatge, pobresa energètica i d'altres, amb la intenció d'avançar cap a una renda bàsica.

1.2 Acabar amb els talls de subministraments bàsics i la pobresa energètica

Disposar d'aigua, llum i gas a la llar és una qüestió bàsica per tal de poder viure amb dignitat. Tanmateix, a dia d'avui, al voltant d'un 15% de la població de l'estat espanyol pateix pobresa energètica, és a dir, té dificultats severes per poder pagar les factures d'aquests subministraments. Es calcula que l'any passat dos milions de famílies van patir talls de subministrament en no poder fer front als rebuts, fet que va causar entre 2.300 i 9.000 morts, mentre les empreses subministradores d'aquests serveis repartien milers de milions en dividendes als seus accionistes.

Cada cop més veus s' aixequen contra aquesta injustícia i actuen. A Catalunya s'ha impulsat i aprovat una Iniciativa Legislativa Popular (ILP) que, amb el suport de més de 150 000 signatures, mostra quin és el camí a seguir.

Així doncs, proposem:

- **Prohibir els talls de subministraments** aplicant el principi de precaució, és a dir, a ningú se li pot tallar l'aigua, la llum o el gas fins que no es demostrï la seva capacitat econòmica.
- **Responsabilitzar econòmicament les empreses** a l'hora de garantir **un subministrament mínim**, descomptes en les factures i bons socials.
- **Promoure la transparència en la gestió dels impagaments.** A curt termini, publicar totes les dades de talls per impagament a nivell estatal.
- **Establir tarifes progressives** que incentivin l'estalvi i considerin criteris de renda.
- **Modificar la Llei 37/1992, de 28 de desembre**, de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA) perquè es recullin com a béns de consum bàsic, a nivell domèstic, el gas i l'electricitat necessaris per al benestar i la salut.

1.3 Garantir el dret a l'accés a uns serveis socials públics i de qualitat

Les polítiques d'austeritat aplicades pel PP a l'Estat i per CIU a Catalunya, derivades de la Troika, han incrementat com mai la pobresa, la desigualtat i l'exclusió social al nostre país, desmantellant el nostre Estat del benestar i fent pagar la crisi a aquelles persones que no en són responsables. Hi ha un altre camí, una alternativa que situa els interessos de les persones per sobre dels econòmics i que vetllarà perquè, a través d'un nou procés constituent, la legislació que se'n derivi no generi més exclusió i freni les desigualtats.

Des d'EN COMÚ PODEM continuarem lluitant, al costat dels moviments socials, per millorar els nostres drets socials, que són la font principal de seguretat i benestar material, incorporant noves demandes socials i defensant el nostre estat del benestar.

- **Garantirem**, mitjançant llei estatal, **que tots els ciutadans i ciutadanes tinguin accés a un catàleg de serveis socials**

mínim i comú, amb independència de la comunitat autònoma on resideixin.

- **Fons estatal dirigit a comunitats autònomes (CA)** contra l'exclusió social acompanyat d'un pla d'inversió social a mig i llarg termini per convergir amb la UE. Entenem que "la despesa social és inversió de present i de futur", ja que assegura la sostenibilitat del nostre sistema de llibertats, drets i benestar, i crea nova ocupació. La cohesió social és la millor garantia per al present i per al nostre futur com a societat.
- **Restablirem el nivell de crèdit estatal per al Pla Concertat de Prestacions Bàsiques de Serveis Socials** per al finançament en corporacions municipals a les sumes de despesa de 2011, revertint les successives retallades aplicades des de llavors fins a 2015 que han estat d'un 70%.
- **Aplicarem una avaluació rigorosa de les polítiques públiques socials** per conèixer el seu impacte i assignar millor els recursos.
- **Articularem mesures transversals de coordinació** entre serveis socials, educació i sanitat per donar suport a la infància (centres escolars, centres de serveis socials i centres de salut), potenciant la intervenció des de la proximitat en la detecció del risc per lluitar contra la pobresa infantil.

1.4 Defensar un model de serveis socials i proximitat

Els serveis socials de proximitat són imprescindibles per tal que la xarxa pública pugui cobrir les necessitats més immediates de la ciutadania. És per això que la clau serà protegir els serveis socials als municipis i promoure el treball comunitari a tot l'estat espanyol.

- **Ampliem recursos de prevenció.** Una de les majors mancances dins els serveis socials, causada per la política de retallades aplicades des dels diferents governs, es troba en els recursos de prevenció, especialment en infància i adolescència. Els serveis socials es basen en la intervenció especialment dins la prevenció. Per això, ens veiem en la necessitat d'augmentar recursos per realitzar una prevenció adequada que garanteixi una cobertura total de les necessitats dels usuaris, així com la formació i la intervenció del seu propi entorn.
- **Potenciarem i crearem programes de desenvolupament comunitari.** Per poder cobrir les diferents necessitats sociodemogràfiques de cada territori, potenciarem o crearem programes per aquells col·lectius més vulnerables, per poder vetllar pels seus drets, amb la incorporació de la figura de l'integrador social, per tenir un contacte directe i treballar des dels diferents entorns.

1.5 Rescat ciutadà a les persones en situació de dependència

En els primers dies es prendran les següents mesures dirigides a mitigar la urgència material en què viuen milers de persones

en situació de dependència i les seves famílies en aquests moments:

- **Derogarem el Reial Decret 20/2012** que ha retallat drets efectius i el finançament de l'Administració General de l'Estat a les CA, així com l'eliminació de la cotització a la Seguretat Social dels cuidadors i cuidadores no professionals.
- **Restablirem el nivell acordat i el 13% del nivell mínim de finançament**, basant el finançament de la llei de dependència en el cost real dels serveis prestats o de les prestacions concedides i dividint-les en un 50% a càrrec de l'Administració General de l'Estat i el 50% restant a càrrec de les CA.
- **Eliminació del copagament en dependència.**
- **Garantir els serveis d'atenció domiciliària i teleassistència de manera universal i gratuïta.**

1.6 Reforma per una llei de dependència més justa

Amb ampli consens polític i social es proposa integrar i superar les lleis actuals sobre dependència, atenent a la diversitat de situacions vitals (nens i nenes, gent gran, diversitat funcional...). L'objectiu de la llei serà protegir i, a la vegada, avançar en l'emancipació tant de les persones en situació de dependència com dels seus actuals cuidadors i cuidadores familiars.

- **Perseguirem eliminar la violació quotidiana dels drets humans** de les persones en situació de dependència, la greu discriminació econòmica que pateixen elles i les seves famílies, el patró d'intensa desigualtat de gènere existent en l'economia de la cura i el consegüent foment de l'economia submergida i l'explotació laboral a què condueix l'actual esquema
- **Integrarem les reivindicacions dels moviments feministes** i de vida independent, reconeixent la tasca que desenvolupa tant el tercer sector com el personal professional dels serveis socials de l'administració, professionalitzant la figura de la cuidadora/ del cuidador.
- **Apostarem per una assistència personal** que s'ajusti a les necessitats de les persones i que permeti portar a terme projectes de vida independent de modus real i efectiu, així com esquemes de vida que potencien la permanència de les persones en el seu entorn social.

1.7 Garantir el dret a ser infant, eradicar la pobresa infantil

Des de l'inici de la crisi, els nivells de pobresa dels menors d'edat s'han mantingut molt elevats de manera constant, situant Catalunya i Espanya a la cua de la Unió Europea (UE) en benestar infantil. La pobresa i l'exclusió social entre la població infantil han augmentat fins el 32,9% a Catalunya el 2014, davant del 29,5% que hi havia el 2013, segons la taxa AROPE de l'Enquesta de Condicions de Vida de l'Institut Nacional d'Estadística (INE). Aquestes dades suposen

que 50.000 nens i nenes més es trobin en situació de pobresa i exclusió, fent un total de 480.000 menors d'edat a Catalunya.

- **Pla de suport a la participació infantil** en la definició de polítiques públiques i incorporació del paper de la infància i de la seva perspectiva en la modificació de lleis com la de transparència, la d'educació i la de bases de règim local.
- **Establir una aliança per combatre la pobresa infantil** destinant un mínim del 2% del PIB a polítiques de suport a la infància i la família gestionat per les CA (beques menjador, serveis d'acollida, material, transport, activitats extraescolars, educació de 0 a 3 anys, lleure educatiu i familiar...). La inversió social en famílies i infància és una assignatura pendent, ja que a Catalunya se situa en un 0,9% del PIB i a Espanya en un 1,4%, molt lluny de la mitjana europea del 2,2% (EUROSTAT 2012).
- **Implementació de la Prestació Universal de 0-17 anys**, entesa com una inversió social per garantir la igualtat d'oportunitats, amb una quantia de 100 € mensuals, el que representa un cost aproximat de 1.600 milions d'euros a Catalunya. En funció de la conjuntura econòmica, el programa s'iniciarà progressivament, començant per les famílies amb les rendes més baixes, amb la finalitat que sigui sostenible. A llarg termini, l'objectiu és incrementar la prestació fins als 200 €, és a dir, el 50% del que es considera el cost de criança. Aquesta prestació estarà gestionada per la CA.

1.8 Garantir un habitatge estable a les persones sense llar

Seguint la classificació europea ETHOS, que entén que estar sense llar inclou més situacions que la de dormir al ras, a l'Estat espanyol hi ha més d'1,5 milions de persones sense sostre, segons dades de la fundació Foessa. A Catalunya, unes 37.000 persones tenen greus problemes d'allotjament, de les quals més d'11.500 no tenen llar, segons dades oficials. L'exclusió de l'habitatge, el sensellarisme, s'identifica com una de les formes més extremes en què es manifesta la pobresa a les nostres ciutats, i, per tant, una vulneració dels drets més fonamentals. Les persones sense sostre, que fan vida les 24 hores a l'espai públic, són la part més visible del sensellarisme, però no l'única. L'exclusió residencial es manifesta en diferents intensitats en funció de la relació de les persones amb l'espai de què disposen per a la seva vida personal. Qui viu en un centre residencial de serveis socials, en una llar d'acollida o en un espai sense condicions d'habitabilitat, disposa d'un sostre però no pas d'una llar.

- **Dimensionar el fenomen del sensellarisme:** generar informació rigorosa sobre la població sense llar a fi de poder millorar l'efectivitat de les polítiques; recollir totes les situacions de sensellarisme que incloses a les categories ETHOS i proposades per la plataforma europea FEANTSA (Federació Europea d'Organitzacions Nacionals que Treballen per les Persones Sense Llar). L'objectiu és trencar la idea que el sensellarisme és una patologia social, quan en realitat és un problema d'accés a l'habitatge.
- **Prevenir les situacions de sensellarisme:** preveure els processos de desinstitucionalització. El moment de sortida de

certes institucions (presons, hospitals, centres de tractament...) que proporcionen a les persones allotjament continuat durant llargs períodes de temps pot esdevenir desencadenant de processos cap a l'exclusió severa i cap a la situació de sense llar.

- **Vetllar perquè polítiques de lluita contra el sensellarisme** incideixin en la prevenció i l'atenció des d'una perspectiva de foment de l'autonomia personal i dels vincles relacionals, de reducció dels riscos vitals i d'enfortiment de les capacitats.
- **Vincular les polítiques d'atenció a les persones sense llar a les polítiques d'habitatge.**
 - El Parc d'Habitatge Social ha de garantir reserva d'habitatge per a persones sense llar.
 - Promoure l'estratègia de "Primer la llar" (*Housing First*, vinculada a l'estratègia *housing-led*: es tracta d'actuacions que estableixen com a prioritat de la intervenció dels serveis d'atenció proporcionar un habitatge a les persones que es queden sense llar).
- **Lluitar contra la discriminació i la violència** per causa d'odi contra les persones sense llar (Aprorofobia, des de 2006, més de 500 persones sense sostre han mort als carrers del nostre país).

1.9 Tercer Sector: defensar l'associacionisme d'acció social i de proximitat

La política del Govern Rajoy en relació al tercer sector d'acció social ha seguit la línia recentralitzadora que ha aplicat en la resta dels àmbits. A banda de seguir ignorant les nombroses sentències dictades pel Tribunal Constitucional i el Tribunal Suprem per tal que es traspassessin a les Comunitats Autònomes els fons procedents del 0,7% de l'IRPF destinat a altres fins d'interès social, el Govern va aprovar en la darrera legislatura una llei del Tercer Sector Social absolutament recentralitzadora que deixa fora el tercer sector català, qui ha mostrat un clar compromís en la defensa de les persones, lluitant contra les situacions de vulnerabilitat, i que està format per més de 6.800 entitats, representa el 2,8% del PIB català i té contractades més de 100.000 persones.

En aquest context, des d'EN COMÚ PODEM ens comprometem a:

- **Derogar les lleis del Tercer Sector d'Acció Social i del Voluntariat.**
- **Auditar les empreses del tercer sector** per poder promoure i enfortir aquelles que siguin de proximitat. El tercer sector no pot respondre a les lògiques de mercat.
- **Traspassar i territorialitzar els recursos** provinents del 0,7% del IRPF destinat a altres fins d'interès social cap a les CA.
- **Establir un diàleg transparent** i un marc de coordinació estable amb les associacions representatives del tercer sector i la societat civil.
- **Promocionar l'associacionisme i la iniciativa social** com a forma clau de participació ciutadana i de reforç de la cohesió social.
- **Exigir clàusules socials en les contractacions públiques** i la no discriminació de les entitats del tercer sector en relació amb l'IVA, quan aquest corri a càrrec del contractant, i garantir la prestació de serveis de qualitat.
- **Aplicar les noves directives europees de contractació pública aprovades el 15 de gener del 2014 pel Parlament Europeu**, que constaten la importància i l'especificitat dels serveis dedicats a l'atenció a les persones i la necessitat de prioritzar en la selecció dels contractistes les qüestions de qualitat, continuïtat, accessibilitat i la consideració de les necessitats específiques dels usuaris, sobretot els més vulnerables, per sobre de consideracions econòmiques.
- **Fomentar i millorar la qualitat de l'ocupació**, tant la que es deriva de l'activitat econòmica que desenvolupen les entitats i empreses socials del sector com la vinculada als col·lectius més vulnerables de la nostra societat.
- **Defensar uns serveis públics també amb drets laborals garantits** per als treballadors i treballadores del tercer sector que redundin en benefici dels usuaris, però també en el dels professionals.

2. Salut

La salut és un bé social i un dret humà fonamental que ha de ser garantit per les institucions de l'estat mitjançant les seves polítiques econòmiques, socials i culturals.

Cal canviar dràsticament les prioritats polítiques front al disseny privatitzador neoliberal, desenvolupant un programa de rescat dels serveis públics de salut, amb la finalitat de garantir la sanitat pública universal i els drets socio-sanitaris de les persones.

La salut no és només un dret reconegut per la normativa internacional i de l'estat espanyol, sinó un motor del desenvolupament social i econòmic d'un país.

EN COMÚ PODEM hem desenvolupat un programa de Salut orientat a recuperar el model sanitari públic, finançat amb impostos i sense prepagaments ni repagaments, universal i equitatiu i que, a més, estigui sotmès al control democràtic i la participació social.

2.1 Considerar la salut com un dret fonamental. Restablir l'autèntic Servei Nacional de Salut (SNS) i reforçar les seves competències autonòmiques

La salut és un pilar bàsic del nostre estat del benestar. La ciutadania però, ha gaudit aquest benestar tard i amb pocs recursos. Aprofitant la crisi econòmica, els governs del PP i CDC han fet fortes retallades dels recursos públics sanitaris, desacreditant i fent insostenible el SNS públic. Han redirigit l'atenció a asseguradores privades i fomentat la mercantilització de la salut. Mentrestant, la ciutadania pateix retallades i llargues llistes d'espera. Cal recuperar l'autèntic SNS.

- **Incloure la salut com a dret fonamental a la Constitució** i garantirem un SNS públic, universal, gratuït i sostenible.
- **Recuperarem la universalitat i l'equitat territorial i social de la sanitat.** Derogarem el RD Llei 16/2012. Tothom té els mateixos drets en salut. Cap persona no pot ser discriminada per qüestions d'origen, edat, gènere o orientació sexual.
- **Augmentarem el PIB sanitari fins a la mitjana de la UE.** Recuperarem les condicions de treball i salarials de les plantilles.
- **Blindarem la inversió pública en salut** amb la Llei Orgànica, per garantir un SNS integral i integrat, que promogui els serveis públics, en titularitat i gestió, en comptes dels privats amb afany de lucre.
- **Restablirem el Fons de Cohesió Sanitària amb prou dotació pressupostària**, per tal de reduir les inequitats i fomentar la solidaritat.
- **Promulgarem una Llei Orgànica de Salut laboral**, per a la promoció, prevenció i gestió sanitària en la resolució de conflictes.

2.2 Assegurar uns serveis de salut orientats a la salut de la comunitat: prevenció i promoció de la salut a més de l'assistència sanitària

Sabem que els principals determinants de la salut són econòmics, socials, cultural i ambientals. En el marc dels compromisos europeus de "La salut a totes les polítiques", farem un pla transversal de lluita contra les desigualtats i els determinants en salut, vinculat amb el gènere, l'habitatge, l'educació, el treball, la mobilitat, el medi ambient, etc.

- **Impulsarem les agències de salut pública estatals i autonòmiques** que gestionin les competències que li assignin la revisió de la Llei de Salut Pública.
- **Coordinarem les competències dels diversos departaments implicats en organismes de seguretat alimentària i de qualitat ambiental** amb competències, participació i coordinació de les polítiques conjuntament amb els Ministeris i Departaments autonòmics corresponents (indústria, agricultura, energia, transport, etc.).
- **Dotarem l'atenció primària i comunitària i el treball social dels recursos necessaris per dur a terme les seves tasques.** Definirem la cartera bàsica de serveis de salut comunitària i impulsarem programes d'atenció primària sobre determinants territorials de la salut, coordinant les accions amb treball social i les agències de salut pública.
- **Ampliarem els serveis de psicologia i logopèdia** per tal de donar resposta a la demanda existent.
- **Establirem pautes clares sobre responsabilitats** de les CCAA i el govern central en la incorporació de noves prestacions i vacunes, respectant els criteris d'autonomia, eficàcia, eficiència i seguretat.

2.3 Millorar la qualitat, l'eficiència i l'avaluació del SNS

En un context de restricció pressupostària, és imprescindible fer una avaluació continuada dels indicadors de gestió econòmica que garanteixi la sostenibilitat del SNS. Per això, proposem la recuperació de la gestió pública de serveis i la participació ciutadana com a responsable última del finançament i de l'ús dels serveis. Això comporta la creació d'un organisme independent auditor, que garanteixi la transparència de les dades de gestió i resultats, per a una planificació estratègica estatal.

- **Executarem un pla de reversió dels serveis privatitzats.** Control i avaluació de l'acompliment dels contractes de gestió, aplicant les clàusules de rescissió de contractes.
- **Elaborarem un pla de salut estatal.** Establirem mesures d'avaluació, seguiment i control en termes d'equitat, resolució, eficiència i sostenibilitat en la gestió dels serveis.
- **Ampliarem la cartera bàsica de serveis i prestacions del SNS**, amb criteris d'eficàcia, seguretat, efectivitat, eficiència i sostenibilitat.

- **Recuperarem les condicions de treball i de sou dignes** per al col·lectiu de professionals dels serveis sanitaris, a la vegada que donarem eines per estalviar i redistribuir els recursos dels productes i de les estructures més ineficients allà on calgui més.
- **Elaborarem un pla de xoc de reducció de llistes d'espera interterritorial.** Valoració de les malalties més discapacitants i operacions més urgents amb serveis rotatoris mèdics de 24 h i oferint, en cas de saturació de serveis, la derivació a hospitals on puguin tenir alternativa.
- **Elaborarem un pla funcional estatal per assegurar un contínuum assistencial transversal de patologies amb fortes repercussions socials:** oncològiques, salut mental, malalties psicosocials laborals (mobbing), malalties minoritàries i emergents (sensibilitats múltiples).
- **Crearem l'Observatori d'Avaluació, Transparència, Qualitat i Sostenibilitat del SNS,** com a ens independent de l'administració.
- **Descentralitzarem l'ordenament sobre professions sanitàries** i sobre les capacitats dels centres en docència, per tal que les CCAA puguin portar a terme una efectiva i reeixida planificació dels recursos humans necessaris en la sanitat.

2.4 Garantir la independència del col·lectiu de professionals de la salut en relació a la indústria química i farmacèutica. Política pública de medicaments i recerca

La recerca mèdica té grans mancances a l'Estat central i a les CCAA. Aquesta ha quedat massa sovint en mans privades que estan molt interessades en els guanys econòmics. S'han de prescriure com a primer criteri els medicaments que hagin demostrat eficàcia i eficiència. Cal substituir la promoció d'objectius comercials, amb comitès tècnics del propi sistema públic que acreditin els productes.

Per això, proposem les següents mesures:

- **Implementar un pla pel foment de la recerca i de suport a la recerca en les CCAA,** que prioritzi la identificació, la descripció i l'avaluació dels problemes, els determinants i les necessitats de salut, així com a l'avaluació de l'activitat assistencial i l'equitat, per sobre de la recerca sobre tecnologies o productes que representin canvis en l'atenció, però no millores efectives en salut.
- **Cal reconèixer la capacitat de les CCAA per excloure del finançament públic** els medicaments d'eficàcia comparativa no prou provada, segons els criteris de les comissions tècniques corresponents a les CCAA. Assegurar en aquest sentit una avaluació de l'impacte de noves innovacions terapèutiques, en funció de criteris econòmics d'eficàcia, eficiència i sostenibilitat.
- **Establirem un programa de recerca i formació en gestió sanitària amb fons públics.** Cal assegurar la transparència

dels organismes encarregats de l'aprovació i finançament addicional dels fàrmacs i dels productes sanitaris en cooperació amb les agències d'avaluació de les CCAA, tot promovent els medicaments genèrics efectius i eficaços i la transparència amb els seus preus.

- **Treballarem perquè a les CCAA es creï una central de compres única de productes sanitaris** d'ús hospitalari per a tots els hospitals de servei públic.
- **Garantirem la independència del col·lectiu de professionals** de la salut, eliminant la promoció comercial de productes sanitaris en horari laboral i substituint la promoció comercial per a la difusió de nous productes amb comitès tècnics del propi sistema públic i amb la formació continuada.
- **Inclourem entre els medicaments amb receptes de finançament públic,** tots els prescrits per a malalties cròniques, incloses les derivades de conductes d'addicció.
- **Vetllarem per evitar la medicalització excessiva** de la vida quotidiana, especialment de les dones, tenint molta cura que així sigui durant l'embaràs, el part i la menopausa.
- **Treballarem per adaptar la comercialització i dispensació d'envasos de medicaments,** per finançar únicament el nombre d'unitats que fixi el prescriptor.
- **Desenvoluparem un pla transversal per a la recerca i l'estudi de les patologies** derivades de la **contaminació ambiental** amb pressupost per fer-hi front des de les CCAA.

2.5 Drets i llibertats individuals en l'àmbit sanitari

En els objectius i la planificació del SNS, cal una coparticipació dels professionals i de la ciutadania, veritables actors del sistema. La delegació de la gestió no pot conduir a una mercantilització de la salut. Cal regular aquesta participació, per tal que la ciutadania garanteixi que els recursos es destinen a mantenir un SNS públic i que es respectin el seus drets i llibertats individuals.

- **Invertirem en salut mental.** Reforçarem l'atenció comunitària i la seva coordinació amb altres nivells, per a la prevenció i promoció de la salut mental, amb la finalitat de disminuir la taxa de suïcidis i detectar la patologia mental incipient. Informarem la ciutadania dels seus riscos i de la no estigmatització de la patologia mental.
- **Invertirem en salut laboral.** Amb la crisi s'han precaritzat les condicions laborals, s'han reduït els sous, s'ha augmentat la precarietat i els riscos psicosocials que pateixen les persones treballadores, sobretot les més joves, i tot això ha provocat més patologies mentals.
- **Derogarem la reforma de la llei de l'avortament 2/2010.** Blindarem mitjançant llei orgànica el dret de la dona a planificar la seva salut sexual i reproductiva i la interrupció voluntària de l'embaràs en el sistema públic.

- **Despenalitzarem l'eutanàsia i el suïcidi assistit.** Atenció al dolor, atenció al procés de la mort amb dignitat.
- **Regularrem i fomentarem la recerca** de l'activitat de professionals en l'aplicació de teràpies alternatives, per tal de garantir la seguretat i l'efectivitat d'aquesta assistència.
- **Garantirem la privacitat i confidencialitat** de les dades clíniques que disposen les administracions sanitàries. No permetrem la seva utilització i venda.

2.6 Democratitzar el SNS. Garantir els drets i donar resposta a les necessitats i variabilitat en salut de la ciutadania amb la seva participació

Els objectius, planificació i prestació de serveis de salut no pot estar només en mans del nivell polític representatiu, ni del nivell gestor. Per aconseguir una bona qualitat del sistema cal una participació real dels professionals i de la societat per tal d'aportar a la governança les seves visions.

- **Dotarem al sistema sanitari de suficient autonomia** al territori i professionals per poder cobrir de forma ajustada les necessitats específiques.
- **Instaurarem mecanismes explícits i reglats de participació** en la governança del sistema sanitari públic per part dels professionals i la comunitat usuària.
- **Assegurem la total transparència i avaluació dels recursos** dels sistema sanitari, de manera que el 100% de la despesa assistencial vagi a fer salut i no a lucre privat. Crearem l'Agència de Qualitat i Avaluació del Sistema, independent dels organismes gestors, que haurà de publicar pressupostos i resultats en salut i benestar.
- **Denunciarem i perseguirem els casos de corrupció** ja en procés, perquè siguin restituïts els recursos robats i acabar així amb aquest greu problema, fins ara estructural, en el sistema sanitari.

3. Habitatge

La nostra principal proposta en matèria d'habitatge és fer realitat, i no un simple enunciat, el dret constitucional i dret humà fonamental a un habitatge digne i adequat per a tothom que ho necessiti, contingut en la Declaració universal dels drets humans i en l'article 11 del Pacte internacional dels drets econòmics, socials i culturals (PIDESC), que reconeix el dret de tota persona a un nivell de vida adequat per a ella mateixa i per a la seva família, incloent-hi l'alimentació, el vestit i l'habitatge, i també a una millora constant de les seves condicions de vida —el que inclou el dret a disposar dels subministraments bàsics d'aigua i energia.

3.1 Aturar tots els desnonaments per motius econòmics que puguin conduir a la manca d'habitatge

Des del 2008 fins ara, prop de mig milió de famílies han estat desnonades a tot l'Estat. Malgrat que majoritàriament es tracta de desnonaments per execucions hipotecàries, en els últims anys els desnonaments derivats de l'impagament del lloguer han augmentat. Així doncs, cal impulsar els canvis legislatius necessaris —que ni el PP ni el PSOE han volgut implementar en el passat— per aturar aquesta vulneració flagrant de drets. Calen també polítiques públiques que promoguin el lloguer com una opció estable i segura per accedir a un habitatge.

Per fer-ho possible creiem que cal:

- **Suprimir el desnonament exprés, impulsat pel PP i el PSOE**, donant garanties als llogaters en els procediments de desnonament.
- **Modificar la Llei d'enjudiciament civil (LEC)** per condicionar qualsevol procediment judicial de desnonament a la comprovació prèvia que el propietari no es tracta d'un gran tenidor d'habitatge (entitat financeres, fons voltors, immobiliàries i altres). En aquest cas, el gran tenidor estarà obligat a oferir un habitatge de lloguer social per un termini de cinc anys, preferentment al mateix habitatge.
- **En el cas de desnonaments de lloguer de petit propietari, l'Administració haurà de garantir, abans del llançament, un habitatge de lloguer social** per a les famílies en situació de vulnerabilitat social.
- **Modificar la Llei d'arrendaments urbans (LAU)** per ampliar la durada dels contractes de lloguer a un termini mínim de 5 anys.
- **Generar un ampli pla d'ajut al pagament del lloguer** amb una dotació pressupostària suficient perquè les comunitats autònomes l'administren i gestionin segons les seves necessitats territorials.

3.2 Crear un fons d'habitatge social

Per poder fer efectiu el dret a l'habitatge cal crear un parc públic i privat de lloguer que permeti garantir aquest dret constitucional. Aquest Fons d'Habitatge Social (FHS), al qual quedaran adscrits tots

els habitatges que actualment gestiona la Sareb, així com tots els habitatges de titularitat pública i els que s'adquireixin amb aquestes finalitats, serà gestionat per les comunitats autònomes i els ajuntaments, amb la participació d'entitats socials i representats de les persones afectades i usuàries.

Per això també proposem:

- **Revisar les condicions del rescat de la banca**, de manera que els habitatges buits durant més d'un any que pertanyin a les entitats financeres i especialment a la Sareb s'incorporin al FHS mitjançant la cessió obligatòria, de manera que cedeixin els habitatges que tenen en estoc per convertir-los en parc de lloguer social de llarga durada, gestionat pel sector públic o per organitzacions sense ànim de lucre.
- **Incloure al FHS els habitatges buits** propietat de persones jurídiques que es considerin gran tenidors d'habitatge.
- **Crear el Registre d'Habitatges Buits**, que s'afegirà al de les comunitats autònomes i els ajuntaments, per poder conèixer l'estat d'ocupació real del parc d'habitatges i planificar les polítiques públiques.
- **Incentivar el lloguer dels habitatges del parc privat**, sobretot dels petits propietaris, establint mesures de foment.

3.3 Declarar el dret a l'habitatge com a dret subjectiu exigible davant l'Administració

Fins ara les administracions han tractat el dret a l'habitatge com l'obligació de destinar alguns recursos a aquest àmbit, tot i que aquests siguin insuficients i els resultats, nuls. Cal, doncs, exigir una obligació de resultats, és a dir, assegurar-se que els recursos que es destinen a l'àmbit del dret a l'habitatge siguin suficients per garantir un mínim habitacional a tota la població, començant per les famílies o persones més vulnerables. El conjunt d'activitats vinculades al proveïment d'habitatges destinats a polítiques socials es declararan serveis d'interès general, i tots els ciutadans i ciutadanes que ho necessitin podran exercir accions administratives i judicials per exigir-ne el compliment, tal com ja preveu la Llei del dret a l'habitatge del 2007 a Catalunya.

Per aconseguir-ho cal:

- **Promoure els canvis legals necessaris perquè l'accés a l'habitatge sigui un dret exigible** i la ciutadania pugui demanar, en cas d'incompliment, la tutela judicial efectiva.
- **Declarar serveis d'interès general el conjunt d'activitats vinculades al proveïment d'habitatges destinats a polítiques socials.**

3.4 Prioritzar el lloguer en les promocions públiques d'habitatge

La bombolla immobiliària i les polítiques públiques especulatives que van contribuir a generar-la han provocat que el parc públic de lloguer existent representi un ridícul 1% del parc total d'habitatges.

Aquesta xifra és totalment insuficient per poder donar resposta a la situació d'emergència habitacional que patim i, per tant, revertir aquesta situació és una prioritat.

Per fer-ho possible proposem:

- **Impulsar la creació d'una o diverses entitats financeres** públiques o de banca privada ètica, cooperatives, etc., que permetin a mitjà termini reunir un principal **destinat a finançar, avalar i gestionar un parc de lloguer protegit assequible**.
- **Prioritzar el lloguer en les noves construccions i rehabilitacions integrals.**
- **Incentivar altres formes de tinença de l'habitatge protegit**, com les cooperatives de cessió d'ús, que permetin ampliar l'oferta de lloguer assequible i cobreixin les diferents necessitats vitals.
- **Allargar els terminis de protecció dels habitatges protegits.** Tot i que les comunitats autònomes tenen competències per determinar el termini de qualificació dels habitatges, l'Estat, en els seus plans de finançament quadriennals, hauria d'establir també terminis llargs de protecció i de prohibició de venda.
- **Regular de forma precisa i incentivar la concessió administrativa i el dret de superfície per construcció d'habitatges de protecció pública** per fomentar l'habitatge de lloguer assequible.

3.5 Regular i limitar els preus de l'habitatge i del sòl

Tradicionalment, la rehabilitació d'àrees centrals de les ciutats (cascs antics, barris històrics) ha causat l'encariment dels habitatges i, en molts casos, l'expulsió de la població resident. Cal regular i limitar els preus de l'habitatge i del sòl tant de propietat com de lloguer en els àmbits d'actuació especials de millora, recuperació o renovació urbana, de manera que es puguin desenvolupar polítiques de cohesió social i evitar l'expulsió de les persones més vulnerables.

Per aconseguir-ho proposem:

- **Desenvolupar la normativa necessària per implementar la mesura.**
- **Regular les valoracions de tots els habitatges i el sòl per evitar l'especulació.**

3.6 Establir un procediment de segona oportunitat que permeti liquidar el deute hipotecari i, si cal, fer la reducció ordenada de tots els deutes que afecten les persones i famílies

El Reial decret llei 1/2015, de 27 de febrer, aprovat pel PP i anomenat mecanisme de segona oportunitat, reducció de mesures finan-

ceres i altres mesures d'ordre, ha estat una veritable estafa que no ha resolt el problema del deute que moltes famílies arrosseguen un cop han perdut el pis.

S'ha d'establir un procediment ràpid i econòmic que permeti liquidar i, si cal, reduir tots els deutes que afecten persones i famílies quan siguin sobre el domicili habitual. En aquest sentit, cal ampliar a tot l'Estat les mesures que preveu la Llei 24/2015 de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, aprovada al Parlament de Catalunya el passat 29 de juliol.

A banda d'això, cal garantir que les persones que signin una dació en pagament relativa al seu habitatge habitual, liquidin la totalitat del deute i tinguin una opció de real·lotjament en lloguer social.

Per això proposem:

- **Establir un procediment extrajudicial per resoldre situacions de sobreendeutament.** En cas de falta d'acord, s'iniciaria un procediment judicial.
- **Alliberar del deute també les persones fiadores**, sempre que tinguin amb la persona deutora una relació de parentiu o de consanguinitat o afinitat fins a tercer grau.
- **Possibilitar l'aturada dels processos d'execució hipotecària i desnonament** en qualsevol moment mitjançant la consignació de les quotes vençudes.
- **Instaurar l'obligatorietat d'acceptar la dació en pagament** en procediments d'execució de deutes hipotecaris vinculats a l'habitatge habitual amb alliberament del deute que teòricament pugui sobrepassar el valor de l'habitatge objecte d'execució.

3.7 Contrarestar les condicions avantatjoses dels fons d'inversió respecte a les persones afectades en la compra de préstecs hipotecaris

Actualment les entitats financeres estan venent a fons d'inversió (fons voltor), paquets de deutes hipotecaris per un valor molt inferior al que les persones deutores haurien pogut alliberar-se del deute. Aquesta injustícia empitjora la situació d'emergència social de les persones afectades per desnonament, que gairebé no reben ajuts de cap tipus per superar aquesta situació.

S'obligarà a les entitats financeres a cedir els préstecs hipotecaris als titulars dels habitatges amb les mateixes rebaxes i condicions que els que ofereixen a aquests fons d'inversió i, en tot cas, establir el dret de tempteig i retracte a favor de les administracions públiques competents en matèria d'habitatge perquè es puguin mantenir els mateixos ocupants.

En el cas que l'entitat financera vulgui dur a terme una operació d'aquestes característiques, ho haurà de comunicar amb tres mesos d'antelació a les persones titulars de les hipoteques.

3.8 Aprovar una nova llei d'arrendaments urbans que protegeixi els arrendataris i fomenti l'habitatge de lloguer

Una nova LAU hauria de considerar el lloguer com una forma habitual i no excepcional d'habitatge, i fomentar-lo, tant des del sector públic com des del privat. El mercat de lloguer s'hauria de basar en períodes d'amortització llargs i rendibilitats habituals en altres sectors, que garanteixin l'estabilitat dels arrendataris. La curta durada dels contractes i la manca de garantia de continuïtat és el que provoca que s'opti per la propietat de l'habitatge i la hipoteca, la qual cosa dificulta la mobilitat personal, fa perdre oportunitats laborals i redueix el marge de l'economia personal, que altrament podria destinar-se a projectes de creixement personal o d'emprenedoria professional.

Per això proposem:

- **Promoure i regular el lloguer a preu social** d'habitatges privats, subvencionant la diferència o a canvi d'ajuts a la rehabilitació i avalant-ne el cobrament.

- **Incloure la modificació del preu del lloguer en funció de l'estat dels elements comuns de la finca.** La progressiva degradació de les finques hauria de fer revisar a la baixa el preu del lloguer, introduint una valoració periòdica objectiva dels immobles.
- **Regular els pactes de reducció de lloguer de l'habitatge a canvi de millores.**
- **Protegir els contractes antics** atenent al fet que la inversió inicial ha estat sobradament amortitzada, per mantenir la població gran als barris més antics.
- **Introduir la pròrroga automàtica o la cessió de contracte,** amb actualitzacions del lloguer en funció de l'IPC i de la valoració objectiva de les finques.

4. Educació

La construcció d'una societat lliure, justa i digna requereix optar per un model d'educació que sigui coherent i consistent amb aquesta aspiració.

Una societat serà més lliure en la mesura que la ciutadania que la conforma té la possibilitat d'accedir a oportunitats de formació i de creixement que satisfan les seves necessitats personals i col·lectives al llarg de tota la vida. Alhora, una societat serà més justa si és capaç, entre d'altres, de fer de l'ensenyament una aposta per l'equitat. Per això, retallar despesa en educació significa vulnerar la dignitat de molts ciutadans i ciutadanes que veuen limitada la seva capacitat de fruit del que hauria de ser un dret. Així mateix, cal reivindicar una pedagogia que situa el creixement integral de la persona en la seva comunitat com fita principal, i que fa del procés educatiu una formació per una ciutadania activa, crítica, participativa i transformadora. Educar durant l'ensenyament no ha de suposar una discriminació sota cap principi, i per aquest motiu cal vetllar per la gratuïtat i la igualtat en l'accés des d'un sistema públic garant d'aquesta justícia. En definitiva, la construcció d'una societat digna implica que tota persona ha de poder exercir el seu dret a l'educació amb plenitud.

4.1 Enfortir un sistema d'educació pública i de qualitat per a tothom

Amb l'arribada del nou segle, la UNESCO estableix que l'educació ha de ser per a tothom, per tal que esdevingui un motor de desenvolupament individual i social, i sigui capaç d'atendre la diversitat de necessitats i objectius de les societats que hi participen. Per garantir la consecució d'aquesta finalitat, cal que l'educació s'entengui com un servei públic sota criteris de gestió democràtica i equitat, així com també de no discriminació.

Des del 2004, a l'estat espanyol la xarxa pública va començar la seva davallada en benefici de l'escola concertada. A primària el 28% de l'alumnat estudia en centres privats sostinguts per fons públics, quan la mitjana de l'OCDE és del 8%. A l'estat espanyol, les escoles privades sostingudes per fons públics són un 30%, mentre que la mitjana europea és d'un 10%.

L'existència de dues xarxes segons titularitat i el benefici que els darrers governs conservadors han concedit a la titularitat privada trenquen el consens al voltant del dret a l'educació que va establir la LODE, i introdueixen una desigualtat creixent al sistema que impedeix que s'assoleixi l'objectiu de l'educació per a tothom.

Considerem que una educació pública de qualitat és l'única manera de garantir l'equitat i evitar les discriminacions per raó de sexe o de criteris socioculturals. La llibertat d'ensenyament sempre ha d'estar subordinada al dret a l'educació, i per això és imprescindible enfortir un sistema d'educació pública i de qualitat.

Des d'EN COMÚ PODEM proposem:

- **Establir un mecanisme d'auditoria general i permanent de l'educació concertada**, i un sistema de penalitzacions i revocació de convenis per tal de fer front a possibles irregularitats que s'hi detectin.

- **Reduir progressivament les escoles concertades.** Les places públiques de proximitat creixeran de forma progressiva fins a substituir les places concertades.
- **Revocar de forma automàtica els concerts dels centres escolars privats** que segreguen per raons de gènere, religió i elit econòmica.
- **Incrementar la despesa en educació fins al 6% del PIB** mitjançant inversions procedents d'altres partides pressupostàries no prioritàries (com ara la de defensa).
- **Obrir una línia específica de finançament** pressupostari consolidat perquè els centres de titularitat privada que ho vulguin puguin transformar-se en centres de titularitat pública.
- **Desenvolupar un "Pla estatal d'educació per a tothom"** que financi les actuacions de les comunitats autònomes en matèria d'inclusió, equitat i igualtat d'oportunitats.

4.2 Fomentar una educació pública inspirada en valors d'interculturalitat, laïcitat, inclusió, civisme, cooperació, solidaritat i coeducació

L'educació pública garanteix l'atenció a la diversitat de les persones, siguin quines siguin les seves característiques. L'educació pública ha de ser l'espai social en el qual es pugui superar la visió de la diversitat com a problema, per entendre-la com una oportunitat d'enriquiment.

La diversitat cultural ha de ser un element nuclear del currículum escolar. Des d'una perspectiva intercultural, el currículum ha de ser capaç d'obrir oportunitats d'aprenentatge per tal que l'alumnat conegui i reconegui la diversitat lingüística de l'estat, afavorida per les migracions recents, i compregui la societat multicultural actual en clau de laïcitat. Volem una educació pública construïda sobre els principis dels drets humans.

Per això proposem:

- **Crear un Pla estatal de foment de l'educació inclusiva**, per finançar les accions de les comunitats autònomes en matèria d'inclusió.
- **Impulsar un Pla estatal d'aprenentatge de les llengües cooficials** de l'estat espanyol en aquelles comunitats autònomes que siguin monolingües.
- **Integrar els centres d'educació especial i el seu personal a la Xarxa Ordinària**, per reforçar d'aquesta manera l'atenció a la diversitat, i permetre que aquests centres puguin establir-se com a centres de recursos, un cop analitzades les necessitats territorials.
- **Introduir una xarxa de centres d'atenció educativa** per a alumnat amb dificultats severes per a l'aprenentatge (motors, cognitives o sensorials).

- **Impulsar un Programa estatal per al foment de l'educació coeducativa**, per la igualtat de gènere i contra la violència masclista.
- **Revocar tots els acords en matèria educativa** que l'estat manté amb la Santa Seu i la resta de confessions religioses, i eliminar l'assignatura confessional de religió del currículum escolar, que quedarà exclosa de l'escola pública.
- **Establir l'aprenentatge-servei comunitari** com un contingut i una metodologia curricular durant les etapes de l'ensenyament obligatori.
- **Promoure un currículum que eduqui el pensament crític**, la creativitat, l'esperit solidari i el respecte als drets humans i el medi ambient, amb valors cívics i democràtics com a eixos fonamentals.
- **Parar especial atenció a l'etapa educativa de 0 a 3 anys**, tot atorgant-li caràcter universal no obligatori, i fomentar la creació de places suficients per a aquesta etapa i un currículum bàsic per garantir-ne el caràcter plenament educatiu.

4.3 Garantir l'exercici efectiu del dret a l'educació mitjançant la introducció de mesures de compensació econòmica que eliminin la desigualtat de partença

La crisi econòmica del darrers anys ha tingut un impacte negatiu en els sistemes educatius. En poc temps han augmentat els índexs més severos de pobresa entre les famílies de l'alumnat, i de retruc aquest alumnat ha accedit al sistema en condicions més precàries, les quals van des de l'alimentació fins als materials escolars i les activitats no lectives.

D'altra banda, la transformació complexa de les demandes educatives de la societat ha fet que avui dia el dret a l'educació no sigui equiparable al dret a l'escolarització. L'educació dels infants o joves avui no passa només per l'escola, i per aquest motiu cal repensar el dret a l'educació en clau comunitària.

Per garantir l'equitat cal acabar amb l'actual elitisme educatiu i afavorir que aquells sectors de la població amb dificultats econòmiques tinguin la possibilitat d'accedir a estudis postobligatoris.

Des d'EN COMÚ PODEM proposem:

- **Establir un Pla estatal de suport econòmic per als menjadors escolars de centres**, i garantir, en el marc normatiu corresponent, que siguin considerats com a espais educatius, els quals disposin de garanties laborals per a tot el personal i tinguin en compte les necessitats alimentàries específiques de l'alumnat, ja siguin socials, culturals o mèdiques.
- **Afavorir, en el camí cap a una educació completament gratuïta**, la dotació de suficients beques per tal d' assolir una educació obligatòria i no obligatòria pública.

- **Eliminar les taxes escolars** per etapes d'educació postobligatòria en funció dels nivells de renda de l'estudiant/família de l'estudiant.
- **Obrir una línia de finançament per a corporacions locals** que financi projectes municipals destinats a fomentar l'educació en el temps lliure i comunitària, en especial en zones socialment desfavorides.
- **Desenvolupar una línia de finançament específica per a comunitats autònomes** que fomenti l'actualització, renovació, socialització i reutilització de materials escolars.
- **Potenciar l'educació pública en el medi rural** com a element per fixar la població en les zones rurals i evitar contribuir al seu despoblament.
- **Promoure**, de forma corresponsable amb el món local, **projectes comunitaris d'atenció a les necessitats específiques de l'alumnat**, en funció de les necessitats territorials de cada zona, tot prestant atenció a les zones més vulnerables.
- **Promoure**, de forma corresponsable amb el món local, **projectes educatius que vinculin l'entorn social i territorial de cada centre educatiu**.

4.4 Augmentar progressivament la inversió en educació fins a aconseguir que en els propers anys representi el 7% del PIB

Espanya és un dels sis països de la Unió Europea, juntament amb Grècia, Xipre, Portugal, Hongria i Romania, on més ha caigut el percentatge del PIB que es destina a educació, que se situa actualment en el 4,8%.

És evident que aquest percentatge no pot assegurar un sistema públic d'educació que garanteixi el dret universal d'accés a l'educació en condicions d'igualtat i democràcia.

En una societat democràtica, les administracions públiques han de possibilitar que el sistema públic d'educació rebi el màxim de recursos i reforços possibles.

EN COMÚ PODEM garantirà el dret fonamental d'accés a l'educació i de participació en una educació de qualitat per a totes les persones a través de diverses accions:

- **Incrementar progressivament el percentatge del PIB dedicat a l'educació**, per poder assolir, en finalitzar la legislatura, almenys la mitjana de la Unió Europea, situada en el 5,6%.
- **Constituir un fons de cohesió educativa que corregeixi els desequilibris i les desigualtats territorials** en el marc local, en tot el conjunt de l'Estat.

4.5 Recuperar i repensar les condicions bàsiques dels centres educatius

L'Estat, com a garant de l'educació de tota la ciutadania, té l'obligació de realitzar un rigorós treball de planificació educativa. Aquest procés ha d'involucrar les administracions públiques per tal que en resulti un bon mapa escolar, una bona política d'admissió d'alumnat i la dotació d'unes bones instal·lacions que responguin a les necessitats educatives de cada comunitat.

Així mateix, el treball de planificació ha de preveure que els centres tinguin una plantilla professional suficient per cobrir les necessitats de tot l'alumnat que integra la comunitat educativa.

Després de les retallades dels últims anys, cal recuperar els criteris pedagògics per dur a terme aquesta planificació, la qual no ha d'estar sustentada per criteris econòmics.

Per això, EN COMÚ PODEM proposarà un seguit de mesures per subvertir aquesta situació:

- **Revisar les ràtios alumnat/ professorat** a primària i secundària i als cicles formatius, d'acord amb les indicacions europees.
- **Mantenir les infraestructures de forma correcta i adient.** Establir diàlegs amb la comunitat educativa de cada centre i aprofitar les obres de manteniment i/o de millora com a motors d'innovació educativa.
- **Fomentar l'escola rural**, a partir del restabliment dels criteris que es feien servir abans de les retallades per obrir o tancar escoles rurals: 5 alumnes per obrir-les i 3 alumnes per tancar-les.
- **Incorporar a l'educació els ensenyaments artístics** en tots els espais educatius formals, no formals o informals, amb l'objectiu de promoure valors com la creativitat, la capacitat crítica o la sensibilitat. Per fer-ho, cada centre disposarà de professorat específic.
- **Fomentar l'ús de recursos pedagògics i psicopedagògics** als centres, tot reconvertint-los en motors de la innovació pedagògica.

4.6 Fomentar la formació al llarg de la vida, tot millorant els nivells educatius obligatoris, postobligatoris i infantils, així com impulsant la creació de centres per a persones adultes

En el context actual, marcat per la globalització dels processos econòmics i socials, que les persones es formin és imprescindible, perquè permet la seva adaptació crítica i la seva participació activa en la societat, la seva intervenció, des de la localitat en la complexitat mundial, i el manteniment de la seva autonomia en un món en què la informació està controlada des de diversos centres de poder econòmic i polític.

Aquest propòsit reclama polítiques educatives capaces de considerar la formació com un procés que es desenvolupa durant tota la vida i que, més enllà del concepte tradicional de "reciclatge" en l'esfera professional, preveu el desenvolupament formatiu en totes les dimensions que configuren la trajectòria vital de les persones.

Des d'EN COMÚ PODEM serem sensibles amb aquesta concepció de la formació al llarg de la vida i per això treballarem per:

- **Promoure que la titularitat, el finançament i la gestió d'equipaments i programes** per atendre la franja de 0 a 6 anys siguin **públics, gratuïts i d'accés universal**, com a garantia de qualitat, equitat i accés lliure i gratuït, per a totes les famílies que ho demanin.
- **Assegurar que les diferents administracions educatives** promoguin una xarxa de centres públics d'educació de persones adultes que garanteixi la seva suficiència i que sigui diversificada en formats presencials i a distància.
- **Garantir una oferta pública d'ensenyaments d'idiomes** de caràcter reglat i dins del marc comú europeu, donant protagonisme a les llengües presents a l'Estat, amb la garantia dels sis nivells definits en el marc comú europeu per a l'ensenyament de les llengües.

4.7 Promoure un sistema educatiu que eduqui en la ciutadania i la construcció d'una societat democràtica i participativa

Si volem viure en democràcia hem d'aprendre actituds democràtiques. Un dels espais socials privilegiats per adquirir aquests coneixements és l'escola, un context que possibilita la convivència, el diàleg i la cooperació. La democràcia s'aprèn exercint-la, però la LOMCE va en direcció contrària a aquests principis. Que les decisions tornin a centralitzar-se i que el poder torni a concentrar-se en òrgans unipersonals dificulta la construcció d'un ambient democràtic i participatiu en el món escolar. Cal recuperar la cultura democràtica del sistema educatiu, millorar-la i aprofundir-hi.

Per això a EN COMÚ PODEM proposem:

- **Derogar la Llei Wert.**
- **Recuperar els consells escolars** com a òrgans màxims de participació i presa de decisions dels centres sostinguts amb fons públics, i promoure'n la seva millora.
- **Garantir els drets de l'alumnat** amb programes de foment de la participació a les etapes d'educació obligatòria i de participació activa en la presa de decisions.
- **Crear línies de suport específic** per a la creació i/o enfortiment d'associacions de famílies als centres escolars.
- **Incrementar l'autonomia curricular** dels centres escolars i la seva participació en els processos d'avaluació de l'alumnat, del professorat i dels centres. Impulsar línies de finançament de programes per a l'autonomia dels centres escolars.

- **Afavorir la creació de xarxes de centres** en els territoris que comparteixen objectius i acorden accions mancomunades per resoldre'ls des de l'autonomia. Enfortir, també, el paper dels ajuntaments per constituir autèntiques comunitats educatives en xarxa en les zones educatives de referència.
- **Promoure plans d'acollida** per atendre l'alumnat nou que s'incorpori al centre educatiu, especialment aquell que provingui de famílies migrades.

4.8 Dignificar i promoure la formació professional com una opció educativa postobligatòria de qualitat i al servei de les necessitats de la ciutadania

La formació professional continua essent una assignatura pendent del sistema educatiu espanyol. Tot i la racionalització de les titulacions i currículums duta a terme les dues darreres dècades, i el fet que els CFGs han rebut la qualificació d'“educació superior”, aquesta opció formativa és vista per la ciutadania com un itinerari de segona categoria.

D'altra banda, l'orientació de la formació professional envers el món del treball en exclusiva, deixant de banda aspectes més humanístics i globals, ha deixat aquest tipus d'educació en mans del mercat i ha empès els joves que hi participen a abandonar un sender d'educació al llarg de la vida. A més, la formació professional bàsica de la LOMCE segrega l'alumnat ja durant l'ESO, amb l'únic objectiu d'acomplir els criteris de convergència educativa europea ET2020 pel que fa a l'abandonament escolar prematur.

Per això, des d'EN COMÚ PODEM ens comprometem a:

- **Garantir la gratuïtat de tots els estudis de formació professional o de qualificació professional.**
- **Ampliar l'oferta de formació professionals** als centres de titularitat pública, amb una planificació que respongui tant a les demandes del mercat laboral com a les de la ciutadania del territori de referència.
- **Regular els aspectes docents i laborals** en els convenis de la formació en centres de treball, de manera que les empreses assumeixin la seva responsabilitat social i l'alumnat tingui accés a una remuneració justa.
- **Diagnosticar les causes de l'abandonament en els Cicles de Formació de Grau Mitjà i al Batxillerat, i promoure programes de reintegració** al sistema per als exalumnes que abandonen aquesta formació professional sense acreditar-ho. Derogar la formació professional bàsica i recuperar la comprensivitat de l'ESO en tota l'etapa.
- **Enfortir i ampliar l'oferta de Cicles Formatius de Grau Superior** en el marc dels centres d'educació secundària, i facilitar l'accés de l'alumnat als estudis universitaris mitjançant sistemes de convalidacions que reconguin el capital formatiu dels titulats en aquesta formació.

4.9 Elaborar participativament una nova llei per tal de donar estabilitat i dinamisme al sistema educatiu

En els últims 35 anys s'han elaborat 7 lleis educatives, pràcticament sense comptar amb la participació de la comunitat educativa, la qual cosa és un despropòsit.

En el cas de l'última d'aquestes lleis, la LOMCE, la qual ha significat un retrocés considerable en les polítiques educatives, la participació de la comunitat educativa ha estat nul·la. Una de les nostres primeres mesures serà la seva derogació.

EN COMÚ PODEM vol contribuir a generar un impuls transformador que involucri a tota la ciutadania de forma permanent en la construcció del sistema educatiu.

Considerem que d'aquesta manera s'aconseguirà un procés estable i dinàmic que, com a primer resultat, conduirà a una nova llei d'educació basada en el desenvolupament personal i social al llarg de tota la vida.

Per a la consecució d'aquest objectiu proposem:

- **Realitzar un diagnòstic a fons de la situació actual** mitjançant un ampli debat entre tota la comunitat educativa, el qual permetrà detectar el nucli bàsic dels canvis estructurals que s'introduiran en el nou marc legal.
- **Establir equips de treball amplis i estructurats** en xarxa que coordinin la recollida de propostes i s'ocupin de dotar-les de coherència.
- **Sotmetre a discussió i votació les bases de la nova llei d'educació.**
- **Donar format jurídic i elaboració** precisa al resultat del pronunciament ciutadà.

4.10 Un sistema educatiu en millora permanent

Una de les claus fonamentals per tal que el sistema educatiu sigui capaç de respondre a les expectatives de millora de la societat és que estigui dotat d'un procediment d'entrada de professionals — que prevegi també la seva formació inicial i permanent— que sigui coherent amb els objectius que es pretenen aconseguir. La determinació de les estratègies per a aquests objectius ha de revisar-se contínuament mitjançant una avaluació global de tot el sistema que doti a tots els seus nivells d'eines per a la millora.

EN COMÚ PODEM es planteja:

- **Establir les bases d'una formació inicial i permanent** coherent amb una metodologia activa i participativa de l'alumnat, amb la innovació pedagògica i amb el treball en equip tant del professorat com de l'alumnat.
- **Incorporar nous perfils professionals** als centres educatius que recolzin les tasques educatives.

- **Garantir l'atenció tutorial** en totes les etapes educatives com a element prioritari per aconseguir la bona convivència als centres educatius i l'orientació necessària a l'alumnat.
- **Posar en marxa, de conformitat amb la comunitat educativa i la representació sindical**, un nou sistema de selecció del professorat que, de forma objectiva i transparent, i tenint en compte una formació pràctica, permeti el ple desenvolupament de les habilitats necessàries per dur a terme la tasca docent.
- **Dissenyar un procediment d'avaluació** del conjunt del sistema educatiu a partir de tots els elements que s'hi involucren i a tots els nivells. L'objectiu d'aquest procediment no ha de ser cap mena de competició sinó l'ajustament permanent de les estratègies als objectius, el qual ha de fer-se amb la participació àmplia i activa, tant en el diagnòstic com en les propostes de millora, de totes les persones involucrades en el procés.

4.11 Impulsar les metodologies actives i participatives

Davant d'una visió obsoleta de l'educació, presentada com una transmissió de coneixements, nosaltres la visualitzem com una guia d'estratègies d'aprenentatge per a la comprensió activa del món. És des d'aquest enfocament que creiem imprescindible desenvolupar les intel·ligències múltiples harmonitzades de l'alumnat i potenciar una educació creativa, crítica i solidària.

Sabem que no seria convenient imposar cap tipus de metodologia pedagògica, perquè generaria una reactivitat contraproduent. El que ens proposem és afavorir els intercanvis d'experiències de metodologies actives i participatives que molts grups han portat a terme, tot i les traves burocràtiques d'algunes administracions educatives. Volem que les administracions passin a estar decididament al costat de l'extensió i perfeccionament col·lectiu d'aquest tipus de didàctiques.

A més, considerem que un dels factors determinants en l'abandonament escolar és la falta de motivació que, en alguns estudiants, neix, precisament, perquè han de seguir un plantejament a l'aula que els considera mers contenidors de continguts apresos memorísticament i que resulta allunyat de les seves preocupacions.

Per tot això, proposem:

- **Fomentar i difondre el treball en xarxa interdisciplinari** entre equips que desenvolupen metodologies actives i participatives de l'alumnat.
- **Promoure les biblioteques i mediateques d'aula**, software lliure i recursos educatius oberts, garantint la formació del professorat per tal que pugui aprofitar aquests recursos.
- **Crear un pla de lluita contra l'abandonament escolar** prematur i un pla de xoc urgent contra el fracàs escolar i l'exclusió social, que passaria per l'eliminació immediata de totes les retallades aplicades a l'educació pública pels diferents governs centrals i autonòmics, per la dotació de personal especialitzat i de recursos necessaris per al suport a l'alumnat i per a la prevenció i atenció a la diversitat en tots els centres.
- **Aquest pla de xoc** contemplaria l'ús de **pedagogies inclusives** com a element clau contra el fracàs i abandonament escolar i contindria mesures contra l'assetjament escolar.
- **Assegurar que les administracions educatives garanteixin l'autonomia pedagògica** i la participació democràtica de tots els sectors de la comunitat educativa. Les administracions educatives tenen l'obligació de promoure l'associacionisme de tota la comunitat educativa en la gestió dels centres escolars.
- **Garantir una elecció democràtica, participada i transparent** de l'equip directiu i del consell Escolar de cada centre, a partir de la regulació del dret a vot de tots els actors de la comunitat educativa i de la promoció d'una direcció representativa i col·legiada.
- **Garantir la participació corresponsable** de les famílies en la gestió del centre educatiu.
- **Establir**, en aquells territoris que ho requereixin, **un pla d'obertura dels centres escolars al seu entorn**.

5. Universitat i recerca

El model d'universitat de EN COMÚ PODEM es basa en refermar l'autonomia universitària per evitar ingerències per motivacions polítiques, ideològiques o econòmiques, alhora que aprofundint en el compromís social de la universitat, tot combatent possibles elitismes o corporativismes interns i garantint una vertadera participació democràtica. La universitat és una peça clau en la sortida de la crisi i per això proposem dotar-la de recursos suficients i no permetre que cap persona no hi pugui accedir per motius econòmics.

A Catalunya s'ha comprovat que la situació de la universitat només ha fet que empitjorar i ens reafirma en les nostres propostes. S'han produït brutals retallades de les inversions en educació superior doblement perverses per formar part l'agenda privatitzadora de CiU i el Partit Popular però essent presentades com a sacrificis conjunturals per culpa de la crisi econòmica que ja estan pagant la majoria de la gent. Aquesta pressió mercantilitzadora, afegida a l'actual situació de crisi, fa que calgui una acció política ferma per mantenir i desenvolupar un sistema universitari públic i de qualitat que permeti el progrés social i econòmic del nostre país.

5.1 Garantir l'accés universal a l'educació universitària amb independència de la situació socioeconòmica

És una realitat que moltes persones joves i adultes no poden accedir a l'educació universitària a causa de l'increment de les taxes —especialment significatiu fou l'encariment, el 2011, de fins a un 67% del preu de la matrícula—, o de la impossibilitat de compatibilitzar formació i treball durant els estudis. Aquesta realitat pot conduir a un increment de la desigualtat social, i a un retorn dels nivells de formació universitària entre les classes populars de fa dècades.

Per aquest motiu, ens comprometem a:

- **Tornar**, en el primer any de legislatura, **als preus d'abans del 2011**, amb l'horitzó de la gratuïtat, tal com es fa en la majoria de sistemes universitaris europeus.
- **Despenalitzar taxes superiors** per a estudiants estrangers que acreditin insuficiència de recursos econòmics.
- **Facilitar les condicions per a l'estudi** de carreres universitàries en format de via lenta i/o d'horari nocturn.
- **Recuperar la segona convocatòria d'avaluació**.
 - Derogar el sistema 3+2 en els graus universitaris.

5.2 Proposar una nova Llei d'Universitats per garantir l'autonomia i la transparència de les universitats

Per tal de garantir la transparència i l'autonomia universitària, proposem una nova Llei Orgànica d'Universitats que incorpori les següents mesures:

- **El Claustre recuperarà el seu paper** en la presa de decisions estratègiques i tornarà a tenir caràcter decisor en qüestions estratègiques com el pressupost, els estatuts de la universitat o altres qüestions rellevants que afectin la plantilla.
- **La gestió i el govern de les universitats públiques seran participatius**, i es faran públiques i accessibles totes les informacions, especialment les econòmiques, sempre des del respecte a la privacitat de les persones.
- **No es podrà finançar universitats privades amb capital públic**, o en tot cas les universitats de gestió privada o mixta amb finançament públic s'hauran de convertir en universitats públiques.

5.3 Incrementar la inversió pública en educació superior fins al 2% del PIB per equiparar-nos amb la mitjana europea

Els sistemes universitaris català i espanyol han patit en les darreres dècades una manca crònica de finançament, fins a un 50% per sota de l'entorn europeu.

Per canviar aquesta situació proposem:

- **Augmentar la inversió en educació superior** en aquesta legislatura fins al 2% del PIB, tal com s'ha marcat Espanya en els objectius Europe 2020. Aquest augment d'un 0,7% del PIB (7.200 M €) de la inversió actual ha de permetre la progressiva reducció de les taxes de matrícula. A més, ha de servir per solucionar l'actual estat de falta de personal i per millorar la seva situació de precarització.

5.4 Augmentar la inversió pública en beques, de l'actual 0,11% fins arribar a la mitjana europea del 0,24% del PIB

Un dels principals impediments que troben les persones per accedir a la universitat és el cost d'oportunitat. Les beques actuals no cobreixen les necessitats d'una gran part de la població.

Per això proposem:

- **Augmentar la inversió pública en beques**, de l'actual 0,11% fins arribar a la mitjana europea del 0,24% del PIB.
- **Adjudicar beques salari per pal·liar el cost d'oportunitat**, tot basant els criteris d'adjudicació en la renda dels candidats.

5.5 Eliminar la precarització a les universitats i centres de recerca

Les polítiques que han provocat a retallades de més del 40% en els pressupostos de les universitats públiques, juntament amb les polítiques que han prioritzat el deute públic i han prohibit la contractació de personal, han dut les plantilles de personal a situacions límit. Els col·lectius dedicats a la investigació, tant a la universitat com a centres públics d'investigació, estan sovint subjectes a la

precarització laboral, causada per la falta de pressupostos i també per l'absència d'una carrera d'investigació planificada. Com a conseqüència d'això, sovint els investigadors abandonen la seva carrera o emigren a països on poden continuar desenvolupant la seva tasca.

Per això proposem:

- **Eliminar la limitació de reposició de personal actual**, permetent que les universitats renovin el personal que s'ha jubilat. Afavorir que el personal docent, investigador o d'administració i serveis acomiadat, o "no renovat" en els darrers anys tingui posicions preferents per a la contractació.
- **Acabar amb les situacions irregulars i l'abús** de figures com la del professor associat per cobrir la mancança de personal.
- **Implementar una carrera investigadora**, dissenyada gràcies a les recomanacions europees i a la consulta als col·lectius implicats, per subvertir la situació actual.
- **Garantir un salari mínim als investigadors** en etapa formativa predoctoral i postdoctoral, un salari mínim. La seva quantia dependrà dels anys d'experiència que acumuli cada persona.
- **Impulsar mecanismes que permetin crear contractes *tenure-track*** destinats a joves investigadors que han acabat la seva formació postdoctoral. A més a més, garantirem el finançament de projectes que contemplin la contractació de tècnics i , estudiants predoctorals o postdoctorals.
- **Crear contractes de reincorporació específics** per a la etapa que segueix a la **maternitat i paternitat**, per tal de protegir la conciliació laboral i familiar.
- **Garantir que les convocatòries siguin estables en el temps**, que tinguin un calendari fix i que compleixin el terminis marcats, tant per a les sol·licituds com per a les resolucions.

5.6 Incrementar les ajudes pre i postdoctorals

La formació de personal investigador i docent jove és essencial per al progrés de la societat i per a la supervivència de les universitats. Les ajudes actuals només cobreixen el 30% de les sol·licituds. Per això proposem:

- **Incrementar les ajudes a personal pre i postdoctoral**, de manera que arribin a cobrir fins a un mínim del 60% de les sol·licituds.
- **Impulsar que les ajudes** tinguin forma de contracte durant tota la seva durada.
- **Actualitzar l'import de l'ajuda**, que no ha canviat des del 2008, d'acord amb els increments en el cost de la vida.

5.7 Reformular els criteris d'avaluació de la carrera investigadora

Cal canviar l'escala de valors que regeix l'avaluació de la investigació i la docència a la universitat. Els mecanismes d'accés a la carrera d'investigació i docència han de ser lògics, coherents, unitaris i han d'evitar l'eterna endogàmia.

A més a més, cal possibilitar que les persones desenvolupin la seva carrera en tasca aquell àmbit on se sentin més capaces, ja sigui en la docència, en la investigació o en una situació mixta.

A EN COMÚ PODEM proposem:

- **Fer més transparent els processos d'avaluació** duts a terme per l'ANEP per adequar les avaluacions a la realitat universitària, tot emprant mecanismes que afavoreixin la participació de la comunitat universitària.
- **Valorar la docència** tenint en compte no només la quantitat d'hores impartides, sinó la seva qualitat. Alhora valorar positivament aquelles activitats dedicades a la divulgació científica.
- **Graduar l'avaluació d'acord amb la qualitat i l'impacte de la investigació** realitzada en cada moment, per valorar també les patents, la mobilitat entre centre i àrees, l'organització de congressos i fonamentalment l'execució de projectes col·laboratius, sobretot a nivell internacional
- **Valorar la gestió realitzada per investigadors principals** tenint en compte tant el grau de satisfacció del personal contractat com la gestió realitzada a nivell científic; es tindrà en compte la qualitat i no només el nombre de tesis doctorals dirigides, l'obtenció de projectes o de noves línies d'investigació.
- **Consolidar un sistema de seguiment anual de tesis doctorals.**

5.8 Consolidar un pla de mobilitat al llarg de la carrera investigadora

La mobilitat dels investigadors s'hauria de fomentar en totes les etapes de la seva carrera. Les estades a d'altres centres no només permeten adquirir nous coneixements i aprendre noves tècniques, sinó que potencien la cooperació amb d'altres grups d'investigació. S'ha d'entendre la mobilitat no com una finalitat en ella mateixa, sinó com un mitjà per aconseguir la excel·lència investigadora, la qual s'ha d'adreçar no únicament a investigadors espanyols a l'estranger, sinó també a investigadors comunitaris i d'altres països que vulguin treballar al nostre país. A més a més, s'ha d'estimular la mobilitat intersectorial i entre àrees de coneixement.

En els últims cinc anys la reducció del pressupost en investigació ha vingut acompanyada d'un descens en el nombre d'investigadors i de personal de recolzament a la investigació. Algunes d'aquestes persones han trobat una alternativa a la seva carrera a d'altres països, la qual cosa considerem com una pèrdua.

Per això ens comprometem a:

- **Consolidar plans de mobilitat** per possibilitar que els investigadors canviïn de centre com a mínim una vegada a la seva carrera investigadora. Aquest fet permet evitar l'endogàmia i els favoritismes existents a la universitat espanyola.
- **Promoure programes que afavoreixin l'intercanvi i la col·laboració entre grups**, per millorar la formació i establir noves xarxes de cooperació amb científics i centres d'investigació de prestigi internacional.
- Garantir el reconeixement a l'Estat espanyol de l'experiència professional adquirida a l'estranger, per promoure la reincorporació d'investigadors al sistema espanyol d'I+ D+i.
- Treballar per desenvolupar un programa de retorn per a investigadors joves expatriats.

5.9 Desenvolupar un “Pla estratègic de suport i foment a la investigació i la transferència de coneixement 2016-2020”

Les retallades econòmiques han afectat seriosament la capacitat d'innovació i de producció del sector de la investigació a l'estat espanyol. D'altra banda, el procés de relleu generacional normalitzat s'està interrompent a causa de la migració del talent a d'altres països, en què els joves investigadors troben més oportunitats (fenomen conegut com a *brain-drain*).

A més, en un moment en el qual la investigació resulta vital per promoure un canvi de model productiu que permeti a l'estat sortir de la crisi econòmica en què es troba, la transferència del coneixement es redirecciona cap al monopoli de les necessitats i el dictat del sector privat.

Per tot això, ens comprometem a elaborar un pla en què participin tots els actors implicats i que contingui com a mínim els següents aspectes:

- **Establir un programa de retorn per a investigadors joves expatriats.**
- **Crear una Agència Estatal Pública per al Foment de la Transferència del Coneixement**, amb una línia de finançament de projectes directament vinculada a l'ICO.
- **Introduir la figura d'investigador júnior** en el si de la normativa actual que reconegui avantatges fiscals i econòmics per als organismes públics i privats que l'utilitzin.
- **Duplicar l'import econòmic dels programes adreçats al foment de la investigació i el desenvolupament.**
- **Establir una línia específica de recerca**, amb una dotació econòmica que dupliqui l'actual, per als programes d'investigació de l'àmbit de les ciències socials i de les

humanitats que persegueixin la transformació social de la ciutadania, la participació ciutadana i l'aprofundiment democràtic.

5.10 Dissenyar polítiques científiques més transparents i socialment compromeses

La inversió de fons públics de recerca ha de tenir un retorn a la societat. Per tant l'estratègia científica i tecnològica portada a terme per un govern ha de ser transparent, compromesa i ha de poder ser avaluada pel conjunt de la societat.

Els centres de recerca són avaluats d'acord amb la seva productivitat científica, estratègia que genera un clima de sobrecàrrega i estrès. Per tal de compensar aquesta situació s'haurien de cercar fórmules d'avaluació addicionals que incentivin una millora en la qualitat de vida dels seus treballadors i treballadores. Per això ens comprometem a:

- **Revisar i modificar la despesa 46 (I+D+i) dels pressupostos generals de l'Estat** amb l'objectiu de reduir, fins a la seva eliminació, la recerca militar, i revisar la procedència dels préstecs inclosos en el capítol VIII, la quantia dels quals suposa el 62.4% del total de la despesa 46.
- **Divulgar els plans d'investigació.**
- **Invertir en la recerca dedicada a la ciència bàsica**, la qual és necessària per dotar de contingut les investigacions aplicades del futur.
- **Invertir en ciència aplicada a una millora de la qualitat de vida de les persones.** Això inclou: la qualitat de l'aire, aigua i aliments; els tractaments mèdics; el progrés tecnològic; l'estudi de plans de cohesió social i amb perspectiva de gènere; mètodes d'aprenentatge, de participació en la cultura o d'altres activitats cíviques; i els processos productius sostenibles.
- **Potenciar aquelles institucions que apliquin mesures socials** capaces de promoure la conciliació familiar, la igualtat d'oportunitats i l'estabilitat laboral.

5.11 Augmentar la inversió pública en R+D+i

El finançament públic de la recerca és bàsic per a l'assoliment de coneixements científics i culturals que redunden en el bé comú. La inversió privada no té capacitat per a grans investigacions que no donen un rendiment immediat. Després de 5 anys de retallades hem retrocedit al nivell d'inversió pública en R+D+i del 2007, el que suposa el 1,24% del PIB. Estem, per tant, lluny del 2% de la mitjana europea i del 3% que inverteixen països com Alemanya o Finlàndia. Això fa que el progrés científic i cultural de la nostra societat i el desenvolupament del país i de les seves perspectives econòmiques futures perilli i provoca que el personal investigador emigri a d'altres països per manca de recursos.

Per això proposem:

- **Augmentar la inversió pública en R+D+i fins que arribi al 3% del PIB**, tal com marquen els objectius Europe 2020 de la Unió Europea.
- **Fomentar la investigació sobre les problemàtiques socials urgents.**
- **Fomentar la investigació bàsica, artística i humanística.**
- **Fomentar la investigació que ajudi a la creació de teixit productiu de valor afegit.**
- **Augmentar progressivament la dotació pressupostària destinada a R+D+i fins que assoleixi almenys el 3%** del pressupost general de l'Estat. Aquest percentatge del pressupost haurà d'anar destinat als diferents sectors involucrats en el procés de recerca.
- **Garantir la inversió en els sectors de generació de coneixement**, formats pels científics i centres on es realitza

aquesta tasca de recerca, incloses universitats, organismes públics de recerca i altres centre d'R+D+i.

- **Optimitzar els recursos disponibles per a la recerca**, estimulando la inversió en equipaments i infraestructures, tot promovent el seu ús compartit entre laboratoris, instituts, universitats i parcs científics.
- **Invertir en els sectors de transferència i promoció del coneixement**, per tal que s'encarreguin de forma efectiva d'enllaçar els projectes d'investigació, desenvolupament i innovació (R+D+i) amb les demandes del sector privat i les PIMES; perquè es desenvolupi la inversió realitzada en cooperatives de l'economia social i solidària; i perquè serveixi per divulgar el coneixement científic i tecnològic a la societat, especialment a escoles i instituts.
- **Potenciar i col·laborar amb el sector de finançament que gestiona els recursos públics i les ajudes europees**, i incentivar la inversió privada vers la recerca no orientada.

6. L'esport com a dret de la ciutadania

L'esport és un dret dels ciutadans i les ciutadanes que forma part de l'exigència actual de qualitat de vida i que, per tant, ha de ser fonamentat amb recursos públics per l'Administració.

Les competències esportives en l'àmbit estatal haurien de quedar molt reduïdes, en coherència amb els estatuts d'autonomia que, com és el cas del de Catalunya, recullen el caràcter de competència exclusiva en aquesta matèria.

L'accés a la pràctica de l'esport és un dret que cal garantir perquè tothom pugui gaudir dels beneficis que suposa per a la salut i la qualitat de vida. També cal continuar promocionant i millorant l'oferta pública esportiva amb una diversitat prou àmplia d'activitats, que reculli de manera àmplia les necessitats de la població en funció de l'edat, les preferències i les possibilitats.

L'esport és un instrument d'integració social excel·lent per a les persones amb diversitat funcional, per a les persones nouvingudes o per a col·lectius amb situacions de risc d'exclusió social. També és important afavorir la pràctica d'activitats esportives entre la gent gran, adaptades a les seves necessitats, no només pels beneficis que comporta per a la salut sinó també com a espai de relació social, de manera que s'evitin situacions d'aïllament i soledat.

L'esport professional és una realitat que requereix una regulació eficaç que en garanteixi la incardinació en el sistema esportiu del país. Cal garantir especialment els drets dels i les esportistes professionals, l'honestetat de la competició i la contribució de l'esport professional al conjunt del sistema.

L'esport ha de ser organitzat de forma que respecti el medi ambient i que promogui l'aplicació de tècniques i de procediments que contribueixin al desenvolupament sostenible.

Per assolir aquests objectius, i d'altres, des d'EN COMÚ PODEM proposem:

- **Afavorir que tothom tingui accés a la pràctica de l'esport** i per tant, el govern de l'Estat ha d'incentivar, garantir i donar suport econòmic, a través de les comunitats autònomes, a les polítiques i programes esportius. Així mateix, ha de garantir el seu pluralisme i la igualtat d'oportunitats en l'accés a la pràctica esportiva, especialment en l'àmbit escolar i entre aquells col·lectius amb majors dificultats.
- **La violència als espectacles esportius és una xacra que cal eradicar definitivament** amb l'aplicació de la Llei contra la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància a l'esport.
- S'ha de continuar **treballant per a la prevenció i sanció del dopatge en l'esport** a partir de la Llei de protecció de la salut i contra el dopatge.
- **L'esport d'elit**, que genera molts diners, **ha de tenir una taxa que reverteixi directament en l'esport de base** quan es facin grans transaccions a l'hora de fer fitxatges.
- **Promoure el reconeixement de les seleccions catalanes**, i revisar el concepte d'exclusivitat a favor de l'Estat en la participació en competicions esportives oficials de caràcter internacional i, per tant, l'exclusivitat de les federacions espanyoles pel que fa a la gestió de programes coherents i globals d'esport d'elit.

7. Cultura

Quatre llargs anys, una legislatura sencera d'atac frontal a la cultura i al sector cultural. Cal revertir la situació i cal un nou enfocament de la política cultural a l'Estat que reconegui la plurinacionalitat, l'existència i promoció de diferents tradicions i realitats culturals, que clarifiqui i blindi les competències en cultura i garanteixi l'accés a la cultura, l'expressivitat cultural i un nou model de governança. Cal un canvi dràstic a nivell de tot l'Estat pel que fa a la política cultural amb un nou marc econòmic, laboral i jurídic per impulsar els sectors culturals.

7.1 Impulsar un pla de xoc cultural

Després d'anys d'atac frontal a la cultura des del govern central és urgent un pla de xoc que reverteixi la vulneració de la garantia de drets culturals a la ciutadania. En aquest sentit, cal desenvolupar un gran paquet de mesures que doni resposta a la situació d'emergència creada i fer-ho des del consens i la construcció col·lectiva d'alternatives a la realitat actual.

En aquest sentit, proposem:

- **Una nova fiscalitat** per a la cultura: amb l'aplicació d'un IVA del 4% (IVA superreduït) per a tots els serveis, instruments i productes culturals, fent desgravacions fiscals en el finançament de produccions culturals de fins al 30% per a cinema i altres tipologies de produccions de cultura en viu, i amb deduccions en l'impost de societats per a petites empreses culturals.
- **Una nova llei de mecenatge** i fundacions per impulsar i afavorir la participació dels sectors econòmics en la cultura, amb un increment de la quota de deducció de l'IRPF i de l'impost de societats (del 25% al 60% i del 35% al 70%), amb la possibilitat de dació en pagament de la quota autonòmica dels impostos estatals cedits, incentius fiscals a la compra i la donació d'obres a institucions públiques, incloent-hi quan l'autor sigui viu i amb deduccions fiscals en donacions per a projectes de *crowdfunding*.
- **Un nou marc laboral amb l'aprovació de l'Estatut de l'artista** que, entre altres mesures, contempli:
 - el reconeixement de la discontinuïtat en l'activitat i la preparació prèvia,
 - la consideració en la base de càlcul de la irregularitat dels ingressos i la deducció per despeses de material i transport,
 - la creació de la figura de l'autònom dedicat a professions culturals amb un règim de seguretat social propi, i
 - el reconeixement de la representativitat de les associacions professionals en la negociació col·lectiva i en el finançament corresponent.

7.2 Generar un nou marc competencial i administratiu

La cultura és competència exclusiva segons l'Estatut de Catalunya. Atès el desplegament competencial de la cultura, garantint el principi de subsidiarietat i d'igualtat per a tothom, cal executar els traspassos competencials, complir amb el principi de subsidiarietat i articular les mesures de projecció exterior de la realitat pluricultural de forma integradora i alhora singular de cadascuna de les cultures que conformen l'Estat. En aquest sentit, mesures concretes a prendre:

- **Polítiques de reconeixement de la pluriculturalitat:** augment del pressupost a fons destinats a l'edició i a la difusió de les diferents cultures que conformen l'estat espanyol, més ajudes a les traduccions, més pressupost a la internacionalització de les cultures. Reconversió de l'Institut Cervantes amb una aposta pluricultural i plurilingüística, i coordinació amb les altres institucions nacionals (en el cas català, amb l'Institut Ramon Llull i l'Institut d'Estudis Catalans). Facilitació de la cooperació i de la comunicació cultural entre les diferents comunitats autònomes, i especialment establiment de xarxes estables culturals dels territoris de parla comuna.
- **Traspassos de titularitats:** traspàs de la titularitat del Museu Arqueològic de Tarragona, conversió de les biblioteques provincials en biblioteques centrals urbanes, canvi legislatiu, traspàs dels arxius provincials i dels fons propis de l'Arxiu de la Corona d'Aragó i fer operatiu el Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, revitalitzant el centre i la seva projecció cultural i històrica, compliment immediat de la llei del retorn dels "Papers de Salamanca" i fer-ne efectiu el retorn. Nou marc per al Castell de Montjuïc sense presència del Ministeri de Defensa.
- **Recuperar l'aportació de l'Estat** al finançament de les grans institucions culturals catalanes.

7.3 Impulsar un nou model de governança de la cultura

Cal repensar les bases del nostre model de governança cultural, entenent la cultura com un bé comú. La cultura compta amb l'aportació que fan les diverses administracions públiques, amb la creativitat, amb una ciutadania activa, amb els sectors de la cultura i amb la llarga i potent tradició associativa cultural. Alhora la cultura no està aïllada de la relació amb altres àmbits centrals de la política pública, com l'educació, la investigació científica, el coneixement. Cal un model de governança que incorpori tots els actors amb un sol objectiu: una ciutadania culturalment més activa.

Per això proposem:

- **Aprovar normatives que estableixin** el marc de les diferents polítiques que s'han de desenvolupar des de la perspectiva d'un nou model de governança de la gestió cultural, amb el desenvolupament de regulacions que fomentin que els equipaments es gestionin a partir d'un contracte-programa i que es realitzin **concursos públics per al nomenament de les direccions**, obrint a la participació els seus espais de decisió.

- **Mesures de foment de models de contractació pública** que assegurin un tracte ètic als treballadors de la cultura, assegurant-ne els drets.
- **Pla de foment de la cultura de base** que permeti un major empoderament de tot el sector cultural i de la ciutadania en general.
- **Incrementar el pes i la participació municipal en el foment de la cultura** apostant per la cultura de proximitat com a model de governança.
- **Potenciar la relació entre els àmbits de la cultura i l'educació.**

7.4 Aprovar una nova llei de propietat intel·lectual

La propietat intel·lectual s'ha d'entendre com un dret que fomenti la creació i no com un element que constreny l'accés a la cultura. Des d'aquesta filosofia es proposa:

- **Reformar la llei de la propietat intel·lectual**, adaptant-la a les legislacions més avançades en el marc de fer compatibles els drets d'autor, l'impacte de les noves tecnologies, els nous factors i agents que intervenen en els drets d'autor, i la societat, conciliant els necessaris drets d'autor i l'accessibilitat universal i els drets dels usuaris. Les línies mestres d'aquesta nova llei han de ser:
 - Revisió del cànon aplicat a les biblioteques, tant del concepte com del finançament.
 - Domini públic de tots els fons en propietat i/o dipòsit a les institucions públiques.
 - Pla de foment de la cultura lliure.

7.5 Impulsar la igualtat de gènere en l'àmbit cultural

Hi ha un consens generalitzat sobre la importància de la cultura com a instrument de progrés social, tanmateix les raons de gènere continuen sent motiu de discriminació tant en l'accés com en la producció cultural.

Aquesta discriminació no es produeix tan sols en termes quantitatius, sinó també qualitatius: cal que eradicuem les regles masculinitzades del sector i creem metodologies noves que permetin la construcció d'imaginari més democràtics i igualitaris.

Amb aquest objectiu, proposem:

- **Reequilibrar els pressupostos** mitjançant accions positives que suposin una descentralització i una democratització de la cultura, de manera que prenguin el protagonisme col·lectius que s'han vist discriminats.
- **Corregir el dèficit històric i la invisibilitat** a la qual s'han vist sotmeses les dones artistes mitjançant mesures positives en l'adquisició i la gestió del patrimoni.
- **Fomentar la creació cultural** amb perspectiva de gènere.
- **Garantir que els esdeveniments culturals de titularitat pública** o que comptin amb **ajudes o subvencions** adoptin la igualtat de gènere com a principi, tant pel que fa als participants com als continguts.
- **Incloure una guia de bones pràctiques** en matèria de gènere a totes les institucions culturals de titularitat pública i promoure'n l'adopció per part de les de titularitat privada, així com vetllar pel compliment dels plans d'igualtat i per la presència d'agents d'igualtat a les institucions.

8. Llengua catalana

EN COMÚ PODEM aposta per potenciar la llengua catalana i l'oc-
cità a l'Aran com a instrument d'igualtat d'oportunitats, de co-
hesió social i de ciutadania.

En aquest sentit, proposa l'assoliment dels objectius generals se-
güents:

- **Recuperar la plena normalitat de l'ús del català** com a llengua pròpia de Catalunya en tots els àmbits de la societat.
- **Aconseguir el reconeixement i la promoció exterior** de la llengua catalana, a tots els nivells.

En base a aquests objectius generals, EN COMÚ PODEM pro-
posa:

- **Oficialitat dins del propi territori** i cooficialitat als òrgans i les institucions que comparteixen les quatre llengües de l'Estat: oficialitat oral i escrita al Congrés, al Senat, a la resta d'institucions, òrgans i empreses que comparteixen; oficialitat oral i escrita a l'Administració de Justícia (els radicats en la CA, CGPJ, TS, TC).
- **Reconèixer efectivament la igualtat de drets per als parlants de les quatre llengües oficials a l'Estat espanyol.** Adequació la legislació sectorial al principi de personalitat en l'àmbit espanyol.

- **Adequar les normatives que imposen l'ús de la llengua castellana** en el món socioeconòmic a la realitat plurilingüe de l'Estat i als drets lingüístics dels parlants.
- **Assegurar la presència de les llengües espanyoles** diferents de la castellana a les ràdios i televisions públiques i privades en horaris no marginals. Garantir desconnexions. Donar cobertura estatal a les emissores que depenen dels governs autonòmics i que emeten en llengües diferents de la castellana.
- **Reconèixer efectivament (l'Estat) la unitat de la llengua catalana.**
- **Fer cooperar els organismes competents en matèria de política lingüística dels territoris de llengua catalana.** Establir un acord entre els governs dels diferents territoris per tal de promoure el desenvolupament del patrimoni lingüístic i cultural comú.
- **Fer reconèixer plenament la llengua catalana a les institucions europees.**
- **Complir la Carta Europea de les Llengües Regionals i Minoritàries.** Fer la transició del model jurídic monolingüista castellà a una regulació jurídica del pluralisme lingüístic, interpretant el mandat constitucional dels articles 3.2 i 3.3 en els termes de la Carta Europea.
- **Elaborar el full de ruta cap a l'Estat plurilingüe.** Assolir un acord sobre plurilingüisme en els aspectes simbòlics i regular l'ús de les llengües al Congrés i al Senat.

9. Feministes i LGTBI+

Si bé la igualtat de dones i homes és un principi recollit en els nostres textos legals, les dones continuem ocupant posicions desiguals en un sistema que segueix reproduint expressions patriarcal tan salvatges com les violències masclistes i els feminicidis. La discriminació per raó de gènere, la vulneració dels drets econòmics de les dones o les persistents formes de control i tutela de l'autonomia de les dones sobre el seu propi cos són, entre altres, la constatació d'un model de societat que no ha aconseguit eradicar el masclisme que imposa un sistema heteropatriarcal.

Sense les dones els drets no són humans. Sense les dones no hi ha democràcia. És una qüestió inaplacable. Volem avançar cap a una societat que garanteixi la de justícia de gènere, que fagi efectius els drets humans per a les dones i que permeti avançar en la consolidació dels drets i l'eradicació de les violències masclistes.

És des del reconeixement de les aportacions dels feminismes a la millora del benestar col·lectiu i a la consolidació dels drets humans, que presentem les propostes programàtiques amb les que volem construir les noves polítiques amb les que transformar el nostre model de societat, per a conquerir la justícia social i de gènere, per a completar la nostra democràcia i per garantir la sostenibilitat de la vida.

9.1 Governança amb perspectiva de gènere

Des de la Declaració i Plataforma d'Acció de Beijing, el *mainstreaming* de gènere s'ha mostrat com l'eina més efectiva per introduir la perspectiva de gènere en totes les polítiques públiques, per tal que tinguin en compte de manera efectiva la diferència de necessitats i problemes de dones i homes en tots els aspectes de la vida.

- **Crear un departament de transversalitat de gènere** depenent de Presidència del govern que vetlli per la perspectiva de gènere en totes les àrees de govern, fent que el *mainstreaming* de gènere estigui present a totes les noves lleis, normes i polítiques.
- **Crear un Ministeri de Feminismes i Diversitat Sexual** amb un pressupost suficient per desenvolupar plans de treball efectius a nivell nacional.
- **Establir direccions d'igualtat de gènere** a tots els ministeris, a totes les secretaries generals i a tots els òrgans de govern.
- **Elaborar els pressupostos amb perspectiva de gènere** a tots els ministeris i a totes les àrees, així com dur a terme auditories amb visió de gènere amb l'objectiu de revisar les partides pressupostàries ja aprovades i en procés d'aprovació per tal de regular la distribució equitativa de la despesa pública amb perspectiva de gènere.
- **Vetllar per la inclusió de l'equitat de gènere a les empreses públiques.**
- **Avançar en l'ampliació i millora de la Llei orgànica per a la igualtat efectiva de dones i homes** en els següents aspectes: obligatorietat dels plans d'igualtat en l'administració i en

empreses menors de 250 treballadors i treballadores, mesures per abordar el sostre de vidre i la paritat, creació de la figura professional dels i les agents d'igualtat, supressió dels concerts amb centres que segreguin per sexe i de cara a establir la paritat en els òrgans de representació escolar, entre altres.

9.2 Promoure el drets econòmics de les dones i combatre la feminització de la pobresa

En l'actualitat les dones continuen concentrant els salaris més baixos, les jornades parcials i les feines més mal remunerades. Això té un impacte en els seus ingressos, en les seves prestacions per desocupació (més baixes i curtes que les dels homes) i en les seves pensions de jubilació (més baixes i sovint no contributives).

- **Impulsar un pla de xoc contra la precarietat laboral femenina** que inclogui la creació d'ocupació de qualitat i, entre altres coses, l'eliminació de la discriminació laboral de les dones (bretxa salarial, segregació horitzontal i vertical, etc.).
- **Eliminar la tributació conjunta dels matrimonis en l'IRPF** i les mesures de foment de l'autonomia econòmica de les dones.
- **Incloure de manera efectiva i plena les treballadores de la llar** en el Règim General de la Seguretat Social i en l'Estatut dels Treballadors i les Treballadores.
- **Augmentar les pensions no contributives** fins al mínim de les contributives.
- **Tenir en compte, per a la base cotitzable de la jubilació**, tots els moments cotitzats en la vida laboral: donar el mateix valor a totes les incursions temporals dins del món del treball oficial, incloent els canvis personals en el transcurs dels diferents cicles de la vida, i aconseguint, com a resultat, trencar amb el model homogeneïtzador masculí de participació en el mercat laboral.
- **Abordar, com a pla de xoc, la millora de les pensions de viduitat** més baixes fins que constitueixin el 75% del salari o de la pensió de la parella, i que arribin al 100% en cas que els ingressos resultants siguin inferiors als índexs de renda mínima. Impulsar un nou pacte social per al sistema de pensions que superi l'actual concepte de dret derivat de la parella, i el transformi en dret garantit per la condició ciutadana.

9.3 Reorganitzar els temps de cures i de treball assalariat per assolir la justícia de gènere i situar la sostenibilitat de la vida al centre

Establir nous pactes socials que atorguin valor al treball de cures i que abordin la relació dinàmica entre món productiu i món reproductiu, així com les formes en què aquesta relació reproduceix, en l'actualitat, les desigualtats de gènere. Per això, impulsarem una **Llei de promoció de la corresponsabilitat i la sostenibilitat de la vida** amb mirada integral i global, que inclogui els següents elements:

- **Impulsar permisos remunerats per atendre necessitats familiars de cura** sense perjudicar els drets laborals i socials de les persones treballadores.
- **Equiparar els permisos de paternitat als de maternitat** (per naixement, adopció o acollida) per a totes les persones treballadores, fent-los intransferibles i pagats al 100%, i ampliar-los tots a 18 setmanes en 5 anys; incloent totes les persones progenitores independentment del sexe, l'opció sexual o el tipus de família.
- Impulsar els canvis necessaris per vestir la **Llei de promoció de la corresponsabilitat i la sostenibilitat de la vida**, plenament efectiva, en normes laborals o regulacions de serveis socials, educació o salut.
- **Visibilitzar la importància d'assolir la corresponsabilitat vers les cures** i la sostenibilitat de la vida per part dels múltiples agents socials i econòmics.
- **Impulsar actuacions laborals, socioeducatives i comunitàries** dirigides a fomentar la corresponsabilitat dels homes en les cures.
- **Promoure el Pacte nacional pel repartiment equitatiu dels treballs i la racionalització dels temps i els horaris** que impliqui administracions, empreses, agents socials i la ciutadania. Crear un debat ciutadà sobre l'organització dels temps de treball productiu o laborals i dels temps per a la sostenibilitat de la vida, la quotidianitat, el gaudi, l'afectivitat, etc. Per abordar un dels factors clau per superar les desigualtats de gènere cal aprofundir en la divisió sexual dels treballs i avançar en la incorporació dels homes a la cura i els treballs reproductius i domèstics. Un pacte que posi les bases per fer un gir cap a un sistema econòmic ecològicament i humanament sostenible, el qual sigui realment equitatiu per a dones i homes.
- Per això, dins d'aquest gran acord cal promoure **mesures per a la racionalització dels horaris laborals** de tal manera que no determinin la vida i la resta d'àmbits de les persones.

9.4 Garantir el dret al propi cos, a la salut sexual i reproductiva

Cal garantir el dret a decidir sobre el propi cos i a fer-ho de forma lliure i segura, sobre els cossos, les sexualitats i les maternitats, amb normatives i estructures públiques.

- **Despenalitzar la interrupció voluntària de l'embaràs**, garantint el dret de les dones a decidir sobre la seva sexualitat i la seva maternitat de forma lliure, segura i gratuïta, així com, conseqüentment, derogant la reforma de la Llei de salut sexual i reproductiva i d'interrupció voluntària de l'embaràs sobre la imposició a les noies de 16 i 17 anys d'obtenir el consentiment patern o matern, fins i tot en casos de violència.
- Avançar en les garanties legislatives pels **drets sexuals i reproductius** de manera que s'inclogui l'educació afectiva i sexual en els currículums de l'ensenyament obligatori, la planificació i el desenvolupament amb eficàcia de l'accessibilitat

als mètodes anticonceptius dins la cartera de serveis de la xarxa pública, la millora i garantia de l'accés de les dones a la interrupció voluntària de l'embaràs de forma segura, gratuïta i amb la màxima qualitat, la derogació dels aspectes de la llei en què l'Estat exerceix una tutela sobre els drets de les dones, lesionant-ne així l'autonomia, tant pel que fa als tres dies de reflexió obligatoris abans de la pràctica d'un avortament com per la necessitat d'acompanyament de les dones de 16 i 17 anys.

- Garantir l'accés universal a una **atenció de qualitat de la salut sexual i reproductiva** de totes les dones i el desplegament dels recursos d'atenció que preveu la Llei de salut sexual i reproductiva.
- Recuperar **el dret a la salut pública universal i gratuïta** per a totes i garantir el dret d'accés a la targeta sanitària a totes les dones embarassades.
- Regular l'**objecció de consciència** per tal que el dret a l'atenció pública en la interrupció voluntària de l'embaràs, tant farmacològica com quirúrgica, quedi totalment garantit allà on hi hagi finançament públic i convenis de col·laboració, vetllant especialment per l'equitat territorial.

9.5 Lluita contra les violències vers les dones

Les violències masclistes són un greu atemptat contra els drets de les dones i, tal i com les defineix l'OMS, són una problemàtica de salut pública. Precisament perquè són una vulneració de drets i atempten contra la llibertat de les dones, proposem mesures urgents i de qüestió d'estat:

- **La violència masclista com a qüestió d'estat.** Crear un gran pacte social que elabori les recomanacions i les mesures per a la lluita contra la violència masclista. L'acord estarà integrat, a més, per les organitzacions feministes de defensa dels drets de les dones. Reforma de la Llei integral contra la violència de gènere, amb la finalitat d'introduir les violències masclistes en totes les formes d'expressió i per a la redefinició dels conceptes de "violència masclista" i "feminicidi". Construcció de l'Observatori de les violències masclistes.
- **Desplegar un pla de mesures urgents per a un abordatge integral de les violències masclistes** amb recursos i serveis per a la prevenció, la detecció, la protecció, la formació, l'atenció i la reparació, garantint una dotació pressupostària suficient per assegurar l'eficàcia de les mesures integrals regulades per llei, i donant suport als ajuntaments i els recursos de proximitat. Cal garantir els drets d'atenció, recuperació i reparació de les dones i les seves filles i fills. Es crearà també un procediment d'actuació institucional davant dels feminicidis, que condemni institucionalment el fet i asseguri l'atenció i el suport a familiars i comunitat.
- **Implementar el Conveni d'Istanbul i acomplir les recomanacions de la Convenció per a l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona (CEDAW, en anglès).** Donar formació obligatòria i suficient en perspectiva de gènere i en violències masclistes a cossos de seguretat i

òrgans judicials. Crear figures de suport en l'acompanyament i la informació en cossos de seguretat i òrgans judicials. Revisar les eines d'avaluació de risc i l'aplicació que se'n fa. Augmentar els serveis de peritatge (mèdic i psicològic) i garantir-ne la formació especialitzada, especialment en l'avaluació de fills i filles.

- **Reformar la legislació per garantir mesures adequades i efectives** perquè els antecedents de violència domèstica siguin tinguts en compte al moment d'estipular els drets de custòdia i visita relatius a fills i filles, i perquè l'exercici dels drets de visita o custòdia no posi en perill la seguretat de les víctimes de la violència, inclosos els fills i filles.
- **Desenvolupar una estratègia de prevenció transversal de les violències heteropatriarcal**s, tenint en compte les TIC, així com una estratègia de millora de la detecció en educació, salut i serveis socials.
- Implementar **protocols específics** per a les violències masclistes en els àmbits laboral, familiar i comunitari: mutilació genital femenina (MGF), matrimonis forçats, agressions i assetjament sexual...

9.6 Lluitar contra el tràfic d'éssers humans amb finalitat de prostitució forçada

El tràfic amb finalitat de prostitució forçada és una vulneració dels drets humans, tant sota la forma de l'esclavitud, segons els articles 4 i 5.3 de la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea (2010/c 83/02), com com una violència masclista greu, segons l'article 6 de la CEDAW. Calen polítiques per lluitar contra aquesta greu vulneració des del reconeixement dels drets de les víctimes, consagrats principalment en la directiva 2011/36/UE, i especialment dels vinculats a l'atenció integral i la protecció.

- Articular el ple desenvolupament de la **directiva europea relativa a la prevenció i la lluita contra el tràfic d'éssers humans** i complir el **Protocol de Palerm**.
- Constituir un organisme transversal per a l'**abordatge integral del tràfic i l'explotació sexual**.
- Implementar un **pla de lluita contra el tràfic d'éssers humans** que garanteixi la correcta coordinació interadministrativa d'intervenció i derivació de casos, de forma àgil i ràpida, entre comunitats autònomes.
- **Posar fi a les polítiques criminalitzadores** i basades en multes originades en ordenances municipals. Les multes administratives són un mètode ineficaç en la lluita contra el tràfic, que requereix mecanismes més complexos i especialitzats, basats en l'escolta, la proximitat i la protecció de les persones que la pateixen.
- Crear un **protocol d'abordatge desplegat territorialment que actuï des de la perspectiva integral** i per tant generi mesures de prevenció, detecció de riscos i de casos de tràfic amb finalitats de prostitució forçada, en què les entitats especialitzades tinguin un paper cabdal. L'atorgament de

recursos i drets a les víctimes no ha de supeditar-se en cap cas a la denúncia penal, tal com ho consagra la directiva 2011/36/UE. Per tant, tots els serveis i totes les prestacions municipals han d'estar en sintonia amb aquest paradigma.

- Millorar i incrementar l'**actuació policial i judicial contra les xarxes de tràfic de persones**. Millorar-ne la formació especialitzada i els protocols i els programes de testimonis protegides, d'adopció de mesures cautelars i assistència lletrada.
- Impulsar plans de suport per a les **organitzacions no governamentals** que treballen en la **defensa dels drets humans de les dones** i per a les que presten assistència i assessorament.

9.7 Garantir els drets socials de les persones que exerceixen la prostitució al nostre país

La legislació sobre prostitució a Espanya és molt confusa: el marc general legal és vague i la pràctica de la prostitució es mou en una situació d'alegalitat. Són els municipis, a través de plans i ordenances, els que regulen l'exercici de la prostitució a la pràctica, amb unes ordenances que han optat per un prohibicionisme, penalitzant clients i prostitutes. Com a conseqüència, es dona la persecució i l'assetjament de les persones que exerceixen la prostitució, empitjoren les condicions de salut i treball i es crea un clima d'inseguretat que augmenta la vulnerabilitat de les persones i la possibilitat d'agressions; afavoreix la reaparició de la figura del proxeneta, i beneficia, amb l'assetjament al carrer, els propietaris dels bordells, que imposen les seves normes i s'emporten un percentatge abusiu dels guanys de les persones que exerceixen la prostitució.

El reconeixement de l'activitat permetria a les persones que exerceixen la prostitució accedir a la ciutadania amb plenitud de drets, en igualtat de condicions en relació amb les altres persones treballadores, cosa que d'una altra manera se'ls nega, amb les implicacions de marginació i discriminació que comporta tal negativa. No es tracta merament de despenalitzar, sinó de regular amb la finalitat de protegir de situacions de tràfic i d'explotació sexual.

- Vetllar pels **drets laborals i socials**, salvaguardant l'accés als serveis socials i de salut de proximitat i garantint l'equiparació legal i l'accés a la justícia de les persones que exerceixen la prostitució, tot perseguint la prostitució forçada i l'explotació sexual.
- Eliminar **lleis i normatives que penalitzin** les persones que exerceixen la prostitució ("lleis mordassa", ordenances municipals penalitzadores, etc.).
- Fomentar **formes de treball autònomes i cooperatives** per part de les persones mateixes que exerceixen la prostitució.
- Obstaculitzar l'**existència de negocis del sexe** per part de tercers i augmentar el control dels clubs i altres negocis en què hi hagi prostitució amb la figura de "l'empresari".

- Revisar i implementar **programes de reinserció laboral** per a les persones que exerceixen la prostitució: plans de xoc contra la discriminació laboral, plans d'inserció laboral específics per a dones que volen abandonar la prostitució o plans d'integració laboral de les persones transsexuals que han exercit la prostitució (incloent quotes d'ocupació pública, per exemple).

9.8 Garantir el dret a la igualtat i a la no-discriminació per raó d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere

Lesbianes, gais, bisexuals, trans i intersexuals encara pateixen violències directes, simbòliques i institucionals, a la nostra societat. Malgrat els avenços legislatius, els prejudicis sobre la diversitat sexual i de gènere possibiliten discriminacions com ara el *bullying* escolar o el no-reconeixement de la diversitat familiar i de gènere en les administracions públiques.

Per protegir de manera efectiva els drets i les llibertats de lesbianes, gais, bisexuals, trans i intersexuals a tot l'Estat, proposem:

- **Aprovar una llei integral contra la LGTBIfòbia** que garanteixi el dret a la igualtat i a la no-discriminació en tots els àmbits socials i en totes les etapes de la vida de les persones LGTB+.
- **Establir un observatori estatal contra la LGTBIfòbia** que reculli casos de discriminacions i violències en coordinació amb diferents observatoris territorials.
- **Impulsar un pla estatal contra l'assetjament LGTB+** amb protocols per a la detecció, la prevenció i la intervenció en casos de *bullying* i *cyberbullying*.
- Modificar els formularis administratius per **reflectir la diversitat familiar i de gènere**, visibilitzar la diversitat de les persones LGTB+ i garantir la lliure expressió afectiva i de gènere en l'espai públic.
- **Garantir el dret d'asil de les persones LGTB+** que pateixen discriminacions als països d'origen per raó d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere.

9.9 Desenvolupar un marc d'atenció a la salut integral de les persones trans des d'una perspectiva despatologitzadora

Avui en dia, el canvi de nom i de sexe en la documentació oficial, així com les modificacions corporals, de les persones trans estan subjectes a un diagnòstic de trastorn mental. Aquest paradigma mèdic ha estat àmpliament qüestionat per diversos organismes i institucions i diversos països arreu del món han legislat per tal d'assegurar un abordatge de les necessitats de les persones trans des d'un marc integral i despatologitzador.

- **Elaborar un protocol des del Sistema Nacional de Salut** per establir la metodologia per acompanyar les persones trans des dels serveis públics de salut.

- **Aprovar una llei per al canvi de nom i de sexe** en la documentació oficial sense requisits, que inclogui els menors d'edat.
- **Garantir que les persones trans no vegin vulnerats els drets laborals** i l'accés al mercat de treball pel fet d'haver realitzat una transició en el gènere.
- **Desplegar en tot el territori programes socioeducatius** (no mèdics) d'informació i atenció a persones trans, a persones de gènere no binari, a persones en procés de qüestionament de la pròpia identitat o expressió de gènere i els seus entorns.
- **Eradicar els discursos cissexistes dels currículums escolars** i incorporar la perspectiva trans als programes de prevenció de les violències masclistes i la LGTBIfòbia.

9.10 Restablir el Pla Nacional sobre la Sida i garantir els drets de les persones que viuen amb VIH/sida

Les retallades a les polítiques de salut pública en VIH/sida des que es va iniciar la crisi econòmica són properes al 90%, i, així, el Pla Nacional sobre la Sida no afronta aquesta epidèmia, i no desenvolupa mesures efectives per a la prevenció, l'atenció i la lluita contra la discriminació i l'estigma de les persones seropositives.

L'augment de noves infeccions en homes que mantenen relacions sexuals amb homes (HSH) o la vulnerabilitat de grups de persones en situacions d'exclusió social o privades de llibertat fan necessari replantejar aquestes polítiques d'austeritat i aquesta manca de drets, i per això proposem:

- **Restablir el Pla Nacional sobre la Sida** amb prou dotació de recursos econòmics i de personal, i reincorporar-ne la secretaria al Ministeri de Sanitat.
- **Elaborar una estratègia integral**, entre comunitats autònomes, entitats, agents socials i la comunitat científica, de **prevenció, sensibilització i informació sobre el VIH i altres infeccions de transmissió sexual (ITS)**, de promoció de la salut i dels drets sexuals i reproductius, per eliminar l'estigma i les discriminacions.
- **Garantir el dret de totes les persones amb VIH/sida** a rebre una assistència integral i un tracte respectuós a la sanitat pública, independentment de la condició laboral o la situació administrativa.
- **Crear campanyes institucionals sobre la discriminació en relació amb el VIH/sida**, lluitar contra la serofòbia a l'àmbit laboral i protegir els grups de persones més vulnerables amb suport material i programes psicosocials.

9.11 Garantir el dret a la reproducció assistida a la sanitat pública de tot l'Estat a les dones lesbianes, bisexuals i a les que desitgin emprendre la maternitat en solitari

La normativa actual garanteix l'accés a la reproducció assistida només a les dones amb “un trastorn documentat de la capacitat reproductiva” o “absència d'embaràs després d'un mínim de 12 mesos de relacions sexuals amb coït vaginal sense ús de mètodes anticonceptius”. Així, les dones lesbianes, bisexuals o que volen emprendre la maternitat en solitari i que no tinguin problemes de fertilitat en queden excloses.

Aquesta exclusió suposa una discriminació per motius ideològics que vulnera els drets reproductius. També imposa una discriminació per motius econòmics, ja que les dones amb recursos poden

recórrer a la sanitat privada. Amb l'objectiu de corregir aquesta greu vulneració de drets a la nostra sanitat pública, proposem:

- **Garantir legalment i sense cap ambigüitat l'accés en igualtat** de condicions i a tot l'Estat de totes les dones a les tècniques de reproducció assistida a la salut pública, independentment de l'orientació sexual, l'estat civil i la situació personal o afectiva.
- **Adequar els protocols de reproducció assistida** a les diferents realitats d'usuàries per evitar un tracte heteronormatiu i una excessiva medicalització de les dones sense problemes de fertilitat.
- Modificar els formularis administratius en els processos de reproducció assistida per reflectir la diversitat familiar.

10. Joventut

EN COMÚ PODEM volem una societat on la gent jove pugui desenvolupar un projecte de vida propi i autònom. On els i les joves puguin accedir a una feina en condicions dignes i sense precarietat, a un habitatge digne, i on disposin d'uns serveis públics de qualitat que responguin a les seves necessitats socials, culturals, d'oci, entre altres.

10.1 Fer front al problema de l'exili econòmic i garantir la mobilitat europea dels i les joves

L'emigració dels i les joves per raó de la precarietat i l'atur és un problema de primer ordre al qual cal posar solucions. Ens cal saber de quantes persones joves estem parlant, quin perfil tenen, i crear un pla de retorn per a totes les que han hagut de marxar i volen tornar. Mentre estiguin fora, l'Estat ha de garantir els drets fonamentals de totes. Al mateix temps, cal incrementar l'accés a la mobilitat voluntària dels i les joves a Europa.

Per aconseguir això, proposem les següents mesures:

- **Mantenir un cens de persones emigrades** a partir del qual es pugui elaborar un pla de retorn a curt i mitjà termini.
- **Garantir el dret a vot de les persones** que han hagut d'emigrar.
- **Garantir el ple dret al sistema de salut pública de l'Estat** espanyol de les persones que han hagut d'emigrar.
- **Oferir acompanyament i assessorament jurídic als països d'acollida.**

10.2 Combatre l'atur i la precarietat juvenil

La precarietat i l'atur són alguns dels principals problemes del jovent. La taxa d'emancipació juvenil ha retrocedit a nivells de fa 10 anys. Ens calen polítiques públiques que garanteixin el dret de les persones joves a desenvolupar un projecte de vida propi. La problemàtica de l'atur juvenil no ens ha de fer oblidar la precarietat de la vida de la gent jove, un escull molt important, també, per al desenvolupament de projectes de vida autònoma.

Per fer front a aquesta situació, portarem a terme les següents mesures:

- **Garantir drets laborals dignes**, equiparació salarial respecte a la categoria professional i contractacions paritàries a l'ocupació que depèn directament o indirecta dels organismes públics, com els serveis d'ocupació públics (demanda de treballadors en formació) o els centres d'estudis, tant universitaris (contractacions d'investigació i beques de col·laboració), com els de FP (contractacions de pràctiques).
- **Fomentar i donar suport al cooperativisme** i les iniciatives d'economia social encarades a la joventut. Donar formació en drets laborals, cooperativisme i iniciatives d'economia social als centres de secundària.

— **Elaborar un nou pla per a l'aplicació de la Garantia Juvenil** que no incrementi la precarietat laboral i vital de la gent jove, havent derogat el Pla d'aplicació de la Garantia Juvenil elaborat pel PP i el Pla d'emprenedoria jove, que es basen en les bonificacions a les empreses i no són una mesura de lluita contra la precarietat laboral juvenil.

— **Posar fi a la precarietat dels becaris:** assimilar els "becaris" a qualsevol treballador per compte aliè, tant pel que fa als drets, com pel que fa a la inclusió al Règim General de la Seguretat Social. Evitar l'ús de la figura del becari per substituir llocs de feina estable. Propiciar que els representants dels treballadors Supervisin els convenis bilaterals entre empreses i centres formatius. Garantir que desapareixen totes les llacunes de cotització, sense restricció màxima d'anys, per a becaris i becàries, esportistes d'alt nivell en centres d'alt rendiment esportiu, artistes en etapa de formació i tots els col·lectius que per l'activitat professional o formativa hagin estat privats de les cotitzacions a la Seguretat Social durant períodes llargs de temps a l'inici de la carrera laboral.

10.3 Emancipació juvenil i projectes de vida per als joves

Crear una renda bàsica d'emancipació juvenil, que garanteixi uns ingressos mínims als i les joves per ajudar-los a emancipar-se i començar a plantejar-se el projecte vital propi, semblant a les que hi ha en alguns països nòrdics. Al mateix temps, introduir un model de beques salari per vincular a la capacitat econòmica dels i les estudiants i no deixar gent jove fora de la universitat per motius econòmics.

Garantir el dret de la gent jove a l'habitatge, mitjançant tres iniciatives:

- 1) **Foment de les iniciatives de cooperatives d'habitatge**, especialment de les destinades al lloguer, i d'altres models de cessió de l'ús.
- 2) **Creació de residències i allotjaments** protegits per a l'alumnat a preus assequibles.
- 3) **Creació d'un parc d'habitatge públic estatal**, que amplii els que tenen la Generalitat i els ajuntaments, destinat al lloguer o a models de cessió de l'ús de l'habitatge que mantinguin la propietat pública.

10.4 Fomentar la participació social i política de la joventut

La participació social i política de les noves generacions és imprescindible per al bon desenvolupament de la vida democràtica, per això fem una aposta clara pel foment de l'associacionisme en totes les seves formes i pel reconeixement públic d'entitats, organitzacions i institucions d'educació no formal que realitzen la seva tasca des de la gratuïtat i el voluntariat. Cal, així mateix, impulsar des de les institucions públiques un nou model d'oci no basat en la mercantilització. Necessitem institucions que, lluny

de criminalitzar els moviments juvenils amb mesures com la “llei mordassa”, els enforteixin. Per aconseguir-ho, proposem les següents mesures:

- **Fomentar l'associacionisme** com a espai d'empoderament de la gent jove, des del qual es participa en la transformació de la societat.
- **Garantir el dret de vot als 16 anys.** Si els 16 anys són una edat vàlida per treballar, també ho són per participar de la vida política amb plenitud de drets.
- **Reconèixer la tasca social d'entitats com les associacions d'escoltisme i esplai,** els sindicats i les

associacions d'estudiants, de mares i pares d'alumnes, etc., per garantir-ne les capacitats econòmiques, formatives i laborals.

- **Despenalitzar les drogues com el cannabis i fomentar la informació** sobre els efectes del consum de drogues per a un consum responsable i lliure.
- **Crear i recuperar els espais joves als barris.** Fomentar la formació en el lleure associatiu i la creació de feina per a joves que es volen dedicar al món del lleure.

11. Gent gran

EN COMÚ PODEM aposta per que la gent gran participi activament i de manera integral en la societat, reconeixent la contribució al benestar del país i el paper que han jugat i continuen jugant en relació amb la gent que els és propera, en relació amb les comunitats on viuen i es relacionen, i en relació al conjunt del país.

Cada dia s'incrementa més el nombre de persones grans en les nostres societats, per la qual cosa els recursos i esforços per fer efectius els seus drets també han de créixer. EN COMÚ PODEM es compromet a treballar per garantir condicions de vida dignes a la gent gran en el seu procés d'envelliment. Les persones grans han de seguir essent, el màxim de temps possible i amb els suports necessaris, tan útils i autònoms com resultin de l'exercici ple de la seva ciutadania.

11.1 Garantir un envelliment actiu, amb suficiència econòmica i de ple dret

Actualment comptem amb una major esperança de vida, i cal assegurar un envelliment actiu, com descriu l'OMS, i de ple dret.

Per dur-ho a terme es realitzarà:

— **Garantir la suficiència econòmica de les persones grans.**

Cap pensió per sota de l'Indicador de Renda de Suficiència de Catalunya: les pensions haurien d'apropar-se al Salari Mínim Interprofessional, que entenem que hauria de situar-se progressivament al voltant dels 1.000 euros. Millorar les pensions de viduïtat fins que constitueixin el 70% del salari o la pensió de la parella, i el 100% en cas d'ingressos insuficients. Endegar un gran Pacte Social i Generacional que prepari la societat per respondre al nou escenari de les dècades 2040 i 2050, acomplint els objectius anteriors.

— **Augmentar progressivament les pensions que estan al nivell més baix.** Crear la Pensió Bàsica Universal per sobre de l'índex de suficiència (que no seria necessària un cop aprovada la RGC). Suprimir el límit del 25% autonòmic per complementar les pensions no contributives, tenint en compte l'increment del cost de la vida.

— **Elaborar un pla per poder viure en autonomia:** ajuts econòmics, ajuts amb professionals adients, reformes

d'habitatges, etc., i serveis de suport a la vida quotidiana que garanteixin el dret a viure i envellir dignament a casa: universalitzar l'accés, com a dret de ciutadania, a una cartera integral de serveis d'atenció domiciliària, teleassistència i centre de dia, i garantir l'accés a una plaça pública de centre residencial per a totes les persones que ho requereixin.

— Potenciar l'envelliment actiu:

- Fer compatible la situació de pensionista amb activitats productives de servei social que possibilitin l'aprofitament de l'experiència i la vitalitat de moltes persones grans per a la millora del bé comú.
- Promoure la salut física i mental i una perspectiva del cicle vital en totes les polítiques per garantir l'envelliment actiu i saludable.
- Impulsar experiències adreçades a l'envelliment actiu i a la solidaritat entre generacions.
- Promoure els programes universitaris i culturals, així com l'alfabetització digital. Impulsar els programes d'oci de caire cultural i social, teixint espais de relació i solidaritat. Impulsar polítiques municipals intergeneracionals.

— Transversalitzar la perspectiva de la **gent gran** per al **desenvolupament de totes les polítiques:** atenció sanitària, serveis socials, urbanisme, mobilitat, cultura, esports...

— **Revisar els marcs jurídics i administratius de protecció.** Revisar la incapacitació i la tutela. Garantir el dret al testament vital i a la mort digna. Crear i donar suport a comitès de bioètica.

— **Fer un pla específic de prevenció del maltractament de la gent gran** en tots els àmbits i entorns (familiars, comunitaris, institucionalitzats) des d'una perspectiva de drets.

— **Crear equips interdisciplinaris** als centres d'atenció primària, per poder fer la valoració geriàtrica integral i avaluar i planificar actuacions.

— **Assegurar que tots els professionals sanitaris compliran les disposicions** del Document de Voluntats Anticipades i exigir que es registri oficialment i que els professionals hi accedeixin obligatòriament.

12. Migracions

És urgent un canvi d'enfocament total de les polítiques migratòries a l'estat, que continua basat en polítiques securitàries i repressives dirigides pel Ministeri d'Interior. Cal un enfocament des de polítiques socials i drets humans amb una forta aposta per l'apoderament de les persones, la participació i els drets polítics de la població migrant.

12.1 Garantir el dret a la sanitat universal

Les polítiques que, des del 2011, està desenvolupant el govern central suposen un atemptat contra la salut pública, perquè hi impedeixen l'accés a una part de la població. Per això, cal tornar al sistema sanitari universal.

Des d'EN COMÚ PODEM volem:

- **Derogar el Real decret 16/2012**, per recuperar la salut universal, i aplicar una modificació legislativa orientada a blindar el caràcter universal de la sanitat per tal que totes les persones, independentment de la seva situació administrativa, hi tinguin accés en les mateixes condicions que la resta de la població.
- **Garantir l'expedició de la Targeta Sanitària Europea (TSE)** a territoris de la Unió Europea, a Islàndia, Liechtenstein, Noruega o Suïssa, sense que s'imposin restriccions vinculades a la situació laboral de la persona que la demana.
- **Suprimir la retirada de la TSE** als aturats i aturades de llarga durada que siguin fora del país més de 90 dies.
- **Ampliar el temps de durada de la TSE** a dos anys i promoure convenis bilaterals fora de l'espai europeu per garantir la cobertura sanitària de les persones migrants fins que puguin incorporar-se al sistema sanitari del país d'acollida.
- **Garantir l'atenció sanitària immediata** als migrants espanyols retornats i als seus cònjuges i la seva descendència.

12.2 Promoure la ratificació del conveni 189 de la OIT sobre treballadores i treballadors de la llar

El col·lectiu de persones que treballen a la llar i tenen cura de les persones és vital per a la nostra societat; la seva tasca té un important impacte social i econòmic. Avui dia en formen part unes 700.000 persones, les quals es troben en condicions de precarietat laboral, en un marc normatiu que no garanteix la igualtat de drets entre treballadores i treballadors.

Per això proposem:

- **Adoptar mesures per assegurar la promoció i protecció efectiva dels drets humans** de totes les persones treballadores, de la llar de conformitat amb les disposicions del conveni 189 de la OIT.

12.3 Garantir el dret a vot de les persones emigrants

L'establiment del que es coneix com a "vot pregat", que afecta les persones que resideixen a l'estranger, suposa un obstacle per a l'exercici del dret a vot. Des que es va aprovar la normativa, la participació en les eleccions ha baixat, a causa de la complexitat dels tràmits, la manca de temps per dur-los a terme i la descoordinació entre la gestió i el temps electoral, cosa que afecta la qualitat de la nostra democràcia.

El dret a vot és fonamental en qualsevol sistema democràtic, i per això proposem:

- **Regular el dret al sufragi** mitjançant la via legal (a partir d'una reforma de la LOREG) i promoure la modificació de la Constitució espanyola per tal d'incorporar el dret a vot actiu i passiu en totes les eleccions per a les persones estrangeres a partir d'un any de residència a l'Estat espanyol.
- **Signar**, mentre això no es produeixi, **convenis de reciprocitat amb altres països** i garantir l'accés automàtic al cens electoral per a totes les persones que tinguin reconegut el dret a vot fruit de la signatura d'aquests convenis.
- **Suprimir la prohibició de crear partits polítics per part de persones estrangeres establerta en la LO 6/200b.**

12.4 Garantir el dret a vot de la població immigrant

Que una proporció significativa de la població real del país no pugui influir, a través del vot, en les polítiques que l'afecten, no solament atempta contra els seus drets bàsics, sinó que minva la qualitat democràtica del sistema.

Per això proposem:

- **Eliminar el vot pregat i establir** actualitzacions automàtiques i periòdiques del cens CERA mitjançant la renovació de la inscripció electoral cada 5 anys.
- **Ampliar el procés electoral de 2 a 4 setmanes**, perquè els i les votants disposin de més temps per enviar les seves paperetes.
- **Crear una circumscripció exterior** que doni veu als i les emigrants i canalitzi les seves demandes.
- **Millorar la informació electoral** proporcionada per les institucions.
- **Incorporar la votació electrònica.**

12.5 Establir els mecanismes que possibilitin el retorn de les persones migrants

Un dels efectes de la crisi és que molta gent s'ha vist obligada a marxar del país. Per tal que en el futur les i els emigrants tornin a

casa, s'han de crear uns diagnòstics i unes polítiques que produeixin les condicions adients per al seu retorn, que valorin la seva experiència i garanteixin la igualtat de drets per a tothom. Per assolir aquests objectius proposem:

- **Posar en marxa els mecanismes necessaris** que possibilitin el retorn dels migrants a partir d'un estudi sobre la realitat de l'emigració espanyola que ens permeti conèixer-ne les causes i característiques sociològiques.
- **Portar a terme polítiques de retorn** que s'adeqüin a aquest fenomen plural amb el suport de les administracions locals i l'Oficina de la Migració, tot intercanviant informació i assistència, per tal de facilitar el procés de retorn.
- **Reconèixer l'accés a la contractació pública** de l'experiència laboral adquirida a l'estranger, així com dels estudis i les titulacions d'idiomes expedides per institucions oficials estrangeres.
- **Millorar el sistema de contribucions** per al reconeixement dels anys cotitzats a països de la Unió Europea, i equiparar els drets de les persones emigrades als de la resta dels espanyols en tot allò relacionat amb els serveis socials (com en el cas de l'habitatge de protecció oficial).
- **Desenvolupar mesures per garantir pensions dignes** per als migrants residents a l'estranger que vulguin retornar.

12.6 Lluitar contra el tràfic de persones

Reafirmarem el paper central de les víctimes de tràfic de persones com a subjectes de drets, i actuarem de forma coordinada amb les autoritats estatals, autonòmiques i locals per protegir i identificar casos en què se n'hagi produït. Per això proposem:

- **Eliminar la responsabilitat penal de les víctimes de tràfic de persones** que es troben en situació irregular per no col·laborar amb les autoritats.
- **Formar professionals de l'àmbit jurídic** implicats en la tramitació de visats i sol·licituds d'asil, membres dels cossos i forces de seguretat de l'Estat i inspectors de treball amb una perspectiva psicosocial, i crear mecanismes d'atenció integral a les víctimes amb un enfocament integrador i transcultural, i mecanismes de protecció efectiva en casos de denúncia i més enllà del judici.
- **Garantir el dret a l'asil** a les persones que pateixin algun tipus de tràfic, així com afavorir la concessió automàtica de permisos de residència temporals per a les víctimes.

12.7 Derogar la llei d'estrangeria i facilitar el procés d'obtenció de la nacionalitat

La llei d'estrangeria suposa aplicar un tracte discriminatori i injust a les persones extracomunitàries que viuen a l'Estat, en restringeix els drets, i impossibilita que puguin circular i treballar.

Així mateix, el procés per a l'obtenció de la nacionalitat espanyola, establert en el codi civil, és un procés llarg i discriminatori, perquè els requisits són diferents segons la nacionalitat d'origen, i perquè obliga les persones que la demanen a passar un examen que un alt percentatge de les persones amb la nacionalitat espanyola no serien capaces d'aprovar.

Així doncs, cal treballar per:

- **Derogar la llei d'estrangeria.**
- **Suprimir el requisit de tenir un contracte laboral d'un any** tant per accedir a la regularització per la via de l'arrelament, com a la renovació del permís de residència i treball.
- **Escurçar els terminis requerits per adquirir la nacionalitat per la via de la residència:** dos anys de termini general tant per a persones residents, sense cap tipus de distinció, com per a persones refugiades.
- **Eliminar el test de nacionalitat espanyola i les taxes,** en l'actualitat requisits per poder obtenir la nacionalitat espanyola, i promoure polítiques d'acollida que permetin la integració plena i el respecte a la cultura d'origen de les i els residents a l'Estat.
- **Suprimir les traves burocràtiques** i els requisits discrecionals en el procediment d'obtenció de la nacionalitat.
- **Atorgar més rellevància al criteri del *ius soli*** (dret de lloc) en l'atribució de la nacionalitat d'origen.

12.8 Garantir els drets de les persones en els corredors humanitaris a la frontera sud

Les polítiques de control policial i securització a la frontera sud han demostrat la seva ineficàcia, a més de vulnerar en diverses ocasions els drets humans de les persones migrants. Considerem necessària l'aposta per polítiques migratòries i de fronteres alternatives, basades en el respecte i la garantia dels drets humans.

EN COMÚ PODEM proposem:

- **Establir els passos fronterers de Ceuta i Melilla** com a corredors humanitaris terrestres per garantir el dret d'asil i la seguretat de les persones que necessiten protecció internacional.
- **Agilitzar els processos d'admissió humanitària** i facilitar la reagrupació familiar de les persones refugiades amb familiars que viuen a Espanya.
- **Promoure vies legals i segures d'entrada a Espanya,** i flexibilitzar els processos de reagrupació familiar.

12.9 Garantir les condicions de les i els interns als Centres d'Estada Temporal d'Immigrants

Moltes persones internes als Centres d'Estada Temporal d'Immigrants (CETI) hi arriben després de trajectes en què han sigut víctimes d'una sèrie de maltractaments físics i situacions traumàtiques, condicions que no es contemplen als CETI. Avui dia els CETI no consideren la cobertura d'assistència de salut mental ni la formació i/o activitats socioculturals per a les persones internes. Malauradament tampoc es té en compte, en l'estructura dels CETI, la diversitat de les seves necessitats ni la necessitat d'oferir un tractament amb una perspectiva inclusiva.

Així doncs, proposem:

- **Ampliar les condicions i millorar les instal·lacions dels CETI.**
- **Oferir assistència en salut mental i psicològica** a les persones que es troben recloses als CETI, en el seu idioma.
- **Promoure la creació de centres d'acollida** amb perspectiva de diversitat que substitueixin els CETI i que satisfacin les necessitats fisiològiques de les persones que hi visquin. Aquestes centres dispensaran ajuda psicològica i d'aprenentatge, oferiran opcions d'oci a les persones refugiades, i facilitaran la creació de mecanismes per distingir les necessitats dels diferents grups que hi convisquin.

13. Diversitat funcional

En Comu Podem defensem que és necessari potenciar la vida independent de les persones amb diversitat funcional, i impulsarem polítiques que ho afavoreixin. Cal fer actuacions per evitar, quan així sigui possible, caure en situacions de dependència. És el cas de moltes persones amb diversitat funcional, que amb suports tècnics i socials podrien dur a terme una vida independent i evitar la seva institucionalització en residències i en l'àmbit familiar. Ens comprometem a estendre la figura de l'assistent personal per a les persones amb diversitat funcional que ho requereixin, i que vulguin optar per aquesta alternativa, superant les perspectives de caire assistencial, tecnocràtic i paternalista, amb polítiques que facin possible l'autonomia i la vida independent a les persones amb discapacitats, de manera que puguin desenvolupar de forma plena els seus projectes vitals i col·lectius.

13.1 Ampliar el dret a vot de les persones amb diversitat funcional

Des d'EN COMÚ PODEM ens assegurarem que totes les persones amb diversitat funcional puguin participar, de forma plena i efectiva, en igualtat de condicions que la resta de la ciutadania i a través del dret a vot, en la vida política i pública. Per això proposem:

- **Establir mecanismes per obtenir les dades** de la Junta Electoral Central sobre el número de persones amb diversitat funcional **que no poden exercir el seu dret a vot.**
- Realitzar accions que **afavoreixin la recuperació del dret a vot d'aquestes persones.**

- **Reformar la Llei Orgànica del Regim Electoral General (LOREG)**, per tal que qualsevol persona amb diversitat funcional pugui exercir el seu dret a vot i no pugui ser privada d'aquest dret en el futur.

13.2 Llei d'inclusió laboral de persones amb diversitat funcional

L'any 2013 es van comptabilitzar 1.428.300 persones amb certificat de discapacitat en edat de treballar (és a dir, d'entre 16 i 64 anys), xifra que representa el 4,7% de la població total de l'Estat. La falta de treball és un dels principals factors que pot portar una persona a situacions de pobresa o d'exclusió social. En l'actual situació de crisi socioeconòmica, la taxa d'atur és elevada; el 2013 afectava el 12,6% de la població activa. Per fer front a aquesta situació proposem:

- **Promoure una llei d'inclusió laboral de persones amb diversitat funcional.**
- **Augmentar en un 50% la taxa d'activitat al llarg de la legislatura.**
- **Proposar un nou marc legal d'inclusió laboral de persones amb diversitat funcional que se centri en l'atenció individualitzada**, la promoció de la formació i el recolzament individualitzat, durant el procés d'inserció laboral de la persona i que, un cop finalitzat aquest procés, contempli la implementació de noves formes d'accés i d'inclusió laboral de persones amb diversitat funcional.

Bloc 4. REVOLUCIÓ DEMOCRÀTICA

1. PROCÉS CONSTITUENT I DRET A DECIDIR
2. RADICALITAT DEMOCRÀTICA
3. SEGURETAT
4. JUSTÍCIA
5. DRET A LA INFORMACIÓ
6. LAÏCITAT
7. MEMÒRIA DEMOCRÀTICA
8. GOVERNS LOCALS I ORGANITZACIÓ TERRITORIAL
9. ACCIÓ EXTERIOR I UNIÓ EUROPEA
10. PAU, COOPERACIÓ I DRETS HUMANS

El canvi real que proposem, perseguim i impulsem des d'EN COMÚ PODEM se sustenta en un objectiu compartit molt bàsic i clar: volem una nova democràcia, en sentit ampli. Una democràcia de base, més justa, més igualitària, solidària, neta, participativa i que impregni tots els àmbits de la nostra societat, especialment tots els que tenen a veure amb el bé comú. Una democràcia que millori la qualitat de vida dels ciutadans i les ciutadanes d'aquest país, que posi fi a les desigualtats, que sigui respectuosa amb el medi ambient i que ens permeti aconseguir una societat realment justa.

És evident que el règim del 78 no ens permet assolir aquests objectius i és precisament per això que volem canviar-ho tot. Volem un nou model econòmic, social i ecològic; volem blindar els nostres drets socials i les nostres llibertats; volem garantir, millorar i ampliar els serveis públics i volem fer front a l'actual emergència social des de la plena sobirania. En definitiva, volem sobirania per decidir-ho tot i entenem que per fer-ho ens cal una veritable revolució democràtica. Només des de baix, radicalitzant la democràcia i situant la gent comú al centre de l'acció política, podem aconseguir el canvi real que albirem.

1. Procés constituent i dret a decidir

L'Estat espanyol viu una profunda crisi econòmica, social i política, de la qual la crisi territorial amb Catalunya és una de les expressions.

El model autonòmic sorgit de la Constitució del 1978 està esgotat. La sentència del Tribunal Constitucional del 2010 va vulnerar la voluntat majoritària de la ciutadania de Catalunya i va obrir la porta al procés de recentralització que està impulsant el Govern del PP. Avui la gran majoria de la societat catalana rebutja l'actual marc constitucional i estatutari, i vol exercir el dret a decidir lliurement el seu futur polític, en tots els sentits, com a expressió de la sobirania popular.

Les polítiques impulsades pels governs del PP i CiU han retallat drets i han trencat pactes socials fonamentals, la qual cosa posa en evidència la feblesa del marc jurídic i institucional per garantir els drets socials. L'emergència de nous drets ambientals, l'objectiu de la paritat o la laïcitat, entre altres, tampoc estan garantits.

1.1 Obrir processos constituents per canviar-ho tot

La sortida de la crisi política, social i nacional ha de passar per obrir processos constituents arreu de l'Estat respectant les múltiples sobiranes i formulacions que parteixen de les nacionalitats històriques i de la importància del municipalisme com a espai sobirà. Entenem aquests processos com a interrelacionats, però sense que cap tingui una posició de partida de subordinació respecte als altres; són fets a partir de la participació plena de la ciutadania, en el camí de superar el règim del 1978 i canviar l'actual model econòmic, social i polític per un de caràcter republicà que estigui al servei de la gent.

Com a força catalana, entenem que és urgent fer una aposta valenta i responsable per donar una sortida democràtica a l'actual situació de bloqueig i divisió en blocs, que impliqui la superació del marc jurídic de l'estat de les autonomies i un projecte compartit basat en la fraternitat entre Catalunya i la resta de pobles que conformen l'estat espanyol, si així ho decideix lliurement la ciutadania en referèndum. Un nou marc que reconegui la plurinacionalitat, la pluriculturalitat i el plurilingüisme que existeixen al conjunt de l'Estat, i una nova relació entre pobles lliures i iguals.

Cal garantir la sobirania del poble, la capacitat de decidir, tant davant de l'Estat com davant dels mercats. No és possible una sobirania real amb submissió a les imposicions dels poders financers, de la Troika, o amb tractats internacionals com el TTIP. Som una nació i som un sol poble, en què la lluita per les conquestes socials

i per les llibertats nacionals és indestruïble, i l'avenç de la sobirania i l'autogovern són instruments per millorar les condicions de vida de les classes populars.

1.2 Catalunya té dret a decidir el seu futur en un referèndum

Volem fer realitat l'exercici del dret a decidir, mitjançant un referèndum sobre el futur polític de Catalunya, amb plenes garanties democràtiques, políticament vinculant i el mandat democràtic del qual sigui efectiu.

L'exercici del dret a l'autodeterminació via referèndum ha de donar-se en el marc d'un procés deliberatiu lliure, amb un debat serè i seriós sobre la pluralitat d'opcions que existeixen a Catalunya sobre quin estatus polític és més adient per al país actual, i buscant grans majories socials transversals.

Cal utilitzar tots els mitjans polítics i jurídics existents, o cercar-ne de nous, per poder assolir aquest objectiu. Els exemples del Canadà (Quebec) i Escòcia mostren com una comunitat política pot definir el seu propi marc jurídic i polític, si hi ha voluntat política de totes les parts per trobar les fórmules jurídiques per portar-ho a terme.

1.3 Defensar l'autogovern de les polítiques de recentralització

Mentre no s'obre la possibilitat de fer un procés constituent per a un nou marc polític, cal defensar l'autogovern català dels atacs i de les polítiques de recentralització realitzades pel govern del PP, amb lleis que contínuament envaeixen competències de la Generalitat, o condicionant l'accés al finançament de les institucions catalanes.

2. Radicalitat democràtica

Apostem per un model de democràcia radical que posi les persones i la societat civil al centre de l'acció política. Democratitzar les institucions i fer-les absolutament transparents és, avui, una necessitat. Però amb això no n'hi ha prou, cal fer de la democràcia un element de quotidianitat en les nostres vides i un eix vertebrador de la nostra societat.

Proposem un model de democràcia en què la ciutadania es corresponsabilitzi de les polítiques públiques i les institucions utilitzin amb normalitat mecanismes de democràcia directa. Una democràcia del bé comú que empoderi les classes populars i en la qual tots i totes puguem implicar-nos en la transformació social i econòmica que reclama el moment actual.

Radicalitat democràtica vol dir també poder exercir la nostra plena sobirania com a poble, per decidir-ho tot. Una democràcia de debò no pot oblidar que, avui, moltes decisions es prenen a fora de les institucions formals de l'Estat. És necessari, per tant, promoure mesures i establir aliances locals, europees i globals per tal de democratitzar i incidir en tots els àmbits on es prenen decisions que afecten les nostres vides.

2.1 Transparència i lluita contra la corrupció

2.1.1 Reformar la Llei de transparència, accés a la informació pública i bon govern

La Llei de transparència aprovada pel PP i CiU l'any 2013 és clarament insuficient i no serveix per fer front a la crisi de legitimitat que pateixen el conjunt de les institucions espanyoles actualment. El nombre d'excepcions enfront del dret a la informació és abusiu, no es garanteix la independència del Consell de Garanties, i el tractament diferenciat de la casa ceial és inacceptable. Entenem que el dret a la informació és un dret fonamental i universal.

Per tot això, proposem una reforma de la Llei que vagi acompanyada de les següents mesures:

- **Establir de forma clara les mateixes obligacions per a tots** els ens que són de naturalesa pública o reben finançament públic.
- **Garantir la independència del Consell de Garanties** i dotar-lo de recursos suficients.
- **Millorar el portal de transparència i diversificar** les vies d'accés a la informació, tot intensificant l'ús de les noves tecnologies per assegurar un accés real a la informació per part del conjunt de la ciutadania.
- **Aprovar un reglament que desplegui aquesta llei per facilitar l'accés a la informació i no per restringir-lo.** Tant els documents definitius com els documents de treball han d'estar subjectes a aquesta llei.

2.1.2 Actuar de forma integral contra la corrupció

La corrupció és actualment un problema sistèmic, però és evitable. Entenem que cal un marc normatiu que permeti lluitar-hi, però també una sensibilització dels actors que treballen al o per al sector públic. Només així podrem generar un context favorable a la denúncia dels casos. Cal, a més, una millora de les condicions amb què el sistema judicial afronta la corrupció, tot garantint un processament adequat. Plantegem, per tant, una acció integral amb diverses dimensions que abordi aquesta xacra en tots els vessants.

Per fer front a aquesta situació, proposem:

- **Reformar la Llei de finançament dels partits polítics.** Garantir més transparència i limitar l'endeutament i les despeses electorals. Establir un sistema de finançament basat en les aportacions públiques i les aportacions limitades de persones militants o simpatitzants. Equiparar les fundacions dels partits polítics a les mateixes exigències que afecten els propis partits.
- **Modificar el Codi penal** per incloure la tipificació penal del finançament irregular dels partits polítics i allargar els terminis de prescripció.
- **Prohibir que les empreses participades per persones condemnades** per haver protagonitzat casos de corrupció contractin amb l'administració pública, així com la contractació amb l'administració pública de les empreses que operin o tinguin sucursals en paradisos fiscals.
- **Reforma del règim d'aforament** de persones diputades i senadores, limitant-lo a qüestions relacionades amb les actuacions en els òrgans de representació política i eliminant-lo per als delictes relacionats amb l'activitat pública o privada.
- **Establir canals que facilitin la presentació de denúncies per part de treballadors/es** de l'administració o de les empreses que contracten amb l'administració.

2.1.3 Aprovar una llei de registre i control de grups d'interès (lobbies)

És necessari regular l'activitat de promoció, defensa o representació d'interessos. Ens referim a l'activitat de persones, entitats o organitzacions privades o públiques, exercida per persones naturals o jurídiques amb l'objectiu d'influir en les decisions que han d'adoptar els òrgans del Parlament, el Govern o l'Administració de l'Estat. Amb una llei de registre i control de lobbies s'enfortiria la transparència en les relacions entre ens privats i autoritats públiques.

Entre altres mesures, aquesta llei hauria de permetre:

- **Registrar i publicitar** totes les persones o organitzacions que exerceixen aquest tipus d'activitat.

- **Obligar a fer pública l'agenda de reunions de càrrecs** i institucions públiques amb *lobbies* i grups d'interès.

2.1.4 Aprovar un codi ètic dels càrrecs públics

La política és una dedicació lloable i imprescindible, però ha de ser també exemplar en l'exercici. Per això és necessari el compromís de tots els càrrecs públics i de totes les forces polítiques amb un codi ètic, que hauria de contenir, com a mínim, els següents elements:

- **Limitar els mandats a dos** en el cas de les Corts Generals i a tres en el cas del Govern.
- **Garantir que els càrrecs públics imputats** per causes de corrupció abandonin el càrrec fins que es resolgui l'expedient i evitar que persones imputades per causes de corrupció formin part de llistes electorals.
- **Establir un sou màxim per a tot càrrec públic** en funció de la responsabilitat, que no serà mai més de tres vegades el sou mínim interprofessional. Impedir la duplicació de sous i l'acumulació de dietes o d'indemnitzacions.
- **Garantir que es viatgi en la tarifa més econòmica**, promoure la utilització preferent del transport públic i publicar les agendes dels càrrecs polítics.
- **Impedir el que es coneix com a “portes giratòries”** entre empreses i administracions públiques, especialment pel que fa a les empreses adjudicatàries de contractació pública o a les grans empreses de subministrament de serveis.

2.2 Participació i democràcia directa

2.2.1 Elaborar una nova llei de referèndums i normalitzar l'ús de mecanismes de democràcia directa

En un model de democràcia radical com el que proposem les institucions públiques haurien d'utilitzar amb absoluta normalitat mecanismes de democràcia directa com els referèndums. La democràcia implica sotmetre certes decisions importants a l'opinió pública i que aquesta opinió pugui ser vinculant. A més, democràcia significa necessàriament poder exercir la plena sobirania, i això no és possible sense una descentralització d'algunes decisions polítiques que afectin sectors concrets de la població. No hi ha raons convincentes per negar a les comunitats autònomes o als ajuntaments la possibilitat de convocar referèndums sobre qüestions que afectin la seva població. Per tot això proposem:

- **Definir supòsits en què els referèndums hagin de ser preceptius.** L'aprovació del TTIP, les intervencions militars, però també moltes altres qüestions especialment rellevants o estratègiques, s'haurien de sotmetre a referèndum obligatòriament.
- **Permetre que la ciutadania** (prèvia recollida de signatures o a través del procediment de la iniciativa legislativa popular),

els governs locals, els governs i els parlaments autonòmics i el Congrés **puguin proposar i impulsar referèndums.**

- **Incorporar a la legislació els referèndums abrogatius.**

- **Donar suport legal a les lleis de consultes** i referèndums a nivell autonòmic i local.

- Un cop aprovada la nova llei, utilitzar els mecanismes de democràcia directa amb freqüència i normalitat, més enllà dels supòsits que es reconeguin com a obligatoris.

2.2.2 Fomentar la participació ciutadana i el govern obert

El foment de la participació ciutadana per part de les institucions públiques hauria de formar part, de forma normalitzada, de tots els àmbits de l'acció pública. Per tal que això sigui possible és imprescindible que l'administració segueixi els criteris de “govern obert” —fent accessibles, comprensibles i opinables els elements més importants de les seves polítiques— i incorpori de forma estable i clarament definida processos i òrgans de participació real adreçats tant a persones a títol individual com a organitzacions socials. Proposem dos instruments, una llei de foment de la participació ciutadana i el govern obert i un pla interministerial de participació ciutadana, que ens permetin avançar en aquesta direcció a través de les següents accions:

- **Establir i promoure procediments formals de participació i deliberació ciutadanes**, inclosos mecanismes reals de participació infantil, aplicables tant als diferents àmbits de l'acció pública com als diferents nivells de govern. El Pla Interministerial de Participació Ciutadana serviria per fomentar la participació, de forma coordinada, en tots els departaments del govern.
- **Regular la memòria participativa** com a element obligatori per a les normes de caràcter general i per a determinats plans i programes d'especial rellevància. La normativa fixaria també els paràmetres de qualitat democràtica bàsics que haurien de recollir les esmentades memòries participatives.
- **Adequar la normativa estatal als principis de l'Aliança per al Govern Obert** (*Open Government Partnership*), de la qual Espanya forma part.
- **Promoure especialment la utilització de mitjans digitals** per a la participació i deliberació de la ciutadania.
- **Oferir informació i formació adequada** tant sobre els diferents canals de participació que s'impulsin com sobre els temes que es decidiran a través de processos participatius. Al mateix temps cal dotar la participació dels recursos necessaris per tal de promoure activament la implicació de la ciutadania.

2.2.3 Impulsar els pressupostos participatius

Els pressupostos són l'eina principal que té qualsevol govern per prioritzar i desenvolupar les seves accions. Proposem que la ciutadania

nia pugui participar de forma directa en l'elaboració anual d'aquest instrument. La implementació de procediments per a l'elaboració de pressupostos de manera participativa es promou amb l'objectiu de potenciar la transparència i la implicació ciutadana en la presa de decisions sobre una part dels recursos públics.

Concretament proposem:

- **Impulsar un procés participatiu anual** per tal que la ciutadania pugui decidir a què destinar una part significativa dels pressupostos generals de l'Estat.
- **Promoure mecanismes de deliberació** per tal que la ciutadania pugui influir en la determinació de les prioritats, tant d'ingressos com de despeses, dels pressupostos generals de l'Estat.
- **Aprovar una normativa marc** perquè les comunitats autònomes i els municipis puguin implementar pressupostos participatius.
- **Establir que els pressupostos participatius** hagin de comptar amb una avaluació d'impacte de gènere, com tots els projectes normatius.

2.2.4 Promoure la coproducció de polítiques públiques

Proposem un model de democràcia en què la ciutadania es corresponsabilitzi de les polítiques públiques. És en aquest sentit que entenem la coproducció com l'elaboració conjunta de les polítiques públiques entre actors governamentals i ciutadania.

A diferència dels processos participatius tradicionals, en què la participació ha estat merament instrumental i molt dirigida des de les institucions públiques, el concepte de "coproducció" posa l'accent en el reconeixement de la plena autonomia de tots els actors, en l'empoderament de la societat civil i en una efectiva producció conjunta de les polítiques públiques.

D'aquesta manera, es promou que el coneixement col·lectiu pugui tenir un impacte real en les polítiques i, al mateix temps, es corresponsabilitza la ciutadania de l'acció pública. Sota la lògica de la coproducció, a més, pot ser més fàcil abordar les problemàtiques de forma integral, superant la fragmentació competencial de l'administració pública.

Per fer-ho entenem que caldria:

- **Promoure la coproducció** durant tot el procés d'elaboració de les polítiques públiques, des de la diagnosi de les problemàtiques fins al disseny, la implementació i l'avaluació de la política.
- **Preveure una dotació pressupostària** i els recursos humans suficients per acompanyar els processos de coproducció.
- **Impulsar experiències pilot**, començant per les problemàtiques en què hi ha una demanda ciutadana real, que

ens permetin generar aprenentatges que es puguin replicar en diferents territoris i àmbits de política pública.

- **Adequar la normativa vigent** per tal de facilitar les iniciatives de coproducció de polítiques públiques.

2.2.5 Reformar els requisits legals per facilitar l'impuls de la Iniciativa Legislativa Popular (ILP) i habilitar altres mecanismes similars

La ciutadania ha de tenir la possibilitat no només d'oferir la seva opinió quan els poders públics obren els canals sinó també d'influir en l'agenda política a través de la introducció de temes que consideri d'especial rellevància.

Per aquesta raó proposem:

- **Permetre la signatura electrònica** per tal de facilitar i agilitzar el procés de recollida de signatures.
- **Flexibilitzar els requisits per a la recollida de signatures**, a partir dels 16 anys i amb la residència legal (independentment de la nacionalitat), i reduir a 100.000 el nombre de signatures exigides (actualment són 500.000).
- **Limitar taxativament els temes sobre els quals no es pot promoure una ILP**, reduint-los als supòsits més evidents (qüestions discriminatòries o contràries als drets humans, etc.).
- **Establir l'obligació de tramitar les ILPs** que compleixin els requisits legals i fixar uns supòsits sota els quals els promotors de la ILP podrien sotmetre la iniciativa a referèndum.
- **Regular altres mecanismes similars a la ILP**, com podrien ser la Iniciativa Reglamentària Ciutadana o la Iniciativa Normativa Local.

2.3 Innovació institucional

2.3.1 Reformar la llei electoral estatal per millorar la proporcionalitat, la representativitat i la participació

El sistema territorial de repartiment d'escons actua dificultant l'obtenció d'escons per part de partits petits en circumscripcions amb pocs habitants. Això fa que la representació obtinguda en escons no sigui proporcional al resultat electoral emès en vots. Com a conseqüència, és molt difícil que el sistema de partits canviï i els grans partits (particularment el PP i el PSOE) en surten afavorits. D'altra banda, la configuració de les llistes electorals ha demostrat ser molt resistent a la representació igualitària de dones i homes, i per tant hi ha una infrarepresentació sistemàtica de les dones, que no han arribat mai al 40% de la cambra tot i la modificació de la llei electoral que es va produir amb l'aprovació de la Llei d'Igualtat (3/2007). Per últim, també cal implementar mesures per garantir que el dret a vot es pot fer efectiu i per incrementar els nivells de participació.

Per tot això proposem fer una reforma de la llei electoral segons els criteris següents:

- **Millorar la representativitat** buscant un equilibri entre, d'una banda, una major proporcionalitat i, de l'altra, una major proximitat dels i les representants amb els seus territoris.
- **Eliminar l'obligatorietat de recollida d'aval** per presentar-se a les eleccions.
- **Promoure la paritat entre homes i dones:** implementar el criteri de cremallera (alternar dones i homes successivament en les llistes electorals).
- **Facilitar el vot anticipat per correu** i derogar immediatament el vot prestat per simplificar el procediment relatiu al vot exterior. Allargar l'horari de votació i organitzar "urnes mòbils" que visitin residències de gent gran, hospitals, centres penitenciaris i altres institucions per tal que hi puguin votar persones electores amb dificultats per traslladar-se.
- **Eliminar els blocs electorals als mitjans de comunicació.**

2.3.2 Ampliar el dret de vot a totes les persones majors de 16 anys i que viuen a Espanya des de fa més de 3 anys

El dret de vot és un dret fonamental que ha de ser a l'abast de tota la comunitat política. Això inclou persones que avui com avui, de forma injusta, no el tenen legalitzat malgrat poder patir-ne les conseqüències amb plena responsabilitat: els i les menors a partir dels 16 anys poden veure's privades de la seva llibertat per ser responsables penals, i les persones que treballen al nostre país han de contribuir mitjançant els seus impostos al nostre Estat social de dret, independentment de si són nacionals o no. Així doncs, ens trobem amb uns ciutadans i unes ciutadanes de segona, amb responsabilitats però sense drets polítics per poder-s'hi pronunciar.

Per això proposem:

- **Garantir el dret de vot per a les persones immigrades** en totes les eleccions, a partir dels tres anys de residència.
- **Garantir el dret de vot a partir dels 16 anys** en totes les eleccions.

2.3.3 Implementar el vot electrònic per a eleccions, referèndums i processos participatius

Proposem desenvolupar un sistema de vot electrònic que permeti poder votar de manera remota, segura i encriptada a tota la ciutadania. El vot electrònic hauria de servir per a qualsevol tipus d'elecció representativa (eleccions europees, generals, catalanes i locals), però també per a la realització de referèndums o qualsevol altre procés de participació ciutadana vinculant. A més, el vot electrònic permetria resoldre la problemàtica que hi ha actualment amb el vot exterior.

Per tant, caldria:

- **Desenvolupar un sistema de votació electrònica** segur, encriptat i vinculat al cens electoral.
- **Fomentar i facilitar l'ús d'aquesta eina** a totes les administracions públiques per tal que pugui ser implementada per a diferents formes de participació (eleccions, referèndums i altres mecanismes participatius) i a qualsevol escala territorial.
- **Utilitzar aquesta eina per garantir el dret de vot** de les persones residents a l'estranger.

2.3.4 Democratitzar el Congrés i el Senat amb mesures innovadores

El Parlament funciona actualment amb una lògica delegativa. No només interactua poc amb la ciutadania i la pluralitat d'opinions de la nostra societat sinó que es mostra tancat envers qualsevol iniciativa ciutadana. Contràriament a això, defensem una obertura i una democratització tant del Congrés com del Senat, que s'hauria de convertir en una veritable cambra de representació territorial. Entenem, al mateix temps, que cal reforçar les funcions de les cambres legislatives per tal que, de forma efectiva, puguin exercir les funcions de control de l'acció de govern i donar veu a la pluralitat de visions polítiques que componen la nostra societat.

Per això proposem les següents mesures:

- **Permetre i promoure la participació de la ciutadania i les organitzacions socials** en l'activitat parlamentària a través de mesures innovadores: proposta i defensa de mesures per part d'organitzacions socials, intervenció en sessions de debat o plens monogràfics, audiències públiques, processos de deliberació ciutadana paral·lels a l'acció parlamentària, ús de mecanismes de participació electrònica, i altres.
- **Convertir el Senat en una veritable cambra de representació territorial** que tingui capacitat per incidir en l'aprovació i la implementació de les polítiques públiques.
- **Reforçar les funcions de control** de l'acció de govern per part del Congrés i del Senat, així com les comissions d'investigació.
- **Introduir l'obligatorietat del debat parlamentari** abans de la presa de certes decisions.

2.3.5 Promoure mesures d'innovació i transversalitat a les administracions públiques

El funcionament de les administracions públiques s'ha burocratitzat en excés; sovint és rígid i poc obert al conjunt de la ciutadania. Proposem impulsar mesures de canvi i innovació a les administracions públiques per fer-les més flexibles, més capaces de respondre a la complexitat de la societat actual i més obertes al conjunt de la ciutadania. Entre d'altres, proposem:

- **Flexibilitzar l'estructura i el funcionament de les administracions públiques** per tal que puguin respondre a les

necessitats col·lectives de la ciutadania a través d'enfocaments integrals i transversals, partint de la naturalesa de cada problema, en lloc de fer-ho a través de l'actual lògica de fragmentació competencial.

- **Utilitzar les noves tecnologies** per conèixer millor les necessitats de la ciutadania (millorar els diagnòstics), i adaptar les respostes a les necessitats de cada persona, col·lectiu o territori i potenciar les lògiques de treball col·laboratiu entre la ciutadania i les administracions públiques.
- **Optimitzar les administracions** unificant sistemes informàtics i bases de dades, que evitin tràmits innecessaris i duplicitats.

2.3.6 Promoure mesures per unes institucions amb equitat de gènere

El funcionament del Congrés i el Govern s'ha mostrat històricament impermeable a la participació de les dones i als canvis positius per a tothom que haurien pogut provocar. La cultura política i organitzativa en aquests òrgans segueix estant profundament esbiaixada i aquests espais són cecs al gènere: no tenen en compte una multiplicitat d'elements que dificulten la plena participació de les dones ni les diferents experiències d'unes i altres a l'hora de funcionar.

Per aquesta raó proposem:

- **Realitzar una auditoria de l'impacte de gènere del Congrés** i les diverses organitzacions del govern, per conèixer si l'activitat parlamentària i de govern es realitza sense desigualtats ni exclusions de les dones.
- **Garantir el permís de maternitat i de paternitat** a les diputades i els diputats, que inclogui un mecanisme de substitució de les persones afectades.

2.4 Empoderament

2.4.1 Posar en valor i recolzar les experiències transformadores d'innovació social

Apostem per un model de democràcia radical que posi les persones i la societat civil al centre de l'acció política. Les experiències socialment innovadores, enteses com a alternatives socials produïdes des de baix, són un gran actiu d'aquest model de democràcia. Són molts els exemples d'iniciatives que sorgeixen des de baix amb voluntat d'empoderar la ciutadania: espais d'autogestió, economia social i solidària, comuns digitals, gestió cooperativa de béns comuns, plataformes ciutadanes i moviments socials que donen resposta a necessitats humanes i socials, i altres. Sense defugir les seves responsabilitats, entenem que l'Estat ha de valoritzar i aprofitar aquesta intel·ligència col·lectiva, i promoure la multiplicació i el creixement d'aquestes iniciatives.

Per aquesta raó, s'haurien d'implementar les mesures següents:

- **Identificar, reconèixer i posar en valor les iniciatives socialment innovadores.**
- **Recolzar i finançar projectes d'innovació social** arreu del territori i contribuir a la replicabilitat sempre que sigui possible.
- **Desenvolupar capacitats cíviques i socials** als territoris més vulnerables per facilitar l'emergència d'aquestes iniciatives.
- **Aprovar legislació que faciliti aquestes iniciatives**, i modificar les lleis que les posin en perill, per exemple, a través de la limitació de la llibertat d'expressió, de la imposició de càrregues tributàries excessives, etcètera.

2.4.2 Escoltar les reivindicacions dels moviments socials respectant-ne l'autonomia

Entenem que la base d'una democràcia radical resideix en la capacitat d'acció col·lectiva de la seva ciutadania. Els moviments socials i les lluites veïnals han aconseguit grans avenços democràtics i socials que cal posar en valor. Per continuar avançant cap a una democràcia realment plena entenem que les institucions públiques no poden posar traves ni a l'acció col·lectiva ni a la protesta política, ans al contrari. Per això defensem una política d'escolta activa de les reivindicacions dels moviments socials, respectant-ne la autonomia. Al mateix temps, creiem que buscar aliances amb determinats moviments socials ens pot fer més forts, com a societat, enfront dels grans poders econòmics i financers que amenacen la nostra democràcia, i pot contribuir a una transformació real de les relacions de poder.

2.4.3 Promoure l'associacionisme

La participació associativa és un dels elements bàsics d'una societat empoderada i amb teixits socials forts i crítics. És la millor escola de la democràcia i una garantia de la seva qualitat, per això no s'hauria de veure dificultada per l'actuació de l'administració, sinó tot el contrari.

Proposem:

- **Aprovar una nova llei d'associacions.**
- **Elaborar un pla de foment de l'associacionisme** que promogui associacions obertes, democràtiques i no excloents.
- **Modificar la llei de mecenatge** i fundacions per afavorir el finançament d'entitats petites.

2.4.4 Promoure el desenvolupament de les competències per a la participació en la ciutadania

Per fer realitat una democràcia radical i que la participació de les persones sigui més que una formalitat és necessari que la ciutadania tingui les competències adequades: una cultura política activa, tolerant, igualitària i informada. Aquest objectiu es pot promoure a través de l'educació formal, informal i no formal. Afortunadament, però, a parti-

cipar també se n'aprèn participant, i és possible que el disseny mateix dels mecanismes participatius promogui aquesta cultura participativa.

- Considerar la dimensió educativa dels mecanismes de participació a l'hora de dissenyar mesures en aquest àmbit.
- **Educar per a la participació:** considerar les competències per a la participació en el disseny de polítiques educatives i programes educatius d'infants, joves i adults.
- **Donar suport i promoure els projectes educatius informals i no formals** que promoguin una ciutadania activa i democràtica.

2.5 Compromisos extrainstitucionals

2.5.1 Promoure el diàleg constant amb la societat civil i garantir un comportament ètic dels nostres càrrecs

Més enllà del fet que les propostes de radicalitat democràtica puguin ser aprovades i implementades per part de les institucions públiques, la nostra candidatura es compromet a aplicar-les en la seva actuació quotidiana. Per a la nostra candidatura aquest programa serà el mandat ciutadà que guiarà les nostres actuacions, i, a més, ens comprometem a:

- **Utilitzar mecanismes de democràcia digital** per fer participar la ciutadania en la nostra activitat parlamentària. Utilitzar eines com AgoraVoting (democràcia directa) o DemocracyOS (democràcia deliberativa) per fer participar la ciutadania en els debats, les votacions o la presentació d'iniciatives parlamentàries.
- **Participar en els debats de la societat civil:** apropar-nos, a través de la participació i l'escolta activa, als debats que sorgeixen des de les organitzacions i els moviments socials.

- **Aplicar a la nostra força política el codi ètic** proposat per a tots els càrrecs públics en un punt anterior d'aquest programa, i revocar aquells càrrecs que l'incompleixin.

2.5.2 Lluitar per la democràcia a nivell global

Avui en dia, la batalla per la democràcia té lloc, en gran mesura, en un àmbit supraestatal, on els poders econòmics actuen de forma pràcticament desregulada i sense cap control ciutadà ni polític. Cal reforçar la democratització de les institucions de la UE, donar suport a les organitzacions socials perquè puguin actuar a aquest nivell, i promoure xarxes de col·laboració entre forces polítiques de diferents estats per poder fer front a reptes com el del TTIP o les polítiques d'austeritat.

Proposem:

- **Defensar i reivindicar mesures de democratització** de les institucions supraestats, especialment en l'àmbit de la Unió Europea.
- **Donar suport a les organitzacions que funcionen o volen funcionar en l'àmbit internacional** (per exemple, suport al pagament de quotes a les federacions internacionals) i promoure la creació de xarxes a aquest nivell.
- **Donar suport a les iniciatives ciutadanes** de lluita contra la corrupció i en defensa de la democràcia a nivell internacional.
- **Establir xarxes de col·laboració amb institucions o formacions polítiques** d'altres estats de cara a lluitar contra problemes que cauen fora de l'espai d'influència de les institucions democràtiques estatals, amb l'objectiu de donar veu a la ciutadania en el tractament de problemes que cal resoldre a nivell supraestatal.

3. Seguretat

La seguretat de les persones cal abordar-la en termes de seguretat econòmica, alimentària, de salut, mediambiental, personal, política i comunitària, i ha d'estar basada en el respecte als drets humans, les llibertats fonamentals, l'estat de dret, la democràcia participativa, el diàleg, la tolerància, la transparència i la solidaritat.

Entenem que cal protegir totes les persones, però en especial les que estan en risc d'exclusió o en situació de vulnerabilitat, víctimes de les violències masclistes o del tràfic d'éssers humans. Al mateix temps, cal garantir el control democràtic i judicial de l'actuació dels cossos de seguretat i prestar especial atenció a la prevenció i anticipació de conflictes, atenent a les causes de la inseguretat i no solament als efectes.

3.1 Derogar immediatament la “Llei mordassa”

La Llei de seguretat ciutadana, més coneguda com a “Llei mordassa”, atorga potestat sancionadora a l'Executiu i sembla redactada com a reacció a les protestes sorgides per la resposta que el govern va donar a la crisi econòmica, el moviment 15M, les marees, els sindicats i d'altres. Una llei que pretén protegir el govern enfront de les protestes i demandes dels moviments socials i que, alhora, pretén reprimir el dret d'expressió i de manifestació de la ciutadania. Sens dubte aquesta llei, aprovada sense el consens parlamentari que requeriria una mesura d'aquestes característiques, suposa una amenaça per a la seguretat política. La “Llei mordassa” posa en risc la llibertat d'informació i la protesta pacífica, atorga més poder a les forces de seguretat, limita les garanties de la ciutadania per defensar els seus drets i posa en risc els drets de llibertat d'expressió i reunió pacífica. Per tot això proposem derogar-la immediatament.

3.2 Avançar en la democratització dels cossos policials

Entenem que cal millorar les formes i els procediments d'actuació dels cossos policials, i avançar cap a un model de seguretat amb plenes garanties democràtiques. Cal establir mesures per garantir que els cossos policials actuen de forma no lesiva amb els drets de la ciutadania, així com mecanismes de control democràtic i judicial.

Proposem:

- **Aprovar un codi ètic bàsic per als cossos policials estatals,** autonòmics i locals. Aquest codi ètic ha de respectar els drets fonamentals, la protecció del dret internacional, l'estat de dret i la privacitat de les persones.
- **Desenvolupar protocols d'actuació** per avançar cap a un model de seguretat amb majors garanties democràtiques.
- **Establir mesures de control democràtic de les actuacions policials,** a nivell administratiu, judicial i ciutadà.

3.3 Crear cossos especials de prevenció, mediació i resolució de conflictes

Crear en els cossos policials una unitat no uniformada destinada a la prevenció i la gestió de conflictes. En els casos de conflictes socials amb la ciutadania, aquest cos ha d'intentar la resolució del conflicte per mitjà de la gestió alternativa. Potenciar les oficines de relació amb la comunitat, com a agents de prevenció i interlocució amb la ciutadania.

3.4 Lluitar contra els delictes d'odi i discriminació

L'extrema dreta i les noves expressions de feixisme són una de les principals amenaces que té avui en dia el projecte europeu. El context de crisi econòmica i la incapacitat política per resoldre-la provoquen desencant i desafecció, que es tradueixen en abstenció i, en alguns casos, en la canalització d'un vot de càstig a opcions populistes que es desmarquen de la classe política. I el que és més greu, els comportaments i discursos discriminatoris són promoguts també per algunes formacions democràtiques que han comprat el missatge de l'estigmatització i la criminalització a canvi de vots.

Enfront d'aquest fenomen proposem:

- **Garantir que es compleixi i s'utilitzi l'article 83 del TFEU** per fer extensiva la protecció de les víctimes de qualsevol discriminació a crims que incitin la violència i l'odi i que fomentin l'autoritarisme o el totalitarisme, tal i com reconeix l'article 21 de la Carta de Drets Fonamentals.
- **Instar els cossos de seguretat a investigar les connexions nacionals i internacionals,** el funcionament, l'organització, l'actuació, les xarxes de finançament, els objectius i els fins de les organitzacions i els grups d'extrema dreta que promouen la violència feixista, el racisme i la xenofòbia i altres delictes d'odi. Crear un observatori estatal de seguiment i control de les noves formes de feixisme i extrema dreta.
- **Garantir que el govern espanyol adopta les accions legals** necessàries per a la persecució penal de totes les organitzacions, persones i activitats que incorrin en les accions delictives contemplades a l'article 515.5 del Codi Penal.
- **Promoure totes les accions legals necessàries per procedir a la il·legalització** dels grups feixistes, nazis, xenòfobs o homòfobs que utilitzen o propugnen la violència.
- **Exigir a la Comissió estatal** contra la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en l'esport que faci la tasca de control que té encomanada.

3.5 Millorar i dotar de recursos els serveis d'emergències i de protecció civil

Els serveis d'emergències i de protecció civil desenvolupen una activitat fonamental a l'hora de garantir la nostra seguretat i fer front a situacions de risc.

Per tal de dotar de recursos i garanties la seva tasca proposem:

- **Promocionar i divulgar** la prevenció contra incendis i l'autoprotecció.
- **Regular el voluntariat en aquests cossos**, i garantir-ne la naturalesa de servei públic, civil, professional, homogeni, de proximitat i de qualitat.
- **Facilitar la integració de serveis de bombers en cossos autonòmics**, sens detriment de la participació municipal en

els òrgans de direcció, gestió i operativa. A partir d'aquest model, buscar fórmules de coordinació de consens, legislant al respecte si s'escau.

- **Revertir processos de privatització.** Realitzar els canvis legals necessaris per tal de finalitzar els contractes de gestió indirecta privada a serveis de bombers, sense possibilitat de renovació ni que es pugui fer ús d'aquesta via en el futur.
- **Dissoldre la Unitat Militar d'Emergències.**

4. Justícia

Des d'EN COMÚ PODEM creiem que cal un veritable impuls de la justícia, despolititzant-la, posant-la al servei de les persones i fent-la accessible i de proximitat. L'Administració de Justícia ha de donar respostes als problemes de la ciutadania, en el sentit que ha de prestar un servei públic que sigui àgil, eficaç i modern. Un servei de qualitat per a tota la societat que, entre altres coses, garanteixi el compliment de la tutela judicial efectiva.

4.1 Millorar l'organització i el funcionament de l'Administració de Justícia

Cal dotar l'administració de justícia amb més recursos humans, econòmics i tecnològics. Defensem una oficina judicial que respongui a criteris d'eficàcia, celeritat, transparència i proximitat a la ciutadania. Integrar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els processos de revisió i millora del servei públic de l'Administració de Justícia, i no solament com a peça auxiliar de l'organització. Adoptar —al més aviat possible— un sistema electrònic de tramitació que redueixi temps i costos de gestió i millori la transparència de cara als usuaris.

4.2 Modificar el nou Codi Penal i instaurar una política criminal progressista

Proposem derogar tots els aspectes regressius de l'última reforma del Codi Penal, per exemple, suprimir la presó permanent revisable, que *de facto* suposa una cadena perpètua revisable, ja que entenem que la legislació penal ha de tenir, com a principi general, l'objectiu de la reinserció de les persones condemnades.

Al mateix temps, cal endurir les penes dels delictes que atempten contra interessos col·lectius: delictes contra els drets dels treballadors i les treballadores, delictes contra la Hisenda Pública i contra la Seguretat Social o delictes contra el medi ambient, entre altres.

4.3 Exigir la immediata implantació del protocol de les Nacions Unides per a la prevenció de la tortura i els maltractaments

Cal aplicar el Protocol Facultatiu de la Convenció contra la tortura als centres de detenció pública, ratificat per Espanya i no desplegat en totes les comunitats autònomes (a Catalunya, sí). El Protocol de Prevenció de la Tortura de les Nacions Unides ja és una eina legal en vigor a Catalunya, de conformitat amb la Llei 24/2009, de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura, Autoritat que presideix el Síndic de Greuges. Cal fer-ne possible el desplegament i la concreció a les comunitats autònomes que, com Catalunya, disposen de plenes competències en les matèries d'Interior, Justícia, execució penitenciària i salut mental.

4.4 Impedir la detenció en règim d'aïllament

Ens comprometem a promoure les mesures adients per impedir la detenció en règim d'incommunicació segons la recomanació del Comitè de Drets Humans de les Nacions Unides del 1996 (Resolució

de la Comissió de Drets Humans 1996/28). En conseqüència, derogarem els articles 520 bis i 527 de la Llei d'enjudiciament criminal que amplia el termini de detenció en règim d'incommunicació als sospitosos de terrorisme i pertinença a organitzacions criminals, i hi restringeix l'accés de la defensa jurídica.

4.5 Restablir la jurisdicció universal i afavorir la justícia penal internacional sense limitacions

Cal restablir la jurisdicció universal en la Llei orgànica del poder judicial, en el sentit de retornar a la situació legal anterior a la reforma del 2009, que va limitar la competència dels tribunals espanyols per enjudiciar les vulneracions de drets humans fora del territori espanyol.

4.6 Impulsar la justícia de proximitat

Cal una justícia propera a la ciutadania que doni respostes als conflictes menors, especialment utilitzant la conciliació i la mediació com a eines per a la resolució alternativa de conflictes. Promourem la reforma de la Llei Orgànica del Poder Judicial perquè hi hagi jutjats de proximitat tant en pobles com en ciutats, i dotarem de més recursos aquesta part de l'Administració de Justícia.

4.7 Regular el model d'associacions cannàbiques basades en l'autoconsum i sense ànim de lucre

Legislar per acabar amb el buit legal existent, despenalitzant la producció i el consum propi i sense ànim de lucre per no afavorir les màfies que s'enriqueixen amb el tràfic il·legal, i fomentar la informació sobre els efectes del consum de drogues per a un consum responsable i lliure.

4.8 Despolititzar la justícia

Posar fi a la politització de les institucions judicials que tant n'han afectat la credibilitat als ulls d'una ciutadania cansada de les intromissions del poder polític en el poder judicial. Cal revisar els mètodes d'elecció i renovació dels òrgans judicials, així com del propi òrgan de govern de jutges i magistrats.

4.9 Garantir el bon funcionament del torn d'ofici i la justícia gratuïta

Millorar els mecanismes d'informació a la ciutadania sobre el dret a l'assistència jurídica gratuïta i els requisits i les condicions de la prestació, i assegurar els recursos necessaris per poder prestar el servei correctament.

4.10 Eliminar els Tribunals de Justícia Militar

Els i les militars, com qualsevol altra persona, han d'estar sotmesos i sotmeses als tribunals de justícia ordinaris i no a tribunals militars de caràcter corporatiu, per què, *de facto*, limiten els drets dels i les militars.

5. Dret a la informació

El dret a poder accedir a una informació plural i de qualitat està cada cop més amenaçat. Els governs fan un ús tendencios dels mitjans de comunicació públics, i els mitjans privats han quedat concentrats en poques mans. La informació, doncs, està controlada per grans poders polítics i econòmics que desvirtuen la naturalesa ciutadana d'aquest dret. Des d'EN COMÚ PODEM entenem que cal fer efectiu el principi que el dret a la informació i la comunicació pertany a la ciutadania.

5.1 Garantir el dret a una informació plural i de qualitat

Perquè el dret a la informació esdevingui un dret ciutadà i per tant que totes les persones tinguin el dret a accedir a una informació plural i de qualitat, s'ha d'assegurar la independència dels mitjans respecte als poders polítics i econòmics. Cal facilitar l'accés de totes les persones a una informació plural i veraç.

Per això, ens proposem:

- **Desenvolupar una llei del dret a la informació i la comunicació** que fixi els drets i deures dels mitjans per assegurar-ne la independència i el pluralisme.
- **Impulsar el consens parlamentari per crear un consell de la informació i la comunicació**, format per persones independents als partits i les empreses de comunicació, que determini la composició i les funcions dels consells d'administració dels mitjans públics i els criteris de selecció dels seus càrrecs directius, i, en general, que impulsi mesures de foment del dret de la ciutadania a la informació.
- **Posar a disposició de la ciutadania**, per canals accessibles i amb llicències obertes, els arxius audiovisuals d'interès històric o cultural dels fons de la Corporació RTVE i de l'agència Efe.
- **Garantir que les campanyes i els ajuts públics**, així com les llicències d'explotació, no s'adjudiquin de forma esbiaixada, partidista i opaca, sinó de manera transparent i objectiva. A més, posar fi a l'ús partidista i als amiguismes en la publicitat institucional i la compra de subscripcions per part de les institucions.
- **Reduir les ajudes als mitjans de comunicació privats** mentre no es puguin garantir recursos suficients per als mitjans públics.

5.2 Desgovernamentar RTVE i fer que sigui un servei públic efectiu

La televisió i la ràdio públiques viuen una situació crítica, i la televisió privada, un procés de concentració que en limita el pluralisme. Condicionada per un finançament només públic i sotmesa a la manipulació del Govern, RTVE s'ha convertit en un instrument de propaganda governamental. Per canviar aquesta situació cal derogar el decret llei 15/2012 que va imposar el PP, promoure una

auditoria a RTVE i reformar la Llei General de la Comunicació Audiovisual (LGCA).

En aquest sentit ens comprometem a:

- **Garantir la independència i el pluralisme de RTVE**, democratitzar l'elecció i el funcionament dels seus òrgans de gestió i promoure un finançament transparent fixat per contracte/programa.
- **Fomentar la participació ciutadana a RTVE** a través d'un consell social, dotat de competències reals, especialment la d'arbitrar el concurs públic per designar la presidència de cada mitjà, planificar la gestió i potenciar els consells d'informatius, el Defensor de l'Espectador i les àrees de mitjans interactius.
- **Fer realitat el dret d'accés als mitjans públics**. Per fer-ho, es facilitarà que les organitzacions socials puguin reservar espais i els recursos humans i tècnics necessaris per a la producció de continguts de qualitat.
- **Facilitar l'accés al coneixement en l'àmbit educatiu**, enfortir la diversitat lingüística i cultural d'Espanya i fomentar l'esperit crític i la lluita contra totes les formes de discriminació, especialment la sexista.
- **Crear un consell de l'audiovisual independent i integrat en la Plataforma Europea d'Autoritats Reguladores (EPRA)**, semblant als consells que existeixen en d'altres països europeus.

5.3 Impulsar una llei que reguli els drets laborals dels i les periodistes

El col·lectiu dels i les periodistes està sotmès a importants condicions de precarietat, les quals s'han agreujat des que s'inicià la crisi. Dotar de garanties laborals el sector permetria que els i les periodistes poguessin exercir plenament la seva funció social, n'augmentaria també la independència i la capacitat d'esperit crític.

Per això proposem la creació d'una llei que s'hauria de centrar, principalment, en:

- **Dotar de garanties laborals els i les professionals en situació de desprotecció de tota la cadena informativa**: periodistes que cobren per peça informativa, determinat tipus de corresponsal, becari i becàries la feina dels quals caldria regular, etc.
- **Incorporar un Estatut del Periodista professional** que protegeixi i doni garanties als professionals que treballen en els mitjans de comunicació.

5.4 Fomentar i protegir el tercer sector de la comunicació

Els mitjans socials i comunitaris sense ànim de lucre (el tercer sector de la comunicació) tenen una funció insubstituïble en la lliure expressió dels moviments, entitats i associacions de la so-

cietat, en l'empara de la diversitat cultural i en la reflexió crítica. Per això, és imprescindible impulsar-los i protegir-los, tal com recomanen la UNESCO, el Consell d'Europa i altres organismes internacionals.

Així, doncs, farem el possible per:

- **Revisar la gestió de l'espectre radioelèctric** per garantir un repartiment de recursos més equilibrat entre els tres sectors de la comunicació: el públic, el comercial i el tercer sector. La revisió ha d'incloure la publicitat institucional i les ajudes públiques, com també l'adjudicació de les llicències d'explotació amb criteris d'imparcialitat, objectivitat i transparència.
- **Oferir assessorament legal, fiscal, laboral i de finançament**, i donar suport a la creació de nous mitjans audiovisuals sota noves fórmules empresarials o de gestió (cooperatives de periodistes o d'usuaris, mitjans sense ànim de lucre, amb finançament, via micromecenatge o donatius, etc.).
- **Impulsar convenis de col·laboració** dels mitjans públics amb els del tercer sector per brindar-los recursos i suport tècnic sense comprometre'n la independència.

- **Crear dos canals en obert a la TDT** i a la ràdio amb connexions locals, gestionats en col·laboració amb els propis mitjans del tercer sector, com es fa a Alemanya, Noruega i Finlàndia, entre d'altres països.

5.5 Fer accessible la informació pública als col·lectius minoritaris

Els col·lectius minoritaris (lingüístics, funcionals, etc.) sovint tenen dificultats per poder accedir a la informació pública amb garanties que es respectin els seus drets. Proposem:

- **Aprofitar les possibilitats tècniques de la TDT** per garantir que tots aquells continguts (pel·lícules, sèries, documentals, etc.) que emeten els operadors d'àmbit estatal, ja siguin de titularitat pública o privada, s'ofereixin, a més de en castellà, com a mínim en una de les altres llengües oficials.
- **Recolzar la comunitat sorda**, a partir de la creació d'iniciatives que li facin accessible tota la informació, d'acord amb el que ja estableix la Llei 27/2007, que actualment no es compleix per falta de recursos.

6. Laïcitat

Un estat laic, no confessional, ha de garantir la igualtat de tracte amb totes les religions i no pot subvencionar-ne ni potenciar-ne cap. Des d'EN COMÚ PODEM defensem que l'Estat ha d'acceptar la creixent diversitat de cultes i d'opcions de vida i la secularització de la societat i oferir-los un tracte igualitari des del respecte a la llibertat de consciència. Entenem que la laïcitat és la garantia d'un poder públic al servei de tota la ciutadania i d'un ordenament jurídic que garanteixi els drets fonamentals i comuns per a tota la població i permeti totes les opcions personals que no siguin contràries a aquests drets comuns, sense obligar ningú.

Perquè volem una vida més lliure, una societat més plural i més igualitària, defensem l'autonomia de les persones, és a dir, la capacitat de decidir racionalment entre diferents concepcions la manera com volem viure. Defensem la dignitat de les persones com el valor que està per sobre de tot preu, que no és quantificable ni substituïble. Defensem que els homes i les dones puguem convida en un espai públic comú sense més limitacions que aquelles que, en l'exercici de la democràcia, ens donem. I, finalment, defensem uns poders públics que respectin el caràcter laic de l'Estat, que siguin actius en la promoció de la tolerància i que prenguin les decisions necessàries per evitar i sancionar, si cal, les conductes, individuals o de grups, que s'hi oposin i/o fomentin actituds antisemites o islamofòbiques.

6.1 Garantir i fer visible la laïcitat de l'Estat

La laïcitat és la garantia d'un poder públic al servei de tota la ciutadania i d'un ordenament jurídic que garanteixi els drets fonamentals i comuns per a tota la població i que permeti totes les opcions personals que no siguin contràries a aquests drets comuns, sense obligar ningú. Un estat laic, a més, s'ha de fer visible en tots els aspectes de la vida quotidiana i en les accions dels seus representants.

Per això ens comprometem a:

- **Denunciar els Acords Estat Espanyol - Santa Seu del 1976 i 1979**, que són la continuació dels acords franquistes del 1953.
- **Reformar la Constitució i suprimir la menció a l'Església catòlica en l'article 16.3.**
- **Fer una llei de Llibertat ideològica**, religiosa i de culte que superi l'actual inequitat entre les conviccions religioses i no

religioses i que garanteixi la igualtat de tracte amb totes les religions i el dret a professar-les sense potenciar-ne cap.

- **Suprimir les celebracions i la simbologia religiosa de les institucions públiques** i la presència de representants públics en actes religiosos.
- **Garantir la laïcitat dels mitjans de comunicació públics.**

6.2 Revisar la fiscalitat de l'Església catòlica

L'Església catòlica ha de deixar de tenir privilegis fiscals i ha de tenir el mateix tracte que qualsevol institució.

Per això volem:

- **Suprimir tot tipus de finançament públic i privilegi fiscal per a les confessions religioses.** Suprimir la casella de l'Església catòlica de la declaració de la renda.
- **Revisar i deixar sense efecte, si s'escau, les inscripcions a nom de l'Església catòlica de propietats sense titular (immatriculacions).**

6.3 Establir la laïcitat en l'educació

L'educació ha de ser totalment laica, tant en els centres públics com en aquells sostinguts amb fons públics.

Per això cal:

- **Reformar la LODE.** Els centres educatius finançats amb fons públics s'han de regir pels mateixos criteris d'admissió per a tothom, sense discriminació i sota els principis de llibertat, igualtat, científisme i pluralitat.
- **Eliminar la religió del currículum escolar.** Cal preservar el dret dels menors a no ser adoctrinats en els centres de formació públics i concertats.

6.4 Prevenir la intolerància religiosa

L'Estat ha de prendre mesures per tal d'afavorir la convivència i evitar situacions d'intolerància religiosa. Per això impulsarem mesures per promoure la convivència i prevenir la intolerància religiosa, com l'antisemitisme o la islamofòbia.

7. Memòria democràtica

EN COMÚ PODEM estima que en un context de plena llibertat democràtica no es poden admetre memòries oficials unívokes o versions del passat que callin, amaguin o contradiguin les evidències històriques, com ha passat fins ara. Per això creiem que és necessari que l'Estat reconegui que la memòria, el dret a recordar, és un dret democràtic universal. En aquest sentit, creiem que les institucions democràtiques estan obligades a fomentar l'estudi i la difusió de la pluralitat de memòries que existeixen a la nostra societat per tal que aquestes s'incorporin i s'integrin al nostre bagatge cultural.

Sobre aquesta necessitat, llargament reclamada per la societat, es fonamenta la nostra voluntat d'elaborar una política memorialística integral que, a més de reconèixer les víctimes de la violència i el seu valor pedagògic sobre la societat actual, posi en valor les lluites socials i democràtiques del segle XX per tal que aquestes es converteixin en referents del que ha de ser una societat plural i democràtica.

7.1 Elaborar una política memorial integral i democràtica

Fa més d'una dècada que diferents moviments socials i col·lectius memorialístics reclamen que l'Estat assumeixi el que s'ha vingut a denominar una política de "memòria històrica" de valors plenament democràtics. Es a dir, una política memorial que es fonamenti en una història rigorosa i no partidista del nostre passat, especialment del més convuls, que tingui en compte la dignificació de les víctimes de la guerra civil i el franquisme i que reconegui les persones i els col·lectius que van lluitar en la defensa i la restauració de la democràcia. Proposem elaborar una política integral que superi la llei de la "memòria històrica" i estableixi un marc institucional que impulsi les polítiques públiques relatives a la conservació i foment de la memòria democràtica.

Aquesta política hauria d'incloure, entre d'altres, les següents mesures:

- **Aplicar i desenvolupar de manera efectiva l'anomenada Llei de "memòria històrica".** Especialment, en tot el que fa referència a la retirada de l'espai públic de la simbologia o mencions commemoratives d'exaltació, personal o col·lectiva, de la revolta militar, de la guerra civil i de la dictadura franquista.
- **Crear, entre d'altres, un Alt Comissionat de suport a les víctimes de la guerra civil i la dictadura franquista** que s'encarregui del compliment d'aquesta legislació i d'una fiscalia especialitzada en el suport i ajuda a tots aquells que van patir persecució o violència durant la guerra civil i la dictadura.
- **Promoure accions vinculades a la memòria democràtica arreu del territori:** museus de la guerra civil, exposicions, identificació i visibilització d'espais on tinguren lloc fets

significatius o on s'hi van desenvolupar pràctiques repressives, tortures i afusellaments, etc.

- **Exhumar les restes de Franco i José Antonio Primo de Rivera** del Valle de los Caídos i convertir l'espai en un lloc de rehabilitació i memòria de totes les persones mortes a conseqüència de la guerra civil i de la repressió franquista.
- **Declarar el 14 d'abril, efemèride de la proclamació de la segona República,** dia anual de la Memòria Democràtica per, d'una banda, recordar les víctimes de la repressió i condemnar el règim franquista i, d'un altre, rememorar la proclamació del primer règim democràtic del segle XX i les lluites democràtiques contra la dictadura.

7.2 Reconèixer i dignificar les víctimes del franquisme

Fins a dia d'avui, les polítiques memorialístiques desenvolupades per l'Estat des de la restauració de la democràcia han posat el seu accent en voler passar pàgina dels fets més convulsos del nostre passat recent, com la guerra civil i el franquisme, i han construït un relat que, al mateix temps que equiparava els dos bàndols de la guerra civil, negava el reconeixement oficial a les víctimes del franquisme. Difícilment es pot fer efectiu el dret a la memòria, el dret a recordar, si no reconeixem, identifiquem, dignifiquem i fem justícia amb les víctimes de la violència franquista.

Proposem:

- **Assumir per part de l'Estat, amb càrrec als seus pressupostos generals,** les tasques de localització, exhumació, identificació i dignificació de les fosses comunes i de les persones enterrades a conseqüència de la violència franquista.
- **Crear un banc d'ADN** per identificar les víctimes de la guerra civil i del franquisme.
- **Declarar nul de ple dret el judici al President Lluís Companys** i totes les sentències i resolucions judicials o administratives dictades per motius polítics, ideològics o de creença per qualssevol dels tribunals o òrgans penals o administratius de la dictadura franquista.
- **Fer un arxiu públic i consultable** amb tots els processos judicials de la dictadura franquista, amb els nom dels jutges, fiscals, testimonis, etc.
- **Reconèixer institucionalment a totes les víctimes de la repressió franquista** i promoure, mitjançant actes i distincions públiques, la memòria de tots aquells que defensaren la legitimitat del règim democràtic de la segona República durant la guerra civil i que, durant gairebé quaranta anys, lluitaren contra la dictadura franquista pel retorn de les llibertats democràtiques.

8. Governs locals i organització territorial

EN COMÚ PODEM és una candidatura municipalista. Entenem que els governs locals són els més indicats per donar respostes, des de la proximitat, als problemes complexos de la societat actual. La majoria de problemàtiques a les que hem de fer front com a societat tenen orígens de naturalesa supra-estatal (el canvi climàtic, la crisi financera, les migracions, etc.) però conseqüències que es manifesten localment (atur, desnonaments, inundacions, incendis, acollida de refugiats, etc.). Davant l'enorme especificitat social i territorial d'aquests fenòmens globals amb conseqüències locals, calen respostes integrals i de proximitat, capaces d'adaptar-se a la realitat de cada territori, de cada municipi i de cada barri. Per fer-ho possible, però, cal revertir les dinàmiques recentralitzadores dels darrers anys impulsades pels governs del PP a Madrid i de CiU a Catalunya. Cal dotar als municipis de les competències i el finançament suficient per poder desenvolupar aquest rol.

D'altra banda, estem convençudes que els canvis s'han de produir de baix a dalt i no a la inversa. La revolució democràtica que va començar el 15M a les places i va continuar el passat 24 de maig a molts pobles i ciutats d'arreu de l'estat, ha de ser capaç, ara, d'assolir una nova escala. Des d'EN COMÚ PODEM creiem en la força dels municipis com a peces clau per al procés constituent que proposem. Els 947 municipis de Catalunya han d'esdevenir espais constituents i han de jugar un paper central en la revolució democràtica que estem impulsant.

8.1 Defensa del municipalisme i l'autonomia local. Derogació de la LRSAL

Cal derogar la LRSAL (Llei 27/2013, de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local) aprovada pel PP, perquè es tracta d'una veritable demolició dels poders democràtics locals. La LRSAL té una càrrega ideològica de primer ordre. És una reforma estructural en resposta a una situació conjuntural. Una nova baula en la cadena de reformes que ha dut a terme el PP.

Aquesta llei elimina el poder d'allò més proper, allunyant a la ciutadania de la gestió de la cosa pública, enforteix la deriva autoritària, l'allunyament de la política d'una població que exigeix més participació, més democràcia i més transparència.

El Govern central pretén més tutelatge, menys democràcia i menys participació en els assumptes públics. La reforma planteja la tutela d'una administració sobre una altra. Ignora les competències autonòmiques sobre règim local definides en els Estatuts Autonòmics i menysprea als Ajuntaments com part de l'Estat en peu d'igualtat amb les altres.

El PP parlava d'eliminar duplicitats i competències impròpies, però el que ha fet és eliminar competències pròpies dels municipis en aspectes tan rellevants com educació, salut o serveis socials per passar-les a les comunitats autònomes sense el seu corresponent finançament. El PP anomena professionalitat i transparència a l'eliminació de la política en l'àmbit local.

La recentralització representa, enlloc de fiscalització democràtica interna, fiscalització burocràtica externa. Afecta en major o

menor grau a la totalitat dels 8.116 municipis espanyols. És particularment dura amb els 6.802 municipis de menys de 5.000 habitants que podrien arribar a ser intervinguts unilateralment, mentre que els 7.717 municipis menors de 20.000 habitants perden gran part de les seves competències a favor de les diputacions.

Per això, proposem derogar aquesta llei, i impulsar les mesures:

- **Aprovar una Llei de Règim Local** que reforci l'autonomia local, que garanteixi un sistema de finançament estable i proporcional a unes competències ben definides dels ens locals i aquelles que tot i no ser pròpies, puguin desenvolupar-se amb garanties de control i transparència de la gestió pública.
- **Mantenir el principi de subsidiarietat i aplicar la Carta Europea de Autonomia Local**, desbloquejant el procés de descentralització que s'ha quedat en les CCAA.
- **Institucionalitzar pràctiques** polítiques i administratives de govern obert i democràcia participativa.
- **Aplicar la gestió pública i directa dels serveis públics** o mancomunats fent compatible la garantia en la prestació del servei, amb la seva qualitat i la contribució a la creació d'ocupació.
- **Aprovar un pla d'acció** per als petits municipis i entitats municipals descentralitzades, que propiciï la seva supervivència, així com la seva evolució demogràfica, social i econòmica, i un nivell adequat de recursos.

8.2 Un nou finançament pel món local

Apostem per una reforma del finançament en el marc dels principis constitucionalment reconeguts de suficiència financera i d'autonomia en la gestió dels interessos de les entitats locals, que s'haurà d'inspirar en els principis generals de lleialtat institucional, transparència, col·laboració i cooperació interadministrativa i adequació normativa a la realitat social, jurídica, econòmica i institucional.

En aquest sentit, proposem:

- **Impulsar una nova llei de finances locals** que doti de estabilitat, rigor i recursos les competències assumides pels ajuntaments, de forma coordinada amb la del finançament autonòmic, definint amb claredat la participació de les hisendes locals en els tributs de l'Estat (PIE) i en els de les Comunitats Autònomes.
- **Incrementar la capacitat i autonomia normativa** en la determinació dels impostos locals per part dels ajuntaments, de manera que puguin adequar els seus ingressos al seu entorn econòmic i social. Les mesures en matèria tributària local han de contemplar la progressivitat impositiva.
- **Reivindicar la participació de l'Administració Local en el Consell de Política Fiscal i Financera**, com a membre de ple dret.

— **Coordinar actuacions amb l'administració de l'Estat** i i la Generalitat per buscar fórmules de lluita contra el frau i la deslocalització fiscal.

— Mentre no s'aprovi la llei de finances locals **exigim un nou model de finançament local** amb l'aprovació amb caràcter urgent de les següents mesures:

- Derogar la devolució de les liquidacions de la participació d'ingressos de l'Estat dels exercicis 2008 i 2009.
- Reformular el règim tributari de l'ocupació del domini públic local que realitzen les empreses del sector econòmic de les telecomunicacions perquè els ajuntaments puguin imposar i ordenar la taxa d'aprofitaments especials.
- Establir un procediment d'obligatorietat que faci efectiu el pagament de les deutes que les comunitats autònomes tenen amb les entitats locals, i que no quedin satisfetes a través dels mecanismes establerts pel Govern per mitjà del FLA o del Pla de Pagament a Proveïdors.
- Determinar les corresponents fórmules de compensació financera a les entitats locals dels beneficis fiscals obligatoris en els tributs locals establerts o que s'estableixin per llei.
- Realitzar urgentment una ponència única dels valors cadastrals al conjunt de l'Estat espanyol en un termini màxim de 2 anys. Alhora es realitzarà el traspàs de la competència en matèria cadastral a les comunitats autònomes.

- Creació d'un fons de compensació de l'IVA suportat per l'Administració local en les seves inversions i en la prestació de serveis obligatoris.

- Reduir la rigidesa que limita el sostre de despesa, el que permetria disposar de majors facilitats per impulsar l'activitat econòmica i l'ocupació als municipis.

- Derogar les restriccions a la concertació d'operacions d'endeutament per part de les entitats locals, i que el règim del endeutament de les entitats locals torni a ser el contingut en el Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals.

8.3 Desenvolupar una organització territorial pròpia per a Catalunya: les vegueries

Catalunya té competències exclusives en el règim local tal com s'expressa a l'Estatut. Per tant, li correspon regular i desenvolupar i desplegar l'arquitectura institucional pròpia a partir del municipi i la vegueria com organització territorial bàsica de Catalunya.

Entenem que l'organització supralocal bàsica de Catalunya ha de ser la vegueria. En conseqüència, proposem l'eliminació de les diputacions provincials, transferint a les vegueries les seves competències i béns patrimonials. En aquest sentit, proposem modificar via llei orgànica les delimitacions provincials actuals per ajustar-se a la llei 30/2010, de 3 de agost, de vegueries, al temps que es vetlla per simplificar el conjunt de l'estructura administrativa per evitar duplicitats i disfuncions.

9. Acció exterior i Unió Europea

L'especificitat de la crisi a l'eurozona, les polítiques d'austeritat imposades per la Troica, la manca de legitimació democràtica directa en la governança econòmica europea, el desplaçament de les àrees de sobirania i l'empetiment de l'estat-nació com a àrea efectiva de la voluntat popular fan que plantejem un triple repte indissoluble a promoure des del Congrés dels Diputats i la ciutadania per a la propera legislatura:

- 1) **Canviar profundament l'arquitectura institucional** per tal que la UE i la UEM tinguin una governança democràtica no subordinada a les lògiques intergovernamentals;
- 2) **Europeïtzar en una esfera comunitària i democràtica** el procés de definició de les principals polítiques econòmiques i fiscals; i
- 3) **Que la UE s'allunyi de lògiques subalternes i visions imperials** i pugui fer una contribució significativa a construir un món més democràtic, multipolar, igualitari, solidari, sostenible i respectuós amb els drets humans i la pau.

Actualment ens trobem amb que el projecte europeu està en crisi en múltiples nivells i àmbits, en una situació deconstituent i amb fortes pulsions empenyent cap al replegament nacional. És una necessitat urgent obrir un procés constituent a escala europea amb una reforma profunda dels actuals Tractats. Un procés constituent a la Unió Europea lligat als processos constituents a Catalunya i a Espanya és imprescindible per a que aquest últims puguin implicar també un aprofundiment democràtic real i efectiu. Cal doncs un canvi profund en l'arquitectura institucional europea que avanci en la governança democràtica-federal i que recaigui en institucions comunitàries no subalternes de l'inter-governamentalisme. És un pre-requisit per a dur a terme la nostra proposta i ampliar l'àmbit d'allò possible.

9.1 Revisar els Tractats de la Unió Europea

Impulsarem que el Parlament Europeu demani la revisió dels Tractats al Consell a través de l'impuls d'una convenció ciutadana d'acord amb el que contemplen els mateixos tractats (article 48). També proposem la creació d'una Comissió del Congrés i una altra al Senat sobre la reforma dels tractats de la UE.

Aquesta Comissió s'encarregaria de:

- a) preparar una proposta d'ampli consens per a aprofundir en la Unió política, fiscal, monetària, econòmica, social i bancària on es perfil·li una unió política de tall federal que pugui regular l'àrea monetària pròpia, que pugui controlar i regular amb efectivitat el mercat interior i
- b) els treballs de preparar la proposta articulada per a la reforma dels tractats.

9.2 Revertir l'orientació austeritària de la política macroeconòmica europea

Amb aliança amb altres països, i a partir de:

- a) **Redefinir els calendari de la consolidació fiscal** tenint present la situació de cada país en el cicle econòmic per tal de revertir la destrossa social i econòmica en el sud d'Europa;
- b) **Promoure el desenvolupament de polítiques de demanda i inversió pública** a escala europea per revertir la recessió i l'estancament bastint una alternativa suficient i progressiva al Pla Juncker; i
- c) **Contribuir a mantenir una política monetària expansiva** que redueixi el càrrec del deute i la pressió dels mercats.

Obrir el diàleg en el si del Consell Europeu per a la reversió i posterior cancel·lació del "6-pack"; "2-pack", "Stability and Growth Pact" i el "Fiscal Compact".

9.3 Impuls d'una Conferència Europea del Deute

Hi participarien tots els actors públics implicats a nivell estatal, europeu i internacional, amb l'objectiu de trobar una solució negociada i adaptada a cada país que pugui incloure una reducció i/o reestructuració del deute, els seus terminis i els seus interessos, i l'introducció de "clausules de creixement" per al seu reemborsament.

9.4 Dissenyar una proposta de nova política fiscal europea

Que reposi sobre tres aspectes: unió de transferències; harmonització dels tipus impositius, i que les polítiques de consolidació fiscal estiguin legitimades democràticament. S'haurien de poder fixar les bases (tipus) impositives i harmonitzar la normativa reguladora, laboral i de prestacions i serveis de l'estat del benestar, tenint present les diferències existents entre països i la tendència d'aquestes desigualtats a augmentar. Avançar en la proposta d'Hisenda Europea.

9.5 Transformar profundament el Banc Central Europeu

En primer lloc per a democratitzar-ne la governança. Cal establir canals que permetin acabar amb (1) la idea i la pràctica segons la qual una institució de la importància del Banc Central Europeu ha d'actuar al marge de la política i el debat democràtics; i (2) l'existència (evident i gens sorprenent) de pressions polítiques sobre les que no hi ha rendiment de comptes ni es debat de forma oberta. Cal, en segon lloc, canviar el mandat del BCE, per tal que s'hagi d'ocupar no només, com ara, de l'estabilitat de preus, sinó també de l'ocupació i el desenvolupament de l'activitat econòmica.

9.6 Creació d'una capacitat solidària europea per a l'endeutament (eurobons)

A més de reduir la pressió sobre les necessitats de finançament dels estats membres, els eurobons han de suposar també un instrument per a portar a terme polítiques econòmiques expansives, de relleu de l'economia, des de la UE. Els eurobons permeten a aquests estats compensar la falta de sincronia amb els cicles econòmics de les economies centrals, que marquen les decisions del Banc Central Europeu, i la desaparició de la seva capacitat per a devaluar unes monedes pròpies inexistents.

9.7 Treballar amb un pressupost comunitari suficient

Els eurobons han d'estar recolzats per un pressupost comú que mereixi aquest nom. Aquest pressupost ha de servir també per a impulsar projectes estratègics que incentivin la creació d'ocupació i el canvi de model productiu en aquells estats membres que més ho necessitin. Tendencialment, i en bona lògica federal, aquest pressupost hauria de ser el canal per a les transferències fiscals solidàries i l'instrument per a fer possible un new green deal, un nou acord social verd. Aquest pressupost comú ha de comptar amb recursos propis. Les noves figures de fiscalitat verda (sobre les emissions de CO₂, per exemple) haurien també de ser fixades i recaptades per la UE.

Aquestes noves capacitats federals comunitàries per al govern de l'economia han de respondre, com dèiem, a una lògica federal, no intergovernamental, i democràtica, no elitista ni tecnocràtica. Cal doncs, ubicar aquests instruments sota el control d'un ministre d'economia europeu que rendeixi comptes davant del Parlament Europeu i que pugui ser censurat per aquest.

9.8 Implementació efectiva de l'Impost de Transaccions Financeres

Entre els països de la Unió Europea que s'hi ha compromès entre el 2016 i el 2017. Cal que els governs compromesos (entre ells l'espanyol) desenvolupin la normativa interna per fer-la efectiva i que no excloguin els derivats.

9.9 Lluitar contra els paradisos fiscals i els *tax rulings*

Espanya ha de proposar també que la UE abordi dos problemes fonamentals per a la sostenibilitat de les finances públiques.

En primer lloc, cal endurir l'actitud respecte dels paradisos fiscals i els *tax rulings*, sigui quin sigui el seu estatus en relació a la UE. No hi pot haver cap dubte sobre la voluntat de la UE de tractar aquests països i acords amb tota la duresa necessària per tal de convertir-los en països i companyies fiscalment responsables.

En segon lloc, cal caminar cap a la convergència, a l'alça (altrament no compliria amb l'objectiu de facilitar la sostenibilitat

de les finances públiques, sinó que el dificultaria) en els tipus impositius en els impostos sobre el capital i les societats. L'actual fragmentació de les polítiques fiscals porta, en el marc d'una Unió Econòmica i Monetària, a una cursa competitiva entre estats (o regions amb capacitat legislativa en matèria fiscal) per a reduir els impostos.

9.10 Rebutjar el TTIP i altres tractats anàlegs

El Tractat Transatlàntic de Comerç i Inversions entre la UE i EE.UU. de ser aprovat suposaria una competició a la baixa en drets socials i ambientals, una cessió de sobirania i capacitat democràtica al poder de les transnacionals.

Per això el rebutgem i proposem:

- **Declarar Espanya com a zona lliure de TTIP** i promoure que des de les institucions es rebutgi.
- **Exigir transparència sobre el contingut de les negociacions.**
- **Realitzar un referèndum vinculant a Espanya sobre el text pre-acordat**, així com també per altres tractats complementaris que tenen enfoc similar (CETA i TISA).

Rebutjar qualsevol altre tractat internacional que vagi en detriment dels drets i les llibertats fonamentals, que estableixi la defensa de la circulació del capital i les mercaderies per sobre dels drets de la ciutadania, la preservació dels valors del medi ambient i que ataquin les garanties judicials que vetllen per la legalitat i la protecció de l'Estat social.

Cal que les Corts siguin informades sobre l'establiment i avenç de negociacions a aquests efectes i que puguin participar en la formació de la posició negociadora.

9.11 Continuar treballant amb la Unió pel Mediterrani

La Unió per la Mediterrània (UpM), que té la seu del Secretariat al Palau de Pedralbes de Barcelona ha de continuar sent una prioritat. La capitalitat euromediterrània de Barcelona i la creació d'un espai de cooperació i integració a la Mediterrània basat en l'Estat de dret, els drets humans, la justícia i el desenvolupament sostenible han de ser un projecte estratègic malgrat la paràlisi en la que està fins que no es comenci a resoldre el conflicte palestino-israelià.

9.12 Donar suport a les reivindicacions del poble sahrauí

El govern ha d'acceptar, tal com vol la societat, viure en una regió euromediterrània que compti amb un Sàhara lliure. I ha de procurar orientar la política exterior de la UE de forma que aquesta voluntat quedi reflectida en el debat públic europeu al respecte.

9.13 Donar suport a la reivindicació del poble palestí d'una Palestina independent i en pau amb Israel

Promoure l'anul·lació dels acords comercials i de cooperació entre Espanya i Israel i entre la Unió Europea i Israel, fins que aquest no demostrï un autèntic compromís amb la promoció dels drets humans i amb l'assumpció d'un estat palestí viable que respecti les fronteres de 1967, les resolucions de Nacions Unides i pari l'establiment de nous assentaments.

Des de la solidaritat amb el poble palestí, i respectant l'autonomia, especificitat, espai i àmbit de l'esfera institucional, s'acompanyaran les iniciatives de l'estratègia internacional de BDS (Boicot, Desinversions, Sancions).

9.14 Impulsar la presència i participació de les institucions catalanes i de la llengua catalana a Europa

Proposarem un acord bilateral entre les institucions catalanes i les espanyoles que ho asseguri, amb un règim específic al marge del règim general de la resta de CC.AA. que permeti a Catalunya participar directament al Consell Europeu, al Consell de la UE, al Parlament Europeu, al Consell d'Europa, a l'OSCE, i a l'ONU.

Cal que l'Estat espanyol promogui i difongui l'us del català a les institucions europees, així com altres expressions de la cultura catalana, com element constitutiu de la plurinacionalitat, pluriculturalitat, i plurilinguisme de l'Estat espanyol.

10. Pau, cooperació i Drets Humans

EN COMÚ PODEM és una candidatura pacifista que aposta per la cultura de la pau i la defensa dels drets humans. Entenem que les polítiques de cooperació al desenvolupament, drets humans i pau han de constituir els vectors principals de la política d'acció exterior i, per tant, revertir completament les polítiques dutes a terme per l'actual govern. La cooperació pel desenvolupament s'ha de adreçar a reduir les desigualtats de desenvolupament, concretament enfocar-se cap a la reducció de la pobresa.

Per fer-ho és necessari un finançament mantingut i sostenible al llarg de la legislatura. Els Drets Humans no són negociables: no és possible plantejar que el compliment dels compromisos a l'àmbit dels drets humans poden generar grans despeses o que s'han de subordinar a altres interessos de la política exterior. I per últim, la promoció de la pau no s'aconsegueix mitjançant la preparació per la guerra. Els recursos destinats a l'exèrcit o a les missions militars estrangeres no ens dirigeixen cap a l'objectiu de desterrar la guerra com a eina per resoldre els conflictes internacionals, ans al contrari.

En aquest sentit, apostem per la construcció d'una regió euro-mediterrània unida, en pau, democràtica, solidària i en la que cap poble es vegi constret a acceptar relacions de submissió i humiliació de la mà de cap estat. En aquesta legislatura hem vist com diversos països i institucions europeus s'han involucrat en major o menor grau en 3 operacions (diferents entre elles) de canvi de règim (Líbia, Síria i Ucraïna) resultant en un país fallit, una guerra civil i la consolidació territorial d'Estat Islàmic, i un conflicte latent indirecte amb Rússia. Revertir aquests tres escenaris haurà de formar part de l'acció diplomàtica espanyola i europea.

10.1 Contribuir de forma decidida a l'acollida de persones refugiades

En resposta a l'actual crisi humanitària ocasionada pels conflictes a Orient mitjà i Àfrica, Europa fa front a un repte en l'acolliment de refugiats i demandants d'asil que es preveu que serà de llarg plaç. En aquest sentit la lògica de gestió inter-governamental ha mostrat les seves limitacions.

Per encarar-lo, proposem:

- **Mantenir com a permanent el mecanisme de reubicació definit pel Consell Europeu**, actualitzant les xifres a l'evolució de la realitat.
- **Establir una política d'acollida i asil a escala europea**, que inclogui les propostes de visa humanitària i la fixació de corredors humanitaris i ampliació del reagrupament familiar.
- **Destinar una partida pressupostària europea suficient** i que les partides nacionals destinades a tal efecte no computin en la vigilància del dèficit públic com a tal.
- **Establir uns criteris suficients per al reassentament i la cooperació** amb els països tercers receptors de demandants d'asil.

10.2 Contribuir a una solució pacífica als conflictes de Síria i Líbia

El principal repte per a la pau i la seguretat avui és la guerra civil i regional que té lloc a Síria. La nostra candidatura és contrària a la guerra i s'oposa a les intervencions militars, ja que entenem que no solucionaran el problema i, en canvi, causaran víctimes innocents.

En relació als conflictes de Síria i Líbia proposem:

- **Ofegar totes les fonts de finançament del terrorisme i la venda d'armament.**
- **Que la diplomàcia espanyola i europea s'impliquin a fons** en buscar una solució política, alhora que amb l'aval del Consell de Seguretat de Nacions Unides es dissenyi una estratègia que eviti la consolidació territorial d'Estat Islàmic i altres grups takfiristes.
- **Acompanyar el procés de pau i reconciliació** que la Diplomàcia internacional està duent a terme a Líbia. Amb la situació originada per la intervenció estrangera i el conflicte actual entre els dos auto-proclamats governs, cal trobar una solució diplomàtica que pugui establir el país.
- **Donar suport a la societat civil** que lluita a favor de la democràcia.

10.3 Aprovar un Pla de Drets Humans

La defensa dels Drets Humans és un element bàsic per a la nostra candidatura. Proposem aprovar un Pla amb diferents mesures, tant d'àmbit nacional com internacional, entre les quals destacarien les següents:

- **Impulsar un programa sobre empreses i drets humans**, en col·laboració amb les entitats que hi treballen i resultant en una eina útil per examinar i promoure les accions empresarials en aquest àmbit. En aquesta línia cal establir auditories sobre el compliment dels drets humans a les empreses que vulguin ser contractades per les administracions.
- **Enfortir el paper de l'Oficina de Drets Humans** del Ministeri d'Afers Exteriors per tal d'assegurar que la promoció dels drets humans constitueixen una part essencial de les relacions exteriors d'Espanya.
- **Establir formació obligatòria en drets humans i diversitat cultural** a tots els agents tant privats (cossos privats de seguretat) com públics (exercit, policies autonòmiques i policies locals).
- **Lluitar per promoure una efectiva prohibició de la pena de mort al món.**
- **Recuperar el compromís amb la jurisdicció universal**, compromís imprescindible per perseguir els criminals contra la humanitat.

10.4 Reforçar i ampliar les polítiques de cooperació al desenvolupament

Les polítiques de cooperació al desenvolupament impulsades per l'estat espanyol són totalment insuficients. Defensem una política de cooperació transformadora, predictable, amb finançament suficient, no necessàriament retornable, amb atenció als organismes multilaterals de cooperació i amb la complicitat i participació en totes les seves fases de la societat civil. Entenem que la política de cooperació s'ha de centrar en la cultura de la pau, la lluita contra la pobresa, els drets humans, la equitat de gènere, l'accés a la salut i la sostenibilitat mediambiental. Aquests objectiu han d'estar presents en els acords internacionals que es puguin signar amb altres països.

Més concretament proposem:

- **Enfortir el paper de les ONG** al desenvolupament, establint mecanismes de finançament flexible, diversos i predictibles que es puguin adaptar als diferents rols de les ONG.
- **Impulsar l'educació per al desenvolupament**, dotant-la amb un major percentatge de recursos econòmics de la AOD per tal d'impulsar canvis en el model econòmic i social.
- **Fixar l'horitzó del 2019 per arribar al 0'7% del PIB.**
- **Liderar les polítiques de condonació del deute extern.**
- **Destinar el 15% dels fons d'Ajuda Oficial al Desenvolupament a intervencions específiques de gènere.**

10.5 Reduir el nombre de Forces Armades

Les forces armades espanyoles estan sobredimensionades, actualment disposen de 123.000 efectius, quan en l'actualitat el Ministeri de Defensa té per fer front a accions immediates, 27.000 efectius, 15.000 per intervencions en l'exterior (5.000 rotatius cada quatre mesos), i 12.000 per fer front a emergències internes. És plenament viable plantejar la reducció del total d'efectius. D'aquesta manera es podria reduir ostensiblement la despesa militar i l'adquisició d'armaments.

Això vol dir prescindir de molts comandaments i soldats professionals i donar-los sortida en l'àmbit de la funció pública per evitar incrementar les llistes d'atur. Al mateix temps, entenem que les ordenances militars han de reconèixer el dret de les forces armades a gaudir dels mateixos drets que té la resta de la ciutadania, en concret el dret d'associar-se professionalment.

10.6 Revisar i auditar els Programes Especials d'Armament

Els Programes Especials d'Armament (PEA), són els grans programes d'armament del Ministeri de Defensa iniciats en 1995 a 30 i 40 anys vista amb un cost actual de 36.000 milions d'euros. És la gran "bombolla armamentista". Encara estan en fabricació, avions de combat, helicòpters, avions de transport militar, bucs de guerra,

blindats sistemes de míssils. Actualment hi ha un deute acumulat de 30.000 milions, continuar-los és incrementar el deute i el dèficit públic.

En aquest sentit proposem:

- **Auditar els contractes** i, en la mesura que sigui possible (són contractes blindats i alguns en consorci amb altres països europeus), reduir-los o eliminar-los.
- **Implantar transparència en tota la cadena de contractació del Ministeri de Defensa** com a mitjà d'evitar les perversions i corrupcions detectades.

10.7 Abandonar les polítiques de protecció a les indústries fabricants d'armes i augmentar el control i la transparència en l'exportació i importació d'armes

El sector militar industrial gaudeix de molts privilegis, és un oligopoli. Quatre empreses controlen el 80% de tota la producció nacional: Airbus Defence and Space, Navantia, General Dynamics/Santa Bàrbara i Indra. Per separat cadascuna d'elles subministra les armes als tres exèrcits de Defensa: Airbus, els avions de l'Exèrcit de l'Aire; Navantia, els bucs a l'Armada; General Dynamics, l'armament pesat i munició de l'Exèrcit de Terra; i Indra totes les tecnologies i electrònica de totes les armes que produeixen les altres tres. Empreses, totes elles menys Santa Bàrbara, on l'accionista principal és l'Estat espanyol a través de SEPI. De Navantia, es posseeix el 100%, de Indra, el 20,4%, i del consorci europeu Airbus, el 4%.

Empreses que són parasitàries del Ministeri de Defensa, perquè depenen exclusivament de les seves demandes i viuen gràcies al tracte de favor que els concedeix el govern, entre d'altres, amb ajudes en R+D. D'altra banda, calen més recursos i una major transparència per poder exercir el control del compliment de la legislació espanyola, europea i internacional.

En concret proposem:

- **Promoure la conversió de les indústries militars cap a la producció civil.** Cal fer estudis de conversió amb la implicació del govern de l'estat, governs autonòmics, ajuntaments, sindicats i col·legis professionals per evitar l'impacte negatiu sobre les poblacions i comarques afectades.
- **Realitzar auditories de despesa militar.**
- **Prohibir la venda, tant de material anti-disturbis com de qualsevol tipus d'armament,** a països amb conflicte i organitzacions que empren la violència contra les seves poblacions o contra pobles colonitzats.
- **Fer que les actes de la Junta Interministerial** que autoritza les exportacions d'armes deixin d'estar sotmeses a la llei de secrets oficials.

— Elaborar i publicar semestralment:

- a) un informe de les exportacions d'armes, que indiqui la tipologia de les armes exportades, el nom de l'exportador, del comprador, el país de destí i el valor de les mateixes; i
- b) un informe de les adquisicions d'armament que indiqui quines armes es compren, a quin país i el seu valor.

10.8 Creació d'un exèrcit comú de la UE i sortida de l'OTAN

Creació d'un exèrcit comú de la UE, sense subalternitat a la OTAN, i que no s'afegeixi als exèrcits estatals sinó que actuï en substitució d'aquests, el que permetria reduir de manera substancial el nombre d'efectius i recursos econòmics que s'hi destinen, a més de millor la seva eficiència, i sempre amb la consegüent legitimació democràtica, superant l'intergovernamentalisme, i mentre no s'assoleix, tenir un exèrcit purament defensiu dedicat a reforçar les missions internacionals de pau.

Així mateix plantejem una sortida de l'OTAN a causa de l'incompliment de les condicions del referèndum de 1986.

10.9 Denunciar l'acord bilateral amb EUA i tancar les bases militars de Morón i Rota

L'existència de les bases militars nord-americanes en territori espanyol representa una amenaça tan per tercers països, com per a la població espanyola per ser susceptibles d'algun atac des de l'exterior. La base marítima de Rota (Cadis) alberga l'escut antimíssils que ens enfronta Estats Units i la OTAN amb Rússia. La base aèria de Morón de la Frontera (Sevilla) s'ha instal·lat el Comandament Africom d'EUA per la intervenció a l'Àfrica.

Proposem:

- **Avançar cap a la suspensió** dels Tractats militars bilaterals Espanya-EE.UU.
- **Defensar l'anul·lació** dels acords relatius a les bases militars d'ús d' EE.UU.
- **Prohibir l'ancoratge** de vaixells nuclears militars als ports espanyols.